

LUND UNIVERSITY

Staffan Björcks bibliografi

1937-1995

Rydén, Per

2005

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Rydén, P. (Red.) (2005). *Staffan Björcks bibliografi: 1937-1995*. (Absalon; Vol. 22). Litteraturvetenskapliga institutionen, Lunds universitet.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Staffan Björcks
Bibliografi
1937–1995

sammanställd av
Per Rydén

ABSALON

Skrifter utgivna vid

Litteraturvetenskapliga institutionen i Lund

Staffan Björcks
Bibliografi
1937–1995

sammanställd av
Per Rydén

Tryckningen av denna bibliografi har gjorts möjlig genom ett bidrag från
Stiftelsen Längmanska kulturfonden

ABSALON
Skrifter utgivna vid
Litteraturvetenskapliga institutionen i Lund
Helgonabacken 12
223 62 LUND

□ Per Rydén och
Litteraturvetenskapliga institutionen i Lund 2005

Redaktion för skriftserien: Birthe Sjöberg (red.), Lars Gustaf Andersson,
Anders Palm, Johan Stenström, Jenny Westerström

Layout: Birthe Sjöberg

ISSN 1102-5522
ISBN 91-88396-21-5

Tryck: Lunds universitet, Media-Tryck
LUND 2005

Innehåll

Förord	7
Staffan Björck: en inledning	9
Staffan Björcks skrifter 1937–1995 förtecknade	45
Förkortningar	122
Personregister	123

Staffan Björck var född den 5 augusti 1915. Han skulle alltså den 5 augusti 2005 ha fyllt 90 år. Med anledning härav presenteras här en förteckning över de skrifter han hann ombesörja fram till sin död den 27 juni 1995.

Under utarbetandet av den här bibliografin har jag funnit att den kräver en kommentar. Där meddelas en del information som knyter sig till hans gärning som forskare, lärare och publicist. Där blir också anledning att presentera principerna för förteckningen – för själva uppställningen av materialet hänvisar jag till förteckningens upptakt (sidan 45). Och där blir inte minst anledning att motsäga Staffan där han velat förringa sin egen insats.

Hjälp har jag fått från många håll. Pia Björck har låtit mig disponera Staffans samling av böcker, tidskrifter, särtryck och separata klipp samt inte minst hans magnifika klippbok. Den är av August Tengwalls patenterade modell som fick pris i Chicago 1893, i Stockholm 1897 och i Chicago 1900 och bör för en kännare av det förra sekelskiftets värld ha varit ett givet val. Formatet, c:a 53 x 67 cm, är som gjort för tidningar före tabloidernas tid. Artiklarnas dateringar har så långt möjligt kollationerats mot *Svensk tidningsindex*, *Svensk tidskriftsindex* och deras efterföljare. Produktionen i *Dagens Nyheter* har kunnat jämföras med tidningens till Pressarkivet överförda registratur; Ellinor Melander har besparat mig många mödor genom att förse mig med kopior. I viss utsträckning har jag gått tillbaka till respektive tidning eller tidskrift. En rad ytterligare personer har varit mig behjälpliga med uppgifter. Carl Fehrman har pekat ut fyndplatser. Av Gunvor Blomquists hand har jag via Pia Björck fått ta del av en sammanställning rörande radioinspelningarna. Arne Engström har ställt förteckningen över artiklarna i *Nationalencyklopedien* till mitt förfogande. Per Block och Christer Åsberg har gett mig anvisningar om publicitet knuten till arbetet med bibelöversättningen. Birthe Sjöberg har förtjänstfullt gett typografisk fason åt mitt manuskript.

Glädjen över att en del luckor därmed har kunnat fyllas igen har i släptåg en fruktan för att det kan finnas åtskilligt som jag förbisett. Fullständighet

och konsekvens kan inte garanteras. På några punkter kommenterar jag hanteringen av materialet i följande presentation.

Omtrycken är något ojämnt förtecknade. Jag hoppas att mina skäl för det kan accepteras. Staffan Björcks böcker trycktes ofta i flera upplagor, något som naturligtvis markeras i förteckningen. Också åtskilliga av hans artiklar trycktes flera gånger. Flest omtryck vederfors nog hans granskning av *Hemsöborna*. I den mån de varit mig bekanta förtecknas också dessa. Men med tanke på att de inte sällan gjorts till föremål för ändringar har jag – efter att ha prövat andra lösningar – valt att inte länka artiklarna till varandra med korshänvisningar.

Staffan Björck är förtjänt av en bibliografi. Han är förtjänt också av en biografi. Den kommer nog i sinom tid.

Lund i maj 2005
Per Rydén

Staffan Björcks skrifter 1937–1995

En inledning

– Jag har inte skrivit så mycket, sa Staffan Björck i den sista intervjun, publicerad i *Aftonbladet Kultur* samma månad som han gick bort.¹

Men Staffan! Det där stämmer ju inte, säger den som likt många andra försökte förmå honom att inse värdet i det han gjort medan han ännu fanns bland oss, som fortfarande tio år efter hans död kan uppleva honom som en samtalspartner och som nu slutligen tagit på sig att medelst en förteckning av det han skrivit motbevisa hans ringaktning av den egna prestationen. I följande presentation av hans insats ska jag försöka utveckla denna talan.

Staffan Björck var född i Engelbrekts församling i Stockholm den 5 augusti 1915 men uppvuxen i Kalmar där han avlade studentexamen 1933. Han dog vid skrivbordet i sitt hem på Sölvegatan 3 i Lund den 27 juni 1995, dvs. en dryg månad innan han skulle ha fyllt 80.

Litteraturhistoriker av hans generation var, som hans kollega och vän Carl Fehrman slagit fast, gärna prästsöner. Erland, Staffans far var mycket riktigt präst, tillika hovpredikant. Efter tjänstgöring i Ytterhogdal verkade han, när Staffan föddes, vid Sophiahemmet i Stockholm. Han kallades som prost till Kalmar och därför blev den prästgård i centrala Kalmar där också Stagnelius fostrats under en tid Staffans barndoms- och ungdomsmiljö. Hemmet med ytterligare fyra syskon var viktigt för honom.

Kalmar skulle också i övrigt sätta spår. Det fanns kamrater från Kalmaråren som han behöll kontakten med livet ut. Minnen från det gamla läroverket vid torget i centrala Kalmar där han var med i den sista kullen av studenter hör till de sista numren bland hans skrifter. Han blev Kalmar nations kurator. Och till Stagnelius skulle han återvända på flera stadier i sitt liv. ”Om det nu är någon, som efter ett allvarligt studium förnekar Stagnelius’ storhet, är det värst för honom själv”, skrev han under stridbara ungdomsår i *Arbetet* (15.10.1943). I *Ny illustrerad svensk litteraturhistoria* bidrog han med den översikt som skulle gälla för åtminstone en generation.

Därför kan det te sig förledande självklart att just denne prästson med litterära och musikaliska intressen skulle bli litteraturhistoriker. Ändå var

det inte alls givet från början. Han började med att läsa historia och statsvetenskap, innan han blev elev till Olle Holmberg, själv kalmarit.

Det var heller inte givet att han skulle studera i Lund. Mamma Maj, född Lagerheim, hade licat i nordiska språk för den store Adolf Noreen i Uppsala och skulle om inte den växande familjen slukat henne kunnat gå vidare i dessa studier. Storebror Gudmund Björck (1905-1955), tio år äldre än Staffan och lillebrors viktigaste mentor, sökte sig till Uppsala. Också han var mångsidig i sin forskning och blev professor i grekiska fredsåret 1945 då Staffan hade något år kvar till sin disputation. Brödernas brevväxling har inte bara personhistorisk utan också vetenskapshistorisk betydelse. Gudmunds död i en ridolycka 1955 just då Staffan nått fram till sin professur hörde till de svåra slagen i hans liv. Han skulle vårda hans minne. Han ”borttrycktes redan 1955”, skrev Staffan 1972 i en återhållen men inte läkt sorg i förordet i den nya upplagan av en skrift om de grekiska låneorden i svenskan.

Hur mycket Staffan Björck än kom att förknippas med Lund skulle han känna sig hemma också i Uppsala. Han kunde rentav fatta humör inför vissa yttringar av rivalitet mellan de två universitetsmiljöerna. Han skulle på 1970-talet återigen bli en flitig Uppsalagäst under arbetet inom Bibelkommissionen.

Genom förmedling av Gudmund fick han ett av sina tidigaste jobb just i Uppsala. Innan han fyllt 23 hamnade han sommaren 1937 på *Upsala Nya Tidning*. Med tanke på den roll pressen kom att spela för Staffan Björck och den roll han spelade i den har det syntts rimligt att ta med också denna tidiga produktion i hans bibliografi – så långt den nu låter sig spegla i bevarade klipp.

Alldeles med detsamma kunde skribenten knappast låta sin egen personlighet slå igenom. Han fick skriva i de flesta ämnen, och man slås av hur han går in i en lokaljournalistik med avgjort positiva förtecken – den som själv provat ler säkert igenkännande. Den bejakande hållningen kommer till uttryck redan i rubrikerna: ”Regementets dag en stor folkfest”, ”Misera-belt väder, lysande humör på barnutflykt”, ”Festlig bankett på I. O. G. T.-kongressen”, ”Jaktsäsongen i Upsala län väntas bli god”, ”Vetgiriga USA-forskare imponerade av Ultuna”, ”Skollovskolonisterna hemma, solbrända, glada och friska”.

Mångsidigheten sträcker sig till någon enstaka sportbegivenhet. Men han är mer hemmastadd när han uppträder som recensent. Bredden är dock stor även där. Det handlar om konsert, cirkus, teater och film. Ännu lite personligare blir han när han tar itu med ämnen som senare skulle följa honom: "August Strindberg upsalabornas favoritläsning". Och då kan också en mera kritisk hållning göra sig gällande som när han ondgör sig över att studenterna inte gärna läser utländska verk.

Det var under en av de bemärkta journalisterna i den svenska pressen som Staffan Björck gjorde sina lärospån. Axel Johansson, sällan benämnd med något annat än det av honom själv avskydda "Koftan", var verkligen entusiastisk inför sin rekrytering. Han utfärdade så småningom ett lysande betyg över insatsen: "Personligen måste jag säga att jag under de nära 37 år jag varit i Uppsala Nya Tidning ytterst sällan mött en så förståndig och journalistisk einverstand en ung vikarie som hr Staffan Björck."²

Kontakten med tidningen i Uppsala skulle Staffan upprätthålla under ytterligare ett par år. Han skrev korrespondenser från den sydligare universitetsorten, och där är allvaret större samtidigt som de björckska dragen blivit mer utpräglade. Signaturväsendet var fortfarande i kraft, och Björck kallade sig också björk eller korrektare B. Tula efter björkens latinska familjebeteckning *betula*.

Staffan Björck hade varit välkommen att fortsätta som journalist. Nu blev det bara en kort episod. Han skulle i stället vid sidan av sin gärning som forskare och lärare bli publicist. Men hans intresse för pressen skulle också bestämma inriktningen på en del av hans forskning. Det gäller både ämnesvalet och sättet att formulera sig.

Utflykten till Uppsala låg mellan hans fil. kand.-examen i mars 1936 och hans fil.mag.-examen i maj 1938. Det annalkande kriget kastade redan sin skugga och krävde ett ställningstagande också i Lund. Staffan Björck spelade en viktig roll i samband med den diskussion om flyktingsfrågan som i februari och mars 1939 upptog lundastudenterna. Han formulerade ett eget förslag till yttrande inför deputerade och i några bevarade anteckningar kan man se att han argumenterade med eftertryck: "Det måste kännas ledsamt att här kalla sig nationell och företräda nationens intressen, när man har en så låg uppfattning om det egna folkets vitala, moraliska och intellektuella egenskaper, att man menar, att vi inte skulle tåla vid att i landet uppta ett begränsat antal människor av ett annat folk utan att vår ädla ras skulle spo-

lieras och vårt folk skulle falla offer för antisemitism och andra sjukliga själstillstånd.”

Vid diskussionen på Akademiska föreningen frånträdde han sitt ursprungliga förslag för ett bereda marken för ett något mildare formulerat yrkande som dock fortfarande välkomnade ett begränsat antal flyktingar. Men inte ens den resolutionen vann gehör, och av nationerna var det bara Björcks kalmariter som avvek från majoriteten. Av många uppfattades han under dessa år som äventyrligt radikal, något som låg honom i fatet vid funderingar om att göra honom till studentkårens ordförande. Men kurator i nationen blev han 1940; tjugo år senare skulle han efter sitt återvändande till Lund kallas till hedersledamot.

Tysksympatierna var utbredda i Lunds akademiska värld. På hösten 1940 höll Fredrik Böök sitt beryktade tal till studenterna. Olle Holmberg stod honom emot. Skeptikern blev hemvärnsman. Hans elever hörde till de främsta motståndsmännen. Carl Fehrman kritiserade Böök i *Lundagård*. Jöran Mjöberg hörde likaså till de tidiga opponenterna. För Staffan Björck spelade det nordiska engagemanget en avgörande roll. Han hade också tillfälle att se det ockuperade Danmark inifrån. Året efter den tyska ockupationen av Danmark och Norge vistades han som innehavare av det Oehlenschläger-Tegnériska resestipendiet i Köpenhamn och kunde uppleva herrefolket på nära håll. Han kunde rapportera inifrån om stämningarna i *Upsala Nya*, numera under den mindre lekfulla signaturen St.: ”De Fremmede behärskar radion; nå då stänger man av den. De avgör vad journalisterna får och inte får skriva; då läser man mellan raderna. De arrangerar en stor propagandautställning i Forum över liv och arbete; där uteblir man. De öppnar ett flott institut för tyskt-danskt samarbete; också där håller man sig borta med kungen i spetsen.” (UNT 28.6.1941)

Kritisk beredskap

Han var engagerad. Han tycktes hinna med allt och utvinna en mening ur allt. Han gjorde sin beredskapstjänst i omgångar vid I 11 i Växjö. Han såg det som en plikt i en allvarstid och slarvade i varje fall inte bort tiden. Åtskilliga av de många romaner han tog ställning till och analyserade läste han i lumpen. Han hade tagit reda att ingen kunde förbjuda honom att gå i ledet och läsa så länge lystringsgraden inte var givakt. Och den vandringshistorien är ingen vandringshistoria utan har bekräftats av förre furiren

Björck själv. Det hindrade inte att han också under sina sena år kunde återkomma till att militärtjänsten sinkat honom i hans forskning.

Litteraturkritik hörde till det som Staffan Björck började tidigt och slutade sent med. Räknat efter antalet nummer i följande förteckning – ett naturligtvis inte helt rättvisande mått eftersom andra sorter var i större format – dominerar den eftertryckligt med bortåt tre fjärdedelar av samtliga bidrag. Under åtminstone fyra av de sju decennier han verkade som skribent överväger antalet kritiska bidrag.

Det började på hemmaplan i Lund. *Lunds Dagblad* hade 1938 fått liberala intressenter och markerade genom förnamnet *Skånetidningen* att man ville nå utanför Lund. Till den ändan inkallade man en efter hand mycket känd publicist, Daniel Viklund, ännu bara trettio år, att leda tidningen. Han hade som Staffan skolats hos Koftan i *Upsala Nya*, och på den vägen engagerades signaturerna S-k och Cad alias Staffan Björck respektive Carl Fehrman att ta hand om de centrala litterära verken. Den förre sysslade med epik, bland annat av Gustaf Hellström och Walter Ljungquist, den senare med lyrik, företrädd av bland andra Nils Ferlin och Gunnar Ekelöf. Men redan 1939 ryckte Viklund in i den syssla som han skulle bli känd för, som *Dagens Nyheters* korrespondent i London. Den nye redaktören skaffade sig från och med den 1 januari 1939 en ordinarie litteraturrecensent i gestalt av Simon Bengtsson.

Från början handlade det främst om ställningstaganden till den aktuella diktningen, men av flera skäl blev den delen efter hand mindre. Björck hann med en rad olika organ och gjorde några av dem till sina genom att i särskild grad prägla dem. Dit hörde definitivt *Arbetet*, där han verkade som en uppskattad medarbetare under åren 1941–1947. Han sysslade med centrala diktverk både på prosa och vers. Han var påfallande sträng – som den som inte ville skyla över de svagheter han såg. Trots sin livslånga beundran för Heidenstam fann han inte mycket att ta vara på i de postumt utgivna sista dikterna. Hur upptagen han än var av vakthållningen mot främmande makter var han påfallande kritisk mot yttringar av beredskapsanda i litteraturen. Pär Lagerkvist avfärdades barskt för att ”kväda idyller” i *Hemmet och stjärnan* (23.11.1942) för att sedan mötas av desto större beundran inför *Dvärgen* (25.11.1944). Inte heller *Fem kornbröd och två fiskar* fann nåd hos honom: ”det inträffar vid läsningen av denna samling något som sällan hänt en förr, att man frågar sig: var finns Hjalmar Gullberg?” (7.11.1942).

Inte ens Eyvind Johnson slapp undan invändningar. *Krilons resa* var ”säkert den största och viktigaste svenska prosaboken i år”, menade han, men anmärkte samtidigt på att det fanns mycken slagg som borde avlägsnats vid den slutliga gjutningen (9.12.1942). Men efter *Krilon själv* året därpå var han nästan beredd att stryka reservationerna: ”När man nu efter en bekant-skap genom tre böcker och 2.000 sidor tar farväl av Johannes Krilon, är man glad åt att man fått möta hans mänskliga klokhet och värme.” (21.12.1943). Kaj Munk var den diktare som han oftast återkom till under dessa år, men inte ens för martyren Munk stoppar han undan sina krav: ”Färdig blev han inte, och hur skulle han kunna bli det. Han var ju långt ifrån färdig med li-vet självt, då nidingarnas hand nådde honom.” (18.1.1944)

Den socialdemokratiska tidning som han gick in i hade inte längre sam-ma färg som på Axel Danielssons och Bengt Lidforss’ tid utan hade under kriget fått rykte om att vara i fogligaste laget. Litteraturkritikern värjde sin självständighet och kom med synpunkter på tidningens linje. När Staffan Björck skrev beundrande om Torgny Segerstedt, föranledde det höjda ögonbryn i en del grann-tidningar. Hans engagemang för de nordiska grann-länderna fick många uttryck och spelade en roll för hans syn på vad dikt ska syssla med i en allvarstid och bestämde också att hans litterära horisont förblev nordisk.

Nittital och fyrtital

Det var en tid då världshistoriens kalender grep in i det egna livets och den egna karriärens. På sin 29:e födelsedag gifte sig Staffan med den fem år yngre Ingrid Widén. Det var invasionens år 1944. Äldsta barnet Ingela föd-des 1946 – det blev också avhandlingens år. Det andra barnet, Valdemar, kom till världen 1952.

Vid sidan av allt annat verkade Staffan Björck dessa år också som timlä-rare vid Lunds privata elementarskola (Spyken). Det var något mer än en försörjning. Han skulle också bevara sitt intresse för skolans värld. Han producerade läromedel. Han verkade som censor. Han var med om att utre-da hur lärarutbildningen skulle se ut. Grunden för hans pedagogik var att han var intresserad av människor. Utan att uppge egna ideal var han road av hur den yngre generationen tänkte, tyckte och, inte minst, uttryckte sig.

Hur hann han? Hur hann han med allt under dessa verksamma år? I ef-terhand, under senare år då eftertänksamheten och tröttheten spelade in,

skulle han själv göra sig tankar i den riktningen. Men än så länge verkade det som om kassen mellan de olika världarna var till gagn för kringsyn och utblick och som om tiden därför räckte till allt.

Han gjorde nästan allt. Med sin mångsidiga begåvning kunde han lockats in på andra banor, men varken publicistiken eller lärarkallet fick på det sättet ställa sig i vägen för den egna forskningen.

1943 fyllde Olle Holmberg 50 år. I ett extranummer av *Svensk Litteraturtidskrift* uppträdde sju elever till honom och skrev om nittitalet. Det har därmed legat nära till hands att tillägga läraren initiativet när det gällde att man i Lund på 1940-talet tog hand om de diktare som framträtt ett halvsekel tidigare. Numera vet vi genom Carl Fehrmans tillrättaläggande att så inte var fallet.³ Var och en bestämdes av sina egna förutsättningar.

Heidenstam var det självklara valet för Staffan Björck. Han skulle livet igenom bevara sin höga värdering av hans författarskap och i olika sammanhang värja honom mot oförståndig kritik – och oförståndigt beröm. Med anknytning till de tankegångar som han låtit komma till uttryck i debatten om de judiska läkarna ville han visa att nationalismen inte behövde vara den inskränkta och konservativa hållning som den ofta blivit. Den tidigt åldrade Heidenstam hade tagits om hand av krafter som fört honom långt till höger och som helt förbisåg den viktiga insats han en gång gjort för att förena känslan för svenskhet med krav på reformer. Björck ville göra Heidenstam till ett tecken för en radikal nationalism. Det fanns ett behov av en sådan i den allvarstid där han grävde i halvsekelgamla papper samtidigt som han följde tidens händelser och tidens litteratur. Han var medveten om att han inte hade någon enkel uppgift, konstaterade han med blicken riktad på det ockuperade landet i väster: ”Det politiska missbruket av de patriotiska tankegångarna har komprometterat dem hos alla diktare som inte kunnat blunda för de sociala missförhållandena.” (6.2.1943) Men just i denna allvarstid fanns kanske en öppning.

Det var just under 1943 som krigslyckan vände. Det var under det året som Staffan Björck blev klar med sin licentiatavhandling, ”Iakttagelser om Heidenstams nationalism”. Där fanns ett elegant överblickande kapitel på ett femtital sidor, ”Från Strindbergstiden till Strindbergsstriden. En kronologisk översikt: tillika en diskussion av problem, ställningar och planer för undersökningen”. Där utreddes ”Individualism och samkänsla”. Och där fick spänningarna under nittitalet en klagörande framställning under rubri-

ken ”Träskodans och konstdikt. Formalism och inbillningsnaturalism. Med särskild hänsyn till relationen Heidenstam-Fröding”.

Det fanns en annan aktör som inte gjorde uppställningen helt enkel. Fredrik Böök hade redan i januari 1940 framfört en propå om att tillsammans med Kate Bang svara både för en kommenterad upplaga av Heidenstams skrifter och en stor biografi över honom. Under dessa för världsläget och Bööks ställning omvälvande år arbetade han med en energi som möjligen var större än vanligt på dessa företag. En del studier publicerades successivt i en svit av understreckare i slutet av år 1943.⁴ Böök skrev också en akademisk minnesteckning över Oscar Levertin (1944). Varken för Staffan Björck eller Carl Fehrman var det någon enkel medtävlare att ha vid sidan om i arbetet, även om deras sak efter hand hjälptes upp av Bööks uppenbarade vilja att på nytt ta sig in i den litteraturhistoriska gemenskapen. Han hade han ett eget behov av att vara en välvillig opponent på avhandlingen om *Levertins lyrik* och en uppskattande kritiker när han recenserade *Heidenstam och sekelskiftets Sverige*.

Vid sidan av

1946 var Staffan Björck företrädd med två skrifter på bokmarknaden. Avhandlingen var den viktigaste. Den var omvälvande och bestående. Men det fanns en liten skrift som spriddes i större upplaga och lästes av flera, men som av nästan ingen kunde sättas i samband med den lärde doktorn i Lund. *Roliga Samaringubbar* heter det lilla 32-sidiga häftet, utgivet av Cederroths Tekniska Fabrik. Textskaparens namn nämns i motsats till den illustrerande konstnären Kjell Janne Wibergh inte på omslaget. Om inte upphovsmannen bland mycket annat material sparat sin ”Samarinproduktion” hade man knappast kunnat knyta den till honom. För säkerhets skull finns där också ett brev som vittnar om hans direktkontakt med företagets skapare, Sture Cederroth: ”Just hemkommen från min resa finner jag Edra textförslag, alltså av toppklass, tackar och bifogar likvid.” (29.1.1947). Texterna kunde se ut så här:

Snickar Kvist var ur humör
– skrek och gorma’ i ett kör.
Men en dag sa’ hans gesäll:
”Pröva SAMARIN i kväll”
Nu sjunger Kvist vid lim och såg
för SAMARIN ger lust i håg!

Frida uti badet ilsket skrubbar
gnatar, tjarar, snäser alla gubbar
Ifrån bastun hörs då pratet
”Samarin kan göra slut på gnatet”
Nu i hennes närhet ingen synes lida
hon har blivit glad och trevlig, Frida

Materialet i det lilla häftet utgör ett urval ur ett betydligt större som publicerats i en rad tidningar. Måhända ska förtecknaren drabbas av den förtecknades vrede över att ha räddat just detta material till eftervärlden. Men se också det som en fasett av Staffans begåvning! Han var naturligtvis väl medveten om hur snävt hans format var. Men inom det skapade han ändå ett slags yrkesvisor. Han skulle långt senare skriva om Ferlins och andras yrkesvisor. Han skulle anställa funderingar om annonser. Och om ensembler, ett samspel mellan rim och teckning, skulle han skriva roat och införstått i sin dagsversbok. Det finns alltså ett litet försvar för att ta med denna brukspoesi, Staffan. Det måste också ha varit det allra första av hans hand som jag läste.

De vise männen

Han var flitig som föreläsare under dessa år. Det är något som tappas bort i följande förteckning, om det nu inte, som man kan hoppas, resulterade i artiklar som kom i tryck. Och så var han med i radio.

”Kunde Jesus läsa och skriva?” Det var en av de frågor som Staffan Björck fick att besvara när han under 1950 och 1951 ställde upp som en de vise i Lund och i radio svarade på lyssnarnas frågor. Vid sin sida hade han bland andra Ivar Agrell, Jarl V. Donnér och Olle Tedin. Det var Karl Axel Arvidsson som var ledare för ett program som kan ses som en förelöpare till de mera uppmärksammade övningarna i tv något decennium senare. De flesta frågorna var av naturvetenskaplig karaktär, vilket Staffan Björck kände sig en smula besviken över: ”Det faller sig lättare att fråga om stjärnor, siffror, mojänger och varför hönan inte har någon urin än hur man bär sig åt för att skriva en bok som blir odödlig.”

Men redaktionen för programmet hade naturligtvis upptäckt att litteraturocenten Björck intresserade sig för lite av varje. Så det var han som fick komma med definitionen av ett hål och klara ut om inte kan Gud kan förnimmas ”såsom vi genom olika slags förnimmelseförmåga förnimmar verkligheten”. Han fick också göra sig tankar om självmordet var en vanligare utväg för kvinnliga författare än för manliga och höll före att ”den estetiska kallelsen kunde medföra större konflikter för kvinnorna”.

Men på tal om de eviga frågorna kunde han också ta sig an dagens. Frågan om Jesu eventuella skrivkunnighet förde över till allmänna funderingar om örats eller ögats primat. Och även om han satt i radio menade

han att det skrivna ordet fortfarande hade kvar sitt välde. Men ledmotivet i årets film *Tredje mannen* måste uppfattas med örat, kontrade någon. Det bemötte den filmintresserade docenten Björck ”med att Orson Welles säkert klarat sig utan Anton Karas, men inte tvärtom”.

De två huvudverken

Staffan Björcks disputation gick av stapeln lördagen den 19 oktober 1946. Docent Carl Fehrman var fakultetens opponent, andreopponent var Olof Westerlund och tredjeopponent Åke Holmberg. Carolinasalen var fullsatt. Det var på den tiden som tidningarna regelbundet refererade tillställningar av den kalibern. ”Knäckebröd, sardiner, tiger spökade i doktorsdisputation”, kunde man dagen därpå läsa i *Arbetet*, som ännu en tid var respondentens organ. De i rubriken nämnda detaljerna gav en liten vink om den enastående bredden i det material som aktualiserades i avhandlingen på tal om Heidenstams sociala och nationella författarskap. Den beundrade handledaren hade höga tankar om avhandlingen, men i betygsutlåtandet skrev han ändå att den i alltför hög grad handlade om kontexter och i alltför ringa grad om texter.⁵ Men det förspordes också att Björcks avhandling blev den sista som den drygt nittiårige Henrik Schück läste – och han ska också, enligt vad opponenter berättat, ha sagt att det var den bästa.⁶ I sinom tid skulle Björck sitta på den lärostol i Lund som Schück beklätt på 1890-talet.

Litteraturforskningen var på väg att förändras. En rad nya signaler gjorde sig gällande under efterkrigsåren. En huvudfråga gällde just vilken ställning som studiet av texterna skulle ha.

Staffan Björck skapade minst två nydanande litteraturvetenskapliga verk, där avhandlingen är det ena och *Romanens formvärld* den andra. Han valde alltså att gå från en ytterlighet till en annan vad gäller inriktningen på sin forskning. Bland de många beundrarna av hans gärning finns det delade meningar om vilket verk som är det viktigaste. Det finns skäl för och emot. Man kunde få det till att Staffan Björck utvecklades och utvecklades i takt med tiden. Det kunde också bekräftas av han höll spaning på de nya signalerna. Han var en av de allra första som för svensk publik presenterade ett nyckelverk som Wellek & Warrens *Theory of Literature*.

Avhandlingen från 1946 har inte nått ut på samma sätt. Författaren konstaterade sent i livet att den inte tryckts om. Men att den bevarat sin aktualitet är det inte svårt att få bevis för. Man kunde få det till att det är en

nyhistorisk ansats decennier innan nyhistorikerna hördes av. Åtskilliga unga forskare inom olika discipliner har hittat fram till *Heidenstam och sekelskiftets Sverige* och har försökt att ta efter.

Det är uppenbart att man i dessa försök att välja åt endera hållet försöker dra nytta av Staffan Björcks prestationer för att mer eller mindre tydligt befordra sin egen linje. Men behöver man välja? Så länge man sysslar med Staffan Björcks verk finns det i varje fall ingen anledning att göra det. Han kunde och ville göra bådaddera. Han vägrade här som i andra sammanhang välja bort. Den som vill snäva in ämnet litteraturvetenskap har ingen bundsförvant i honom.

Romanens formvärld

Romanens formvärld firades den 14 november 2003 med anledning av det gått femtio år sedan dess utgivning – mig veterligt har det inte hänt med något annat litteraturvetenskapligt verk i vårt land. Prestationen fick på initiativ av Per Erik Ljung och Anders Palm då också en mångsidig belysning för vad den betytt i undervisning och forskning genom åren. Under en period talade man om att ”björcka” i betydelsen att göra analyser av epik efter mönster av Björcks framställning. Bertil Romberg som bland sina specialiteter hade just studiet av berättandet kunde skriva på den inre historien. Anders Tyrberg, tillhörig en något yngre generation, kunde också berätta som elev. Ulla-Britta Lagerroth gav, bland annat genom ett studium av brevväxlingen mellan Gudmund och Staffan Björck, en inträngande bild av hur verket vuxit fram. Genom deltagande av författare som Sigrid Combüchen och Stewe Claesson fick man på nytt bekräftat att *Romanens formvärld* kommit att fungera som en avancerad lärobok i romanskrivande.

Vid en genomgång av Staffan Björcks samlade insats får man antydningar om att de första tankarna på att belysa berättarnas teknik gick långt tillbaka i tiden. ”Den behjärtade man, som en gång i tiden sätter sig ner och författar en välbehövlig skrift om den svenska prosateknikens utveckling”, talas det om redan den 9 december 1942. Den efterkloka eftervärlden tar det som en direkt hänvisning till *Romanens formvärld*, men om dess upphovsman redan ett decennium i förväg hade planen klar för sig kan man mest bara undra. När han 1948 träder in i sitt nya organ, *Dagens Nyheter*, kan man däremot vara säker på att han är på väg. Han inleder sin första artikel med

vad som kunnat vara en ingress till det ännu fem år avlägsna verket: "Romankonstens utveckling är i mycket en teknisk historia." (9.1.1948).

Den enastående beläsenheten måste det ha tagit lång tid att förse sig med. En god minneskapacitet måste han ha varit utrustad med, konstaterar man även sedan man sett hans excerptlådor. Man måste också häpna över hur komprimerad hans framställning är. Oberoende av vilket ämne man sysslar med har man mycket att lära av hans sätt att ge klara besked. Däri finns också tydliga och många gånger explicita värderingar. Även om hans undersökning favoriserar systematiken får man på köpet också en inträngande historik över den svenska romanen under ett sekel.

Essäist i stövlar

Staffan Björck samlade en del av sina många kortare studier i tre volymer, *Karl XII:s stövlar* (1954), *De löjligen familjerna i samhälle och dikt* (1964) och *Vänskapens pris* (1995). Det är ett sparsmakat urval men täcker tillsammans in ett halvt sekels produktion. I vissa stycken ger dessa skrifter också en bättre bild av Staffans egenart än storverken. De har rörligheten och snabbheten och bredden. Bristen på högtidlighet är än mer uttalad. Men mycket annat är förstås gemensamt, däribland inte minst klarspråket och de tydliga värderingarna.

Men vad ska man kalla sorten? "Essayer" står det på pärmen till *Karl XII:s stövlar*, men inuti boken är beteckningen en annan och mera björcksk – "Notiser om dikt och annat" – där alla bestämningarna var betydelsebärande. Dikt hade en generös utsträckning: här fanns iakttagelser från en vidsträckt beläsenhet. Här finns utläggningar av den vittre amiralen Werner von Rosenfelt och frihetskämpen Torgny Segerstedt. Här passerar både Alfred Vestlunds och Esaias Tegnér's diktning revy. Men det är den vidare utblicken som dominerar. De enskilda observationerna blir utgångspunkt för allmännare funderingar, inte minst med allmänt estetisk inriktning: "Om det tidlösa och efemära i lyriken", "Om de poetiska kommunikationsmedlen", "Om en metafor och dess metamorfoser". Det handlar om iakttagelser som skulle kunna utvecklas till stora undersökningar – och i något fall får man hänvisningar till sådana. De kanske också hade övervägts av Staffan Björck.

Några av uppsatserna knyter an till avhandlingens tematik, så den om "Sångerna om modersmålet". Titeluppsatsen sysslar både med den mest

kontroversiella av svenska kungar och den mest missförstådda av svenska diktare. Genom att klara ut hur det pejorativa slagordet brukats av kungakritikerna kan han visa hur Heidenstam, för övrigt innan *Karolinerna* samlats i bokform, blev föremål för ett persiflage både i ord och bild med hjälp av dessa karolinska stövlar.⁷ Studierna hade, som också framgår av de summariska noterna, till stor del varit tryckta tidigare, i några fall med större vetenskaplig apparat. Titeluppsatsen gick tillbaka till 1943 men under resans gång hade Björck hittat nya prov och i sitt arbetsexemplar tillfogade han under åren ytterligare sådana.

Att nå ut

Om man ska fortsätta sin övertalning gentemot den som efter hand hade så svårt att medge att han uträttat något väsentligt ligger det nära till hands att slå fast att han nådde ut. Han företrädde, kan vi efterföljare avundsjukt konstatera, en generation för vilken det ännu var självklart att försöka vinna en bildad allmänhets intresse – och lyckades med det. Litteraturhistorien hade fortfarande en oomstritt central ställning bland de humanistiska vetenskaperna. Sedan dess har det hänt åtskilligt både inom vetenskapen och i det omgivande samhället.

Det finns åtskilligt i förteckningen som borde kunna övertyga den mest självkritiske. Staffan Björcks böcker gick ut i flera upplagor – det har känts angeläget att markera det i förteckningen. Han ville vara folkbildare, och ett av de viktiga uttrycken för det var de tillsammans med Hilding Sallnäs författade litteraturhistoriska översiktsverken. Det började 1950 med den aktuella delen av litteraturhistorien, den första halvan av 1900-talet. Det fortsatte 1955 då de två under medverkan av Gunnar Jörn också skapade en översikt av tiden fram till år 1900. Med stöd av en av Björcks elever, Bertil Palmqvist, fullföljde de sedan teckningen fram till och med 1970-talet. Det är påfallande många som fått sin invigning i litteraturhistorien den vägen. Upplagorna blev många och förhållandevis täta.

Nåväl, säger man och sade nog också Staffan, det här var ju böcker som var avsedda att spridas i en vidare krets. Men det märkliga var att det också många av hans övriga verk gick i mer än en upplaga. Det gällde även ett påkostat verk som *Världens bästa tal*. Det kom att gälla om de lyrikanalyser som Staffan Björck samlade i *Lyriska läsövningar* 1961 och som strax kom i ytterligare två upplagor.

”Lilla Heidenstam” kallade Staffan den komprimerade presentation som han året efter disputationen tecknade för den av Annie Löfstedt redigerade serien ”Svenska författare”. Till hundraårsjubileet av Heidenstams födelse var det dags för en omarbetad upplaga som tog vara på den tillkommande forskningen, och 1963 kom ytterligare en upplaga.

Den märkligaste upplageframgången var ändå den som *Romanens formvärld* blev föremål för. Efter förstaupplagan 1953 följde nya upplagor i samma skick 1954, 1955 och 1957. En och annan av recensenterna av verket hann inkassera det märkliga i att ett så kvalificerat och nydanande vetenskapligt verk omgående också såldes slut i bokhandeln. Det var helt unikt och blev än mer uttalat efter hand som avsättningen fortsatte ända in på 1980-talet då den sjunde upplagan utkom.

Han såg inte med odelad glädje på framgången. Han hade nedlagt ett enormt arbete på ett romanmaterial som sträckte sig över ett sekel. ”Att byta ut exempelstoffet mot ett nyare kan av arbetsskäl inte komma i fråga”, menade han och satte det på prant i sitt uppgivna förord till den sista upplagan. Han avvisade också tanken på att utvidga exemplifieringen till den utländska litteraturen, och där spelade också rädslan in för att all världens mästare skulle få de svenska att förblekna.

Kanske fanns det något av trötthet i detta. Men viktigare var det säkert att författaren till *Romanens formvärld* inte enbart ville uppträda som ”författaren till Romanens formvärld” i analogi med vad som sades om en äldre tids romanförfattare. Han ville göra nya saker, röra sig till nya fält. Försvaret för den sena upplagan fick nästan karaktär av kapitulation: ”Mitt uppehållande försvar för sakernas ordning är att den betyder en dubbel inbjudan till den nye läsaren. Dels får han chansen att upptäcka författare och böcker från en period som eljest riskerar att falla inom en död vinkel. Dels blir det en ny och oavhängig uppgift för honom att utröna i vilken mån påståendena i RF själva är tidsbundna och icke har någon naturlig tillämpning på 1980-talets svenska berättarprosa. Skulle detta senare visa sig vara fallet, då är det dags att slutgiltigt avföra RF som passé.” Initialförkortningar av sorten ”RF” hörde till de få ting som man ville förmå honom att avstå ifrån.

DN

Ännu under 1947 skrev Staffan Björck om centrala böcker *Arbetet*. Det kunde handla om Anders Österlings och Johannes Edfelts nya diktsamling-

ar men också om Lars Ahlins, Björn-Erik Höijers och Sivar Arnérs nya prosa. Men det första postdoktorala året var framför allt ägnat åt *Ord och Bild* med ett par stora summeringar om nya svenska noveller och romaner vid sidan en stor uppsats om Stockholmsutställningen 1897. Han fortsatte sin bevakning där också under de följande åren.

Men från 1948 var det *Dagens Nyheter* som tog över och därpå skulle bli hans huvudorgan i dagspressen fram till mitten av 1970-talet. Han medverkade redan i början av året med ett inlägg om "Monologprosans dilemma" men det var från och med bokhösten detta år som han regelbundet trädde till.

DN var inne i sin mest lysande period. Herbert Tingsten hade 1946 rekryterats till tidningen och Staffan Björcks entré kom att sammanfalla med den hårda valkampanjen under 1948 då folkpartiets framgång nästan medförde ett regimskifte. Tingsten brydde sig inte om så många avdelningar i sin tidning men på kultursidan var han en flitig skribent. Han hade egenhändigt recenserat *Heidenstam och sekelskiftets Sverige*. Den mest uppmärksammade bland dem som drev tidningens kulturradikala linje och utvecklade den åt det kristendomsfientliga hållet var annars Ingemar Hedenius. Kultursidan leddes fram till 1950 av Thorsten Jonsson som hörde till de prosaister som intresserade berättarteknikern Björck. Han skulle avlösas av Olof Lagercrantz som blev den som sedan satte sin prägel på kultursidan och mer än så under Björcks återstående *DN*-år.

Staffan Björck tog några år senare det ytterligare steget och inträdde till en tid i kulturredaktionens arbete. Det var inte ett förstahandsval. Hans docentförordnande gick ut i slutet av juni 1954. Det fanns bara en tjänst som forskardocent i Lund, och den gick till Carl Fehrman som hunnit lägga fram sin stora bok om *Diktaren och döden* 1952. "Då hade jag ingenting. Jag var friställd", uttryckte Staffan Björck det 1995. Det var Olle Holmberg som lade sig ut för honom hos Tingsten: "Det tog skruv då."⁸

Staffan flyttade med familjen till Timmermansgatan i sin födelsestad. Men inte heller den här gången blev det någon långvarig vistelse i huvudstaden. I konkurrensen om professuren i Göteborg drog han det längsta strået – han brukade återkommande tala om att han hade haft tur. Den 1 april 1955 utnämndes han till tjänsten och hann skaffa sig många vänner i väster. Hans minne lever kvar också på denna litteraturvetenskapliga institution. Fyra år senare kallades han tillbaka till Lund och skulle på nytt bli

parhäst med Carl Fehrman. Vänskapen dem emellan bestod hela tiden provet och hann passera de sextio åren innan Staffan gick bort. Vi som kom till Lund och litteraturhistorien i slutet av 1950-talet har ofta haft anledning att prisa oss lyckliga över de två dioskurernas decennier.

Talekonst

1962 uppträdde Staffan Björck som huvudredaktör för "Världens bästa". I sex bastanta volymer föranstaltade han om att det bästa ur världslitteraturen gjordes tillgängligt för svensk publik. Han tog hjälp av kvalificerade utgivare för de olika delarna. Johannes Edfelt svarade för de bästa dikterna, Ragnar Josephson för de bästa dramerna, Bengt Holmqvist för de bästa novellerna, Magnus von Platen för de bästa essäerna, Jan Öyvind Swahn och Erland Ehnmark för de bästa myterna och sagorna. De bästa romanerna kunde inte antologiseras utan där fick man nöja sig med kortfattade presentationer och dem överlät huvudredaktören på Daniel Andreae. Natur och Kulturs djärva satsning vann ingen omedelbar framgång. "Försäljningen gick trögt tills man i början av 70-talet, tio år efter det att böckerna kommit ut, försåg dem med attraktiva mörkröda band och drev dem enligt modellen med höga provisioner."⁹

Utan att kunna kartlägga vilka överväganden som huvudredaktören gjort och vilken linje han drivit för verket i dess helhet kan man göra troligt att han velat se ett fräscht urval. Av de representerade genrerna hade, argumenterade han i sin introduktion, lyriken och novellerna tidigare fått sina antologier. Att en viss standardrepertoar därmed också här måste tas med var ofrånkomligt. Men det var förnyelsen han ville lyfta fram. "Det är en stor tillfredsställelse att konstatera, att många inslag både i lyrikdelen – och ännu mer – bland novellerna är helt nya för svenska läsare." Myter och sagor hade naturligt nog funnits med i olika former, men förtjänsten låg här i att de nu fått en vetenskaplig inramning. För dramerna och essäerna var nyhetskravet ännu bokstavigare uppfyllt.

Det gällde också de tal som huvudredaktören själv tagit hand om. Det är, konstaterade Björck, en skatt "som länge saknats i vårt bildningsförråd". I sin baksidestext ville han också ytterligare markera att talen hörde med i ett generöst fattat litteraturbegrepp: "Om ordkonstens alla arter skulle tävla om vilken av dem som spelat den största samhällseliga rollen genom tiderna, så komme vältaligheten säkert åtminstone till finalen." Det var ett väl-

digt svep som Björck dukade upp allt från Jeremia och Perikles via Luther, Robespierre och Bismarck fram till Hitler, Churchill, Chrustjov och Fidel Castro. Att redaktören gjort sig avsevärd möda är ostridigt, även om han fått uppge en del av sina ambitioner, bland annat den att återge hela talen. Hans personliga tillägnelse går igen i de egentillverkade rubrikerna: "Dostojevskij profeterar om den ryska folksjälens universella kallelse", "Mussolini erbjuder Italien vad det förmenas behöva: män och vilja", "Roosevelt om det enda som är värt att frukta: fruktan själv".

Det talade ordets renässans i etermediernas tid är ett av de drag som sätts på plats. Genom att återuppliva den stolta traditionen från antiken och påminna den svenska publiken om de länder där retoriken på ett helt annat sätt behållit sin position får Staffan Björck sägas ha gjort en insats för ett återupplivande av både den praktiska och den teoretiska retoriken.

Han höll själv tal, oftast i den form som han talar om som "retorikens kammarmusik". Det var en framställningsform som bevarade något av undersökningens karaktär. Av dem finns rimligt nog väldigt lite i behåll och därmed spelar de en ringa roll i följande förteckning. Men föredragen i radion var många och viktiga. För dem krävdes utarbetade manuskript, och därför finns de också i många fall i en tryckt gestalt som kommer det muntliga föredraget nära. Jag vill också tro att det hos Staffan fanns en ömsesidig påverkan mellan muntligt och skriftligt.

Men av talen var de goda samtalen viktigast. De finns inte kvar och kan inte förtecknas. Men de lever vidare som något av ett ideal eftersom de förenade alla intellektuella dygder: uppriktighet, prövning av andras argument, övertygelsemod, öppenhet.

Mångsidighetens Lund

Det första Staffan Björck gjorde efter överflyttningen till Lund var att ta upp en diskussion om förutsättningarna för den akademiska undervisningen. "Att bli professor och att vara det" (19.2.1960) var det självvalda ämne han ville utlägga. Det kunde låta nästan otacksamt från den som just kommit på plats i den akademiska hierarkin. Det fanns nog också något av bänvan inför uppgiften. Under slutet av 1950-talet växte antalet studenter mycket kraftigt. Det var en skalömsning och möjligen är det alltid så att man blickar tillbaka på den föregående generationen och dess villkor i ett sånt läge.

Med de krav Staffan Björck ställde på sig själv för att möta de växande skarorna bävade han inför uppgiften. Han försökte vara till för alla, och ibland blev det kanske lite för mycket.

Också under dessa år arbetade han tätt ihop med Carl Fehrman, även om de ledde var sitt seminarium där formerna skilde sig åt och tämligen få besökte båda. De turades om att inneha sysslan som prefekt, en efter hand alltmera krävande syssla på en expanderande institution med åtskilliga starka viljor. Till nyskapelserna på institutionen hörde den särskilda avdelningen för drama-teater-film med Ingvar Holm som ledare.

En postilla

Staffan Björck hörde till den generation av svenska litteraturhistoriker som hade att ta ställning till nykritiken. I hans fall var det inte utan betydelse att han varit kritiker innan han i någon mening blev nykritiker. Samtidigt med att han som forskare utlade Heidenstams sekelskifteslyrik tog han i *Arbetets* spalter ställning till den nya svenska lyriken.

För genomförandet av det stora berättartekniska projektet spelade det sin roll när han frånsade sig att syssla med genetiska synpunkter. Redan i företalets första mening anspelade han på en annan av nykritikens trossatser: ”En livskraftig kritisk tradition [...] ifrågasätter författarens rätt att i egen person kommentera och förklara sitt verk.” Men i den andra meningen ville han värja företalets berättigande genom att som författare ge sin mening tillkänna, främst för att förebygga ”falska förväntningar”. Man kan för övrigt notera hur han ännu i sin sista bok talar om utläggningarna av *Hemsöborna*, *Farmor och Vår Herre* och *Barabbas* som ”romanläsningar i nykritisk anda”.

Återvänd till gemenskapen i Lund skulle Staffan Björck 1961 se till att samla ett antal av sina tolkningar av lyrik, den genre som nykritiken framför allt intresserade sig för. Om prästsonen någonsin överfölls av tanken att denna form av textutläggningar hade en viss likhet med prästerliga utläggningar av heliga texter vet jag inte. Hans lilla postilla utmärker sig som alltid av en avspänd och kritisk ton som möjligen är föga prästerlig. Här finns flera markeringar av den position han valt. Han vill, säger han i sitt företal, inte ge sken av att bjuda ”esoterisk visdom” och i det ligger väl både självkritik och kritik. Han står ut med att gälla som förklarare snarare än som fördjupare. Han pekar själv ut att han väljer olika grepp i de olika analyser-

na. "Något schema har sålunda inte följts; jag har närmat mig varje dikt från det håll och med de grepp som jag funnit fruktbarast just där."

Både hans ursprungliga publik och den nya läsekrets han valt bidrog säkert till utformningen. *Studiekamraten* var Staffan Björcks viktigaste tidskrift. Han skulle flera gånger skriva om Ivar Dahlbergs skapelse och var förmodligen själv den uthålligaste medarbetaren. I ett senare skede räddade han tidskriften från nedläggning genom att påminna de ansvariga på Bibliotekstjänst om deras förpliktelser. Det var genom Dahlbergs "omätliga och oemotståndliga anspråk på artiklar om svensk lyrik" som docent och professor Björck byggde upp en repertoar av lyrikutläggningar. Det gjorde att de fick en öppnare karaktär än de som framgick ur den mer cerebrala gemenskapen på de litteraturvetenskapliga seminarierna. Det förstärktes också av att den samlade ansatsen sedan destinerades till svensklärarna och spreds som ett nummer i de av Modersmåslärarnas förening utgivna skrifterna.

Men den som återkommande haft bruk av dessa utläggningar både för egen del och som led i undervisningen vet naturligtvis att man inte ska döma efter bokstaven när det talas om utminutering. Detta är bland det bästa som erbjudits "diktens vänner, var de finns". Hans Ruin fick på sin 70-årsdag boken sig tillägnad som en av dem som lärt den som ledde läsövingarna att läsa poesi.

Rubrik

Det bibliografiska bruket brukar variera när det gäller återgivning av rubriker. En ytterligare komplikation har tillkommit i modern tid genom att man inte alltid kan avgöra vem som står för den. Under den tid som Staffan Björck var verksam i de stora tidningarna skedde en successiv specialisering av de redaktionella sysslorna. Redigerarna trädde till och övertog alltmer från skribenterna när det gällde den slutliga utformningen av artiklarna, innefattande inte minst just rubriceringen.

I den följande förteckningen återges ändå rubrikerna i den utsträckning de varit mig bekanta. Det sker ytterst därför att jag har trott mig känna igen Staffans formuleringsglädje i dessa överskrifter – det medges gärna att jag där är på cirkelbevisets föga övertygande nivå. Men döms själv och håll åtminstone med mig om att det finns åtskilligt som lockar till läsning av recensionsrubrikerna. "Den europeiska sambandskarlen" anspelar på Eyvind Johnson. "Bestäm er för att vara lycklig!" blir en ironisk summering av

Norman Vincent Peales lära. "Ord och inga visor" vill dra oss till Lars Huldéns *Ordstudier i Fredmans epistlar*. "Att meta metaforer" signalerar Per Erik Wahllunds *Bordssamtal*. Inte sällan skymtar också en värdering redan på den här nivån. Så är det väl med "denna Swahn" på tal om Sven Christer Swahns *Detta Lund* eller "Svenska meningar" som en pålysning av Gösta Holms *Epoker och prosastilar* eller "Johannesratoriet" över tankar om *Perspektiv på Johannes Edfelt*.

Till de återkommande greppen hör att det att låna – och någon gång variera – en boktitel som rubrik över utläggningen om en helt annan bok. Det nyttjas redan när han 1938 utlägger Walter Ljungquists *Resande med okänt bagage* under rubriken "Småländsk tragedi" (3.12.1938). Han kan tala om "Livets fiende" på tal om Johan Borgens *Vi har ham nå* (13.1.1958) eller om "Stridsmän och sångare" med anledning av en årgång av *Bellmansstudier* (5.6.1967). Christer Topelius *Den svenska idyllen* utläggs under rubriken "Idyllernas bok" (20.2.1962) och Johannes Edfelts *Årens spegel* under "Solen i spegeln" (4.10.1962). "Förklädd Gud" (4.3.1951) handlar inte om Gullberg utan om *Svensk litteraturtidskrift* och "Kvinnor och äppelträd" inte Moa Martinson utan om Eva Malmquist (8.11.1950), "Stolthet och fördomar" inte om Jane Austen utan om Hamilton Basso (23.2.1955). Det är en blinkning till den införstådde, ett slags test på att läsaren är med på noterna. Ibland ökar han svårighetsgraden en smula. Axel Danielssons bekanta samlingsrubrik "Brandsyn" aktualiseras på tal om Gunnar Axbergers *Diktarfantasi och eld* (14.12.1967). När han skriver om en minnesbok över sällskapet Idun sätter han rubriken "En skål för Idun" och tycker att vi ska minnas Zorns bekanta porträtt av Harald Wieselgren (17.11.1962).

Ordlekar hörde till det som Staffan Björck brukade varna oss för, och det gick förmodligen tillbaka på att han själv var utsatt för frestelsen. När han skriver om en visbok av Finn Zetterholm får han igenom sitt rubrikförslag "Finns visor finns" (19.3.1970). När han behandlar en bok av den mångsidige Carl Olov Sommar blir rubriken över det tidningens vice vd skrivit "Sommar-lektyr"; artikeln stod där mitt i vintern, på Menlösa barns dag 1968.

Skinkan som sakrament

Det var så många frågor man inte ställde medan tid var. En av dem kunde gällt hur Staffan Björck såg på sitt publicistiska engagemang. Man blir där-

för också här hänvisad till texterna, och de ger ett övervägande positivt intryck. Längre är han inte bara roande utan också road, ville man tro. Den som kommit på plats i sin akademiska karriär kunde roas av att med sin blandning av ironi och patos markera sin plats bland de många rösterna på den tidens *DN* där många skrev så väl men ofta hade mera bestämda meningar. Om många av dem blev Björck också i tillfälle att ha meningar. Tidningens egna skrev den tiden något oftare om tidningens egna. Han bedömde inte bara om Herbert Tingsten och Olof Lagercrantz utan också Jolo och Bang.

De björckska recensionerna såg inte ut som andras. De sprudlade av synpunkter och okynniga formuleringar. Men han kunde också gå utanför de kritiska genrerna. Som alla stora skribenter på tidningen hade han en signatur som han tog till när han kåserade. Étienne visade sig dock alltför sällan.

Särskilt om somrarna passade Björck på att variera sig, att skriva i friare ämnen, att göra utflykter. Han hade synpunkter på det mesta. Det kan intygas av dem som kände honom. Redan i *Arbetet* kunde han filosofera om annat än nytukomna böcker, under sommaren 1943 exempelvis om Prometheus (9.6.1943) och fjällvandringar. Det senare var ett äkta intresse, och han kan även här roas av att dra till i sina formuleringar. Han finner att fjällvandringarna alltför mycket jagar prestationer och toppar. För honom själv har "exercisminnena" förstört en del av behållningen. Inte ens ensamheten står längre över lag kvar att finna. Han har svårt för "den glammande solidaritet som utvecklas mellan deltagarna t.ex. vid det obligatoriska snöbollskriget på den första snödrivan eller den förhärjande allsången på stationerna" (12.8.1943).

Under sin tid som medlem av *DN*:s redaktion för han i juli 1954 i "Heidenstams fotspår". 1956 skrev han "Om änglar och peruker" på tal om takmålningarna i Norra Sandsjö kyrka. 1957 var han på resa på de brittiska öarna och skrev om både dr Johnson och Ossian. Han återvände dit 1962. Och året därpå nöjde han sig med att besiktiga Gotland och skrev om att "Åka bil till medeltiden".

Under några år hade han tagit som uppgift att skriva en särskild betraktelse på julafton: "Julskinkan som sakrament" (1957), "En befriare" (1958) "Barnet i templet" (1960) och "Utanför tiden" (1962).

Gränsen för förståelsen

Romanens formvärld var märklig på flera sätt. Ytterligare ett var att undersökaren var så tätt inpå det som alldeles för ofta omtalas som fronten. Det nya sättet att arbeta hade innefattat de nya romanerna: *Lektorn* från 1948, *Förföljaren* från 1949, *Mannen som försökte smita* från 1949, *Misluren* från 1949, *Sällskapsdamens dilemma* från 1950, *Rondo* från 1951, *Innan änkorna kom* från 1951, *Vänd ryggen åt Sivert* från 1951, *Fromma mord* från 1952, *I morgon är en skälm* från 1952. Det var böcker som i viss utsträckning funnits på kritikerns bord innan de hamnade på forskarens. De författare som kunde tyckas vara så långt borta i utläggningarna av deras texter var i flera fall yngre än den som stod för utläggningen. Också här var Staffan Björck före sin tid, för det var snarast i generationen efter hans som det massiva genombrottet för sysslandet med samtidslitteraturen kom.

Men någonstans får även den rörligaste och ungdomligaste göra halt. Han ville, som vi sett, inte återvända till de nya romanernas formvärldar när hans klassiska bok krävde nya upplagor. Inte heller i sin övriga forskning ville han försvärja sig åt att enbart syssla med samtidslitteraturen. Bellman, Stagnelius och Heidenstam var fortfarande värda att återvända till.

Också i sin kritik skulle han så småningom dra ett streck. Det är kanske lättare att visa i bedömningen av lyriken. Upptagen av att som forskare klara ut nittitalslyrikens innebörd hade han under sina år i *Arbetet* fått spanna över lyriska diskurser av helt olika slag. Vändpunktsåret 1943 var han färdig med sin första summering av Heidenstams insats men ville också göra klart att han tog det nya på allvar: "Grinarna, som är särskilt i farten då en ny poetisk riktning söker göra sig hörd – man minns hur de fem unga, Gullberg, Ekelöf varit ute och åkt i slaskspalterna – reagera med hjärnan och skrattar. Men det räcker inte med att läsa poesi med hjärnan." (13.11.1943)

I höjd med obegriplighetsdebatten hade han pekat ut ett "Skolskifte i lyriken" i slutet av det första fredsåret (17.11.1945). Han konstaterade då att man ännu för något år sedan kunde höra ekon av Gullberg och Malmberg. Men så var det inte längre. Nu var det av svenskar Lundkvist och Ekelöf som gällde vid sidan av de heroiska finlandssvenskarna. I ett annat sammanhang pekade han ut Birger Sjöbergs *Kriser och kransar* som den diktsamling "som inneburit den största landvinningen för poesiens själsliga innehåll såväl som dess struktur" (9.12.1946).

Den kronologiska förteckningen över det skrivna får något av dagbokens karaktär. I motsats till de stora verken där fullföljandet av ett projekt nästan alltid sker i en annan stämning och under andra förutsättningar än ansatsen kan tidningsartikeln i bästa fall fånga ögonblickets stämning. Så länge artiklarna i *Arbetet* eller *Dagens Nyheter* flöt på ger de därmed också något av Staffans inre eller kanske snarare hur detta inre reagerade på de många yttre omständigheterna. Under 1940-, 1950- och 1960-tal gav Staffan Björcks skrivelser så täta nedslag att den avläsningen kan göras.

Till en del måste han naturligtvis ha styrts av yttre omständigheter. Man kan notera att han sällan är först ute i de fall då recensionerna i de olika tidningarna spriddes ut i tid. Med sina många olika sysslor och med behov av en viss eftertänksamhet var han, skulle man kunna sluta i analogi därmed, ingen odelad vän av förstadagsrecensionernas brådska. Han hann ju just uppleva övergången till en större regelmässighet på det området.

I och med överflyttningen till *Dagens Nyheter* fick den mångkunnige och mångtyckande förvisso en större publik, men avigsidan bestod i att han samtidigt tvingades att specialisera sig mera. Han hade inte första tjing ens på de prosaister som han var den store kännaren av. Men han skrev om Vilgot Sjöman (1948, 1952), Dagerman (1949), Arnér (1950), Fridell (1950), Eriks (1950), Sand (1951), Ahlin (1952), Isaksson (1953), Husáhr (1954). Han skulle behålla kontakten med några av de mest etablerade prosaisterna: Siwertz, Hellström, Olle Hedberg, Eyvind Johnson, Walter Ljungquist. Men trenden är klar. Efter fullbordandet av *Romanens formvärld* ville han på nytt söka andra världar. Man hajar nästan till när han 1960 tar itu med Lars Gyllenstens *Sokrates död*. Den reaktionen kan gälla ett sista mått på att han längre än de flesta sökte sig längre fram i historien än de flesta.

Det familjära löjet

En professor i pocket: inför Staffan Björcks andra samling av studier, där han 1964 drog nytta av en ny sorts förpackning, pocketboken, fanns det någon bedömare som skojade en smula med hur den lundensiska lärdomen numera betedde sig. Om det däri inmängdes någon det minsta av kritik över en person som prutade på sin integritet för att göra sig populär var det naturligtvis helt ut i natten.

Kortspelet om de löjliga familjerna fick ge namn åt det hela. Förordets och baksidestextens vitt skilda argumentationer för att inordna hela materi-

alet under denna huvudtitel ger glädjen och vandan i mångsidigheten. Vid överflyttningen från tidning och tidskrift till bok har rubrikerna blivit överskrifter, ofta i essäistisk tradition inledda med om: "Om vältaligheten", "Om brevet", "Om psalmen", "Om folksagan", "Om den politiska visan". Men en del av dem är bara iakttagna i innehållsförteckningen. Om det berodde på villrådighet eller brådska är obekant.

Bredden har skilda upphov och därmed olika stort personligt inslag. Många av studierna går tillbaka på recensioner i tidningen och styrs därmed också av recensionsobjektens upphovsman och distributör. Men aptiten på böcker av många olika sorter var Björcks. Och det är han som verkar för att hålla det hela samman för att därmed kunna intressera de olika fältens specialister. I andra sammanhang, som när han skriver om litterära typer som pekorlisten, epigonen och diletantan är hans personliga insats än större.

Det mångsidiga intresset hade han, men man ska också notera att han långtifrån alltid bejakade de ämnen han avhandlade. I skarp motsats till vad som i postmodernare tider blivit fallet hade Björck en avancerad smak och han drog sig inte för att fördöma åtskilligt av det han ingående studerat. "Det är ett nationellt fattigdomsbevis", skrev han på tal om dödsannonsernas poesi, "att sorgen uppträder i evigt samma begagnade, fula och tarvliga lumpor, när det dock finns rena och vackra klädnader att tillgå för samma pris." (53) Han skrev ner Agatha Christie men dristade sig också att ge sig på deckare i allmänhet och aktade inte för rov att angripa ännu heligare kor: "Konsten att passera genom öppna dörrar med ett så ljudligt brak som om man forcerade en pansarvägg, utvecklas då och då också i det litterära umgänget. Man kan snart inte räkna alla de gånger som någon stigit fram och förklarat att Evert Taubes poesi är skandalöst misskänd och först i talande stund fått sitt rättmätiga erkännande." (67) Ett annat nationalhelgon får också en kraftig törn. Carl Larsson har både i ord och bild odlat sin "familjära exhibitionism", menar Staffan Björck. "Jag skäms inte för att stundom känna denna intimitet generande." (116)

De tre samlingar av studier som Staffan Björck föranstaltade om har alla sin speciella karaktär. Där framstår 60-talsvolymen som den mest offensiva och tveklösa. Där finns ett stänk av *DN*-anda. Det är ett sprudlande bok med uppslag som skulle ha förslagit för flera böcker. Ingen kunde gjort den efter.

Från tidning till tidningar

”Man ser folk som är relativt enfaldiga men som kunnat lägga ut texten och som sporrat mycket fler och kommit även de dummaste att ta nya tag”, uttalade Staffan Björck i Annette Kullenbergs sena intervju. Trots idoga försök fick intervjuaren honom inte med sig på att han betytt mycket för andra människor; ”några har jag hjälpt men antingen är de döda. Eller annars är det något annat fel på dem.”¹⁰

Här måste man säga emot eftertryckligare än på någon annan punkt. Vi är många som tagit arv efter honom, även om han inte bokstavligen varit vår handledare. Och det är specialister på vitt skilda fält som känner honom som sin föregångare. Den litteraturvetenskapliga spännvidd som tas ut av de två huvudverken är redan den stor. Den paras med hans aptit på studieobjekt från alla tider. Bland de specialinriktningar som växte fram under hans tid har han del i inte så få. Narratologerna upptäcker att hans pionjärverk från 1950-talet inte bara är användbart utan att han där går djupare in i berättandets värld än vad de själva förmår tränga. De som sysslar med retorik kan heller inte undgå att räkna med hans roll som föregångare. Det som till en tid gällde som interartiella studier hade den musikaliskt och konstnärligt begåvade och estetiskt skarpsinnige tolkaren en given ingång i samtidigt som han värjde sig mot alltför lösa analogier mellan konstarterna. ”Med jämförelser mellan dikt och musik bedrives det mycket skoj.” Barn- och ungdomslitteratur hörde likaså till hans intresseområden.

Om hans intresse för pressvetenskap kan jag vittna lite mer ingående. I september 1965 startade den avdelning för pressforskning som Staffan Björck och Carl Fehrman tagit initiativet till. I det forskningsprogram som gjordes upp för detta av forskningsrådsmedel finansierade projekt spelade de erfarenheter han gjort på *UNT*, *Arbetet* och *DN* sin roll. Avdelningen tog på sig en rad serviceuppgifter genom skapandet av *Svenskt pressregister* och andra bibliografiska hjälpmedel.

Över huvud taget spelade det vidgade litteraturbegreppet en avgjord roll, när den presshistoriska forskning som en gång haft Otto Sylwan som sin huvudman återupptogs i Lund. Vi som var med skrev något slags programförklaring. I den var det Staffan Björck som svarade för den bredaste ansatsen.¹¹ Det var han som ivrigast verkade för att vi skulle ge service till andra forskare. På det sättet sparades manusmaterialet från *Stockholms-Tidning-*

ens sista månad i livet. På det sättet lyckades vi rädda tidningar i original att bevaras i Lund. På det sättet manades journalistpensionärerna i Stockholms att ta vara på sina minnen. På det sättet fick varje ny riksbibliotekarie besök av två lundensare som påminde om ansvaret att fortsätta Bernhard Lundstedts bibliografi.

I det här fallet kan jag själv omvittna hans engagemang. Eftersom jag utgår från att det fanns i lika hög grad på hans andra intresseområden, kan jag i efterhand få dåligt samvete över den tid vi tog från honom. Också i listorna över hans skrifter kan man särskilt under 70-talet få intryck av att tidningarna slukade honom.

Pressforskare var han redan i förväg. Han hade, som vi sett, tidigt sysslat med Torgny Segerstedt. I sin essäbok från 1964, då planerna på pressforskning hade börjat växa fram, hade han tagit itu med den radikale journalisten som typ och porträtterat Branting och Erik Hedén. Där visade han ju också hur mycket av tidsanda man kunde utvinna ur olika typer av annonser.

Han tog del i gemensamma företag. Det kunde resultera i ett projekt som det om journalisten i litteraturen. Och Claes-Göran Holmberg och jag vågar väl skvallra om att det där var Staffan Björck som skrev om Jolo, bland annat så här: ”Halvt på allvar och halvt på clowneri odlade den mogne Jolo en skepsis mot journalistrollen som man skall vara en lysande journalist för att ha råd med.”

Inte heller när han under ett decennium, åren 1972–1981, tog del i arbetet på den nya bibelöversättningen var han långt borta från den oheliga skriften i tidningarna. Han fortsatte med studier i ämnet. Han skrev om ”Historia i tidningsnamn”.¹² När han sysslade med skribenternas olika yrkesbeteckningar, gav hans vida perspektiv trots de få sidorna utrymme för ett bidrag till studiet av tidningsmäns professionalisering.¹³ Han skrev om ”Chronsough – Fridas vän – A:lr-d V:stl-nd” och fick då tillfälle att påminna om viktiga publikationer som *Stockholms Dagblad* och *Grönköpings Veckoblad*.¹⁴ När vi skapade vår veckopressbok 1979, var han med och funderade då över *Hvar 8 dag*. Lite senare presenterade han en av de forna kollegerna på *DN*, Hadar Hessel, Gustafsson med muntascherna, i en inledning till ett kåseriurval.

Staffan Björck var en självtänkare. ”Innehållet är budskapet”, skrev han redan 1968, och det kunde ju ses som en replik till en annan litteraturforskare, låt vara med kanadensiskt ursprung, Marshall McLuhan.¹⁵ Det hade

kunnat utföras och placeras i spänningsfältet mellan vad som numera beskrivs som en tävlan mellan ett ritualistiskt och instrumentalistiskt synsätt.

En tung bok

Redan på tal om de sorgliga verserna gladdes Staffan över ”den journalistiska poesien”.¹⁶ Det blev också dagsversen på de lätta sidorna som han kom att ägna sin tyngsta pressvetenskapliga studie, *Dikter för dagen* (1978). Det var då en genre som det var möjligt att både följa uppkomst, blomning och avmattning hos. Samspelet mellan bildkonst och ordkonst, det Staffan Björck kallar ensembler av dikt och teckning, spelar här en framträdande roll. Och i *Dikter för dagen* kan han också sägas ha gett program för den genreinriktade typ av undersökningar som den lundensiska pressforskningen gärna till stor del ägnat sig åt.

Kvantitativa undersökningar hade en rätt kort blomning i litteraturvetenskapen efter det att de lanserats i slutet av 1960-talet. Men Staffan Björck var alls inte främmande för att räkna och mäta. Han kan därför ge både översiktliga besked och bidra till detaljerade karakteristiker av en lång rad dikter och deras upphovsmän. Inte sällan knöt han också personliga kontakter med dem. Med sin inriktning på texten sysslade han egentligen aldrig med något biografiskt studium, men han hade ett avgjort människointresse och stor talang för att karakterisera människor.

Dikter för dagen är inte hans viktigaste bok, men kanske är det hans mest personliga. Ingen annan hade kunnat skriva den på det sättet. Den är road, lättsam, bitsk. Den stora beundran för genrens huvudman Alf Henrikson står inte i vägen för en kritik av hans enligt Staffan ibland alltför lättvunna kritik av samtiden.

Boken är tillägnad minnet av sonen Valdemar som dött under tragiska omständigheter. Riktigt hur Staffan lyckades fullfölja boken förstod vi aldrig. Men de två barnen i det nya äktenskap han 1968 ingått med Pia Lindgren, Philippa och Amelie, spelade en viktig roll. Jag fick boken ”med tacksamhet och vänskap för livet” och har ännu dåligt samvete för att jag inte kunde vara mer till stöd.

Hans begripliga svartsyn smittade kanske av sig på den tes han drev. I eran efter Henrikson var dagsversen på nedgång, men kanske gick han steget för långt när det gällde att markera hur långt i utförsbacken genren hunnit. Samtidigt kan man ju notera att han på den här punkten var synsk.

Kajenn som Björck anmält en samling av redan 1966 och då tagit till rubriken "Att dikta för dagen", finns ju fortfarande med i *Svenska Dagbladet*, även om han är mer än lovligt marginaliserad. Men "Namn och nytt", en gång själva centrum för verksamheten, överlevde nätt och jämnt tabloidiseringen av Staffans gamla tidning.

I bibliska ärenden

"Bibliska bekymmer" avhandlades i *Dagens Nyheter* i oktober 1969. Den läsare av tidningen som var van vid att få tvärsäkra besked om den heliga skrift hajade möjligen till en aning. Här fanns någon som tog bibeln på bekymrat allvar. Det var Staffan Björck som hade inlett i tankar med anledning av det betänkande som avgetts av 1963 års Bibelkommissionen.

Ingen, inte ens han själv, anade då att han några år senare skulle vara innefattad i arbetet på att ge en ny språkdräkt åt Nya testamentet. Under åren 1972–81 var Staffan Björck ledamot av Bibelkommissionen. Med avseende på hans här förtecknade produktion innebar det att den publicistiska gärningen i *Dagens Nyheter*s spalter kom att avlösas av ett helt annat språkligt arbete, det som syftade till att ge en ny språkdräkt åt Den Heliga Skrift.

Hans kombination av traditionsmedvetenhet och fördomsfrihet var säkert en viktig utrustning. Han prisades inte minst för sin förmåga att få stridiga viljor att enas. Vi fick intryck av att man hade ogement roligt i den begåvade kretsen i Åsgränd i Uppsala.

Frågan ställdes mig veterligt aldrig varför han valde att en så uppslukande syssla vid sidan av professuren. Arvet hemifrån spelade rimligen en roll. Det var som om pappa prost och mamma språkvetare på nytt fått bestämma över minstingen Staffan. När han tog upp grekiskan på nytt kunde det ses som en tribut till den bortgångne storebrodern och grekprofessorn i detta Uppsala. Att på ett stadium där man är på väg att fångas in av sin position testa ytterligare en ny gärning kan väl fresta lite var – ofta utan att flertalet av oss har tillfälle att hitta detta alternativ. Att få pröva en produktiv arbetsgemenskap i ett arbetslag med forskare från flera discipliner och en rad framstående författare tedde sig nog också som en övermäktig frestelse vid jämförelse med brottningen med de många viljorna på en institution med viss växtvärk. Vi som var kvar saknade honom i varje fall, och den som vi-

karierade för honom kände sin otillräcklighet – samtidigt som jag aldrig uppfattade honom som långt borta.

”Nää”, sa han året han gick bort på frågan om han var troende. Men är man med och tar fram en bibel på ett modernare språk så bör man väl i varje fall ha tron på att den heliga skrift inte bara är historia utan är värd att läsas också av kommande generationer. Något av det som blev sagt eller snarare skrivet i ämnet handlade om i funderingar i anslutning till det ämnet. Han skrev om Carl XII:s bibel (1978) och om ”Fåvitska jungfrur eller tanklösa flickor?” (1982).

Kanon

Antologier upptog Staffan Björck under många år. Det började med att han tog ställning till några olika exponenter i sin egenskap som kritiker. Den första antologin med 40-tals-lyrik hade tydligen medverkat till att han övervunnit en tidigare tveksamhet. Det kan avläsas i en road björckformulering: ”kan den nya antologin livligt anbefallas, 40-talets förespråkare till fickbibel, botfärdiga belackare till bättring och kvardröjande kverulanter till kvarnvatten” (9.12.1946). I ett annat fall kan en sträng avbasning som den av den flitige antologisten Sten Selander och hans antologi *Fågelsång* ha verkat eller värkt vidare. Från början kunde inte underlåta att låta sitt löje svepa över biologens sätt att systematisera poesien. Femtio fågelarter är väl inte så dåligt, konstaterar den naturintresserade humanisten. Men att systematisera poesi med utgångspunkt från något slags linneanskt system leder, menar Staffan, trots materialet till ett föga bevingat resultat. Men så småningom skulle han själv hamna i liknande predikament.

Ett viktigt steg på vägen var naturligtvis det han tog i och med arbetet med ”Världens bästa”. Men det skulle dröja ett par decennier till innan han var i mål med sin sista stora monografi med den lite tunga titeln *Swenska språkets skönheter. Om den lyriska antologin i Sverige – dess historia och former samt en katalog över titelbeståndet 1737–1983*.

Det är som alltid hos Björck en originell och central studie. Antologier hade alla mött men ingen tidigare gjort sig systematiska tankar om och än mindre inträngande undersökningar i. Samtidigt som den knöt an till de tidigaste yttringarna av svenskt traditionsmedvetande kom den att tillhanda-hålla material som borde haft intresse i den internationella diskussionen om

kanon. En sådan utkämpades ju med stor frenesi särskilt i USA under 1980- och 1990-talen.

Björck har också i sin övriga produktion tangerat eller diskuterat kanon. Jag tror att han hade ett särskilt intresse för den saken. De implicita värderingar, som exempelvis bestämmer vad som ingår i den svenska prosaberrättelsens värld under hundra år i *Romanens formvärld*, ersätts inte sällan av mer explicita i andra sammanhang, så exempelvis när han diskuterar den svenska poesiens mest lugubra kanon, den som finns i dödsannonserna. I grunden fanns hos honom en sällsynt vilja att ge tillkänna också obehagliga uppfattningar. Han hade en säker smak och vågade sig på den utmaning som det innebär att som dagskritiker under ett par decennier ta ställning till den aktuella litteraturen. Hans klassiska skolning parades med ett intresse för det efemära som gjorde hans utblick bredare än för de flesta i skrået.

Antologiboken var den första som Staffan Björck färdigställde som pensionär. Den hade varit under arbete under lång tid, av allt att döma längre än under de sex år som ligger mellan den och närmast föregående opus i bokformat, dagsversboken från 1978. Vem som helst i hans närhet kunde få höra hans egen etsande självkritik, efter hand stegrad till plågsam nivå, och det finns också en och annan formulering i skrift av dessa känslor: ”Innan jag övergår till den bristfälliga redovisningen vill jag intyga min skuld till de många som underlättat detta försök att kartlägga en svåröverskådlig genre.”¹⁷ Det var knappast heller någon hemlighet att han också var besviken över mottagandet både av dagsvers- och av antologiböckerna.

Staffan Björck var den här gången förhållandevis utförlig när det gällde att presentera sin undersökning och dess förutsättningar. Men just begreppet ”kanon” känner han inget behov av att definiera, medan han däremot inför egna stipulationer för nyckelbegreppet ”antologi”: ”Med antologi avses sålunda i denna framställning ett i fristående bokform utgivet urval av lyriska skapelser som hämtats ur minst tre svenskspråkiga författares tidigare offentliggjorda alster.”¹⁸ Undersökaren är själv medveten om det problematiska i flera av dessa bestämningar liksom i de stora skillnader som följer av att materialtillgången varierar i sådan grad under de mer än två och ett halvt sekler som han tar befattning med. Men det märkliga ligger naturligtvis här som i undersökningarna av Heidenstams hela samtid eller

av dagsversen från dess födelse till dess borttynande att problemen inte avskräcker utan hanteras med öppna ögon.

Men kanon kräver alltså inte några tekniska bestämmningar. Termen finns med från början. Redan på inledningens första sida talas det om det sätt att göra antologi som företräds av Karl Warburg år 1905: "De kanoniska författarskapen följer efter varandra i kronologisk ordning och representeras vart och ett av en handfull valda dikter."¹⁹ I fortsättningen kommer termen droppvis till användning, och man kan välja att exemplifiera med den för att fånga in några centrala tankar i framställningen. Kanon har en kronologisk logik. Och kronologin styr också Björcks framställning, vilket inte hindrar att han gör ständiga utblickar för att jämföra och i ett par av sina kapitel låter de systematiska synpunkterna råda över uppläggningsen. Utblickarna mot utländska förebilder ger tydligare än på många andra områden vid handen att de svenska ansatserna är sena och spröda. Innan de svenska antologierna är fullvuxna blir det därför både anledning och utrymme till utblickar mot andra typer av kanonisk kodifiering som läroböcker och översiktsverk.

Först för tiden från 1800-talets mitt kan antologin utgöra grunden för den epokala strukturen. Björcks funderingar om mellanperiodernas särskilda betydelse av vila och ansats och skördande kunde knappast ha gjorts lika tydliga på något annat sätt. Baksidan av det är att det under sådana perioder knappast skapas någon kanonisk dikt över huvud taget. I två avslutande kapitel sysslar Staffan Björck dels med antologier över samtida lyrik med Gunnar Tideströms epokgörande *Lyrik från vår egen tid* i centrum, dels med tematiska antologier. Här spelar kanon inte samma roll. Det lämnar det mycket stoff- och synpunktsrika avsnittet "Från Eichhorn och Warburg till Lyrikboken" till mest närgången betraktelse vad det gäller lagbundenheten i kanonbildningen. Här är materialet på en gång rikligt och överblickbart, tidsavsnittet lagom långt för att det ska vara meningsfullt att se närmare på sånt som inordnas i kanon och sånt som utesluts ur den. Sakregistrets hänvisningar till "Kanoniseringen och dess lagar" gäller i alla fall utom i just detta parti.

Att studera värderingar behöver möjligen inte innebära att man själv värderar. Men det är inte Staffan Björcks linje. Han har en uppfattning om värdet av hela det material han hanterar samtidigt som han är mycket öppen för andras uppfattningar. Det är också uppenbart att Staffan Björck i

det längsta värjer sig mot det självbegränsande. Det kan ses som ett utflöde av hans starka självkritik. Han prisar gärna det som andra har gjort och det som för utanför hans egna tycken. Han är unikt öppen för andras påhitt. Han har ett gott ord för nästan alla. Ibland kan man undra lite över var hans eget hjärta hör hemma. Kanske blir det ändå till slut så att han ger det tillkänna i sina slutord. Han ger där inte bara sitt förord för den allmänna antologin framför den tematiska utan röjer också till allra sist en särskild omsorg om den skatt av välbekanta dikter som riskerar att uteslutas just därför att den kommit att uppfattas som alltför välbekant.

Funderingarna om kanon fortfor att uppta Staffan Björck. Ännu dagen innan han dog i juni 1995 berättade han för besökaren sina planer på att inför en aktuellt festskrift utveckla sina synpunkter på det kanonbegrepp som en forskare med långt mera bestämda meningar, Harold Bloom, hade presenterat i *The Western Canon*.

Allt det andra

Ytterligare ett mått på hur unik Staffan Björck var är att han vägrade gå i sina invanda spår. Mätt med alla andra mått än de egna uträttade han mycket och mer.

Staffan Björck gjorde en stor insats som akademisk lärare och skapade ett personligt förhållande till påfallande många av sina elever. Hans civilkurage kom till uttryck också i dessa sammanhang. Han höll aldrig inne med sin kritik. Den kunde levereras både på tu man hand, i seminariemiljö och vid festliga tillfällen. Det hade sin särskilda betydelse att han aldrig höll med utan att själv bilda sig en uppfattning. Det är en hållning som kan utmana för ögonblicket, särskilt i skeden där den kritiskt prövande hållningen viker för en mera trosvisshets attityd, men den vinner i längden. Vi lärde alltså för livet av denne modige man som exempelvis hade kurage nog att bryta mot name-droppingens villkor. När namnet på ett nytt geni hade lanserats på ett seminarium och alla tappert hade låtsats att de redan kände det samtidigt som de krampaktigt präntade in det – i minne nota bene, för man fick naturligtvis inte just då pränta med sin penna – kunde seminarieledaren på ett avväpnande och avslöjande sätt be att få en närmare redogörelse för detta genis tankar. Ibland blev det påfallande tyst.

Det är alltså mycket som inte kommer med i en förteckning av det här slaget. Och naturligtvis gör man sig också tankar om de böcker och uppsat-

ser och recensioner som inte blev skrivna. Mätt med den häpnadsväckande aktivitet som Staffan Björck visade på 1940- och 1950-talen tunnade det efterhand ut ibland skrifterna. Det grämde honom. Det förändrade hans sätt att se. Han blev nästan för högaktningsfull mot dem som fick många och stora böcker skrivna. Han blev mildare i sin bedömning av andra samtidigt som hans självkritik hårdnade.

Återigen var det nog det stränga kravet på att komma med något nytt som komplicerade hans situation. Vid den återblick man gör i ett sånt här sammanhang har jag undrat över varför han inte skrev den stora boken om Bellman eller Stagnelius eller Birger Sjöberg eller den inträngande framställningen av Torgny Segerstedts publicistik. Ja, det finns ju en lång rad av hans artiklar som hade kunnat utvecklas till fylligare studier. Man kan känna sig förlägen vid en jämförelse.

En avslöjande vilsenhet

Staffan Björck valde att stanna kvar i en äldre ordning för sitt skrivande. Skrivmaskinens form av mekanisering av skrivprocessen var naturlig för honom. Han kunde harnas över dem som inte som han höll kvar vid karbonpapperet som ett användbart redskap vid produktionen av smärre upplagor. A 5-formatet var hans framför andra. Det var på lappar i detta mat-sedelsformat som han skrev sina hälsningar med en energisk och ofta fullt läslig piktur. Men hans uttrycksglädje var så pass stor att man vid tveksamheter i tolkningen av filtpennornas flykt visste med sig att man inte skulle ta till de triviala konjekturen. Han harmades svårt när pappersleverantörerna inte längre tillhandahöll halverat A 4, och kunde bli lycklig som ett barn när någon gjorde ett fynd i ett restlager.

En personlighet? Javisst, men alls inget original utan mänsklig och allmänintresserad och öppen för det som var nytt. Men det var synd att han inte hann komma in i datorernas värld. Redan förändringarna i bibliotekens beställningssystem upplevde han som ett problem. Här fanns åtskilliga nya möjligheter men i uppbyggnadsfasen var förändringarna snabba och långtifrån alltid anpassade efter låntagarna. Under många år hade han haft en från samtal skyddad arbetsplats i Universitetsbibliotekets magasin. Nu blev det andra villkor. Han var tacksam mot den som erbjöd sin hjälp, men han ville också värja sin självständighet. Trivseln med materialet förbyttes i sin motsats.

Den som sett Staffan Björcks manuskript slogs av att han kunde haft god nytta av att ta till datorn som en uppgraderad skrivmaskin. Möjligheten fanns när humanisterna under slutet av 1980-talet började ta sig in i denna nya vackra värld. Han var inte ointresserad, och vi var några stycken som försökte förmå honom att ta steget. Kanske gjorde han därtill några egna försök. Det var nära – men blev ändå inte av. Han ville nog vara en av dem som behärskade apparaten snarare än att behärskas av den. I stället för att erbjuda hjälp blev det tvärtom ett ytterligare problem. Ytterligare något blev därmed oskrivet. Man saknar det, inte bara i den här förteckningen.

Vänskapens pris

”Med den väg vi valt, följer vi troget – kanske allt för nära – vår lärare i spåren”, heter det i den bok som Staffan Björck och Carl Fehrman gav ut till sin lärares 100-årsdag 1993. *Lovtal till svensk lyrik* tog tillvara en artikelserie som Olle Holmberg publicerade i *Dagens Nyheter* 1958-59, för övrigt just vid den tid då hans två elever tog över på institutionen i Lund. Utöver det korta förordet, där de två ivrigaste förordsfienterna skriver om den tredje, har de två utgivarna försett genomgångarna av de olika diktsamlingarna med utblickar mot det som läraren i övrigt sagt och gjort om författarskapet ifråga. De såg ingen anledning att markera vem som gjort vad. Det var en elegant uppvisning i föremålets anda, och det enda som den roade läsaren undrade över var varför de två aldrig kom att skriva den större boken om Olle Holmberg. Det är ytterligare ett av de nummer man gärna sett i en förteckning som denna.

Hans sista skrift blev *Vänskapens pris*. Initiativet var Staffan Björcks eget. Under 1994 kom han med förslag om att ge ut en volym i institutionens skriftserie. Han ville en gång till komma till. och med sitt övliga sätt att hantera sig själv omgav han propån med dystra funderingar om att det var sent i livet och att materialet inte kunde intressera allmänheten. Bokmarknaden såg naturligtvis annorlunda ut än vad den gjorde när han på 1950-talet samlade sig till *Karl XII:s stövlar* och på 1960-talet gav ut *Löjliga familjerna i samhälle och dikt*. Han var ängsligt mån om att den tillämnade boken för ingen del skulle få karaktär av festskrift. Det fick inte bli så att någon tubbades att lägga ut pengar för att han skulle få sina uppsatser utgivna i bokform.

Också på en annan punkt ställde han ett oftergivligt villkor. Carl Fehrman skulle naturligtvis samtidigt ge ut en bok på samma villkor, i samma serie och vid samma tidpunkt. Så skedde också. Staffan Björck var den här gången inte helt bestämd på vilket material som han ville ha med. Han sökte råd hos en redaktionskommitté där alla ställde upp med glädje. Glädje blev det också med själva överlämnandet. Carl fyllde 80 år den 3 februari 1995, Staffan skulle fylla den 5 augusti samma år. Klokt nog bestämdes att firandet skulle läggas en dag mitt emellan. Det blev den 29 april 1995. Staffan var trött och hade fått ta till käppen. Men så snart han glömde sig var han alldeles som förr. Någon månad senare var han borta. Det var svårt att fatta. Det känns ännu.

Encyklopedisk till slutet

Bland det sista som upptog Staffan Björcks krafter var att skriva artiklar för *Nationalencyklopedien*. Ännu under sitt sista år producerade han för detta forum och det handlade ofta om att på ett mycket knappt utrymme summera vetande i en populär form. Han kunde naturligtvis det också. Det passade honom. Det var en lisa för den som hade att hitta skribenter att han så välvilligt ställde upp och naturligtvis gjorde det med bravur. Han hade träningen sedan förr.

Bredden var avsevärd. I den här förteckningen avslöjas vilka artiklar han skrev även där de inte var försedda med hans signatur. Motiveringen får vara att det personliga draget fanns i det minsta han tog itu med. Han skrev om de berättartekniska begreppen, men också om biografi och dekadens och elfenbenstorn och epistel och eskapism och femme fatale och parodi och patos och pekorall. Han skrev om Frans G. Bengtsson och Cronschough, om Olle Holmberg och Jeremias i Tröstlösa, om John Karlzén och Nils Linder, om Gustaf Ljunggren och Gunnar Ljusterdal.

Han skrev också om den blå blomman.

Noter

1. Annette Kullenberg, "Heidenstam, Levertin och konsten att överleva", *Aftonbladet Kultur*, 1995, juni, s. 71.
2. Betyget förvaras i efterlämnade papper som jag fått tillgång till genom Pia Björcks generositet.

3. Carl Fehrman, "Strödda minnesbilder", i *I Karlfeldts spår. En vänbok till Jöran Mjöberg på 90-årsdagen*, [u.o.] 2003, s. 13 f.
4. Inger Larsson, *Text och tolkning i svenska författarbiografier*, Hedemora 2003, s. 241 ff.
5. Claes Ahlund & Bengt Landgren, *Från etableringsfas till konsolidering. Svensk akademisk litteraturundervisning 1890–1946*, Uppsala 2003, s. 569.
6. Muntlig uppgift genom Carl Fehrman.
7. Staffan Björck, *Karl XII:s stövlar*, s. 19 f.
8. Kullenberg, 1995, s. 71.
9. Carin Österberg, *Natur och Kultur. En förlagskrönika 1922–1986*, Sthlm 1987, s. 293.
10. Kullenberg (1995), s. 72.
11. Staffan Björck, Carl Fehrman & Per Rydén, "Om pressen: forskning och inventering", i *Humaniora: forskning och förnyelse*, Sthlm 1967.
12. Uppsatsen trycktes i *Studiekamraten* 1986, nr 6, och är omtryckt i *Vänskapens pris*.
13. Staffan Björck, "Litteratörer, skriftställare och lyriker – ett och annat om de litterära yrkesorden", först tryckt i *Studiekamraten* 1986, nr 1, och därpå i *Vänskapens pris*.
14. Uppsatsen publicerades 1975 i *Birger Sjöberg sällskapet: Årsbok 1975* och är omtryckt i *Vänskapens pris*.
15. Staffan Björck, "Innehållet är budskapet", i Sven Broman, red., *Vårt behov av press, radio och TV. Reflexioner kring en undersökning*, Sthlm 1968.
16. Staffan Björck, *Löjligen familjerna i samhälle och dikt*, Sthlm 1964, s. 46.
17. *Swenska språkets skönheter. Om den lyriska antologin i Sverige. Dess historia och former samt en katalog över titelbeståndet 1737–1983*, Sthlm 1984, s. 12.
18. Björck (1984), s. 10.
19. Björck (1984), s. 7.

STAFFAN BJÖRCKS SKRIFTER 1937–1995 förtecknade

Om uppställningen: materialet ordnas årsvis och där inom respektive år i tre olika avdelningar.

Först upptas Staffan Björcks böcker inklusive recensioner av dessa. Nya upplagor av tidigare verk upptas under respektive år för nyutgivning. Verk med delat författarskap placeras efter dem som Staffan Björck står som ensam författare till.

Därefter förtecknas Staffan Björcks bidrag i samlingsverk, årsböcker och tidskrifter. De ordnas alfabetiskt efter titlarna på huvudpersonens bidrag. Verk med delat författarskap placeras efter dem som Staffan Björck står som ensam författare till.

Sist listas Staffan Björcks artiklar, recensioner och radioföredrag som kan knytas till en speciell dag. De ordnas kronologiskt.

1937

1. "Med Fornminnes i österled", *UNT* 24.5.1937
2. "Irlands folkkultur undersökes efter svenska riktlinjer", *UNT* 10.6.1937
3. "Regementets dag en stor folkfest", *UNT* 14.6.1937
4. "1,200 västmanlänningar på Ultunabesök", *UNT* 15.6.1937
5. "Eliten till universitet, reallinjen på frammarsch", *UNT* 18.6.1937
6. "Fem Skutskärscyklister påkörda av berusad Östervålabilist", *UNT* 21.6.

1937

7. "Upsala valskvarn får celebert besök", *UNT* 22.6.1937
8. "Miserabelt väder, lysande humör på barnutflykt", *UNT* 1.7.1937
9. "Snabbt avvärjd brand hos Nylund & Son", *UNT* 3.7.1937
10. "Nittiofemåring", *UNT* 3.7.1937
11. "Fattigvårdare från Katrineholm studera Upsala ålderdomshem", *UNT* 6.7.1937
12. "Carolinas handskrifter ha fått nya lokaler", *UNT* 10.7.1937
13. "Elchefen från Portland hälsar på i fädernestaden", *UNT* 11.7.1937

14. "Välkomstfesten i aulan", *UNT* 12.7.1937
15. "Konserten i aulan", *UNT* 13.7.1937
16. "Festlig bankett på I. O. G. T.-kongressen", *UNT* 15.7.1937
17. "Cirkuspremiär", *UNT* 16.7.1937
18. "Vinna ungdomen nykterhetsarbetets viktigaste uppgift", *UNT* 17.7.1937
19. "Flera skogsbränder i norra Upland", *UNT* 20.7.1937
20. "S.J:s omtanke om Uplands trafikmedel", *UNT* 21.7.1937
21. "'Oss flickor emellan'" [Teater], *UNT* 22.7.1937
22. "Jaktsäsongen i Upsala län väntas bli god", *UNT* 24.7.1937
23. "Många anmälda, gediget program för feriekursen". *UNT* 27.7.1937
24. "Finsk kulturliv har stor glädje av högkonjunktur", *UNT* 31.7.1937
25. "August Strindberg upsalabornas favoritläsning", *UNT* 2.8.1937
26. "Ont om svamp i östra Upland, annars normalt", *UNT* 2.8.1937
27. "Flusterområdet tas i anspråk av Barnens dag", *UNT* 4.8.1937
28. "Våldsam bilrock på Flottsundsvägen", *UNT* 5.8.1937
29. "Cykelfabrikerna ha haft en rekordsäsong", *UNT* 6.8.1937
30. "Vetgiriga USA-forskare imponerade av Ultuna", *UNT* 5.8.1937
31. "Skogsbrand i Björklinge raskt kvävd", *UNT* 9.8.1937
32. "Utländska studenter redan hemmastadda i Upsala", *UNT* 9.8.1937
33. "Ny Upsalaindustri i snabb utveckling", *UNT* 10.8.1937
34. "Officerare från Litauen på Upsalavisit", *UNT* 11.8.1937
35. "Mera vintermotion för hästarna oavvisligt krav", *UNT* 13.8.1937
36. "Fin fångst i Fyris", *UNT* 13.8.1937
37. "Invigningen av Vendelmonumentet", *UNT* 14.8.1937
38. "Skolan i Jälla får laboratorium och egen smedja", *UNT* 15.8.1937
39. "Vendelstenen invigd med vacker högtid", *UNT* 16.8.1937
40. "Röda Kvarn: 'Jean från Paris'", *UNT* 17.8.1937
41. "Allt flera bli reservofficerare", *UNT* 23.8.1937
42. "83-årig lärare medelpunkten i unikt klassmöte", *UNT* 23.8.1937
43. "Studenterna läsa ej gärna utländska verk", *UNT* 24.8.1937
44. "Jaktvårdsföreningens utflykt stor framgång", *UNT* 27.7.1937
45. "Det unga Upsala lär sig simma". *UNT* 29.7.1937

46. "Skollovskolonisterna hemma, solbrända, glada och friska", *UNT* 14.8.1937
47. "Kulturnämnden ordnar bygdekurser för studieledare", *UNT* 18.8.1937
48. "Upsala anhalt på vägen från Kiruna till Warszawa", *UNT* 25.8.1937
49. "Expresident från Argentina ser på skolfilm", *UNT* 26.8.1937
50. "Trafikkulturell lärobok", *UNT* 27.8.1937
51. "Fysiologerna hälsade i Upsala med glatt gille på Värmlands", *UNT* 27.8.1937
52. "Feriekursen sista gången samlad i går", *UNT* 28.8.1937
53. "Glad och god taklagsfest i prästänkornas blivande hem", *UNT* 28.8.1937
54. "Höst i Lund. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 8.10.1937
55. "Atenskt. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 29.10.1937
56. "Idyll och panik. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 18.11.1937
57. "Hjärtats nyckel heter allsång. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 25.11.1937

1938

58. "Thorild som äktenskapsförmedlare", *Svensk litteraturtidskrift*, 1938, s. 111–114
59. "Högsäsong. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 9.4.1938
60. "En ny berättare." [Rec. av] Nils Gustaf Andersson, *Du var mig kär*, *Lunds Dagblad* 15.10.1938
61. "Liten satir i stort format." [Rec. av] Py Sörman, *De grönas stjärna*, *Lunds Dagblad* 18.10.1938
62. "Ungersk flicka skriver dagbok." [Rec. av] Jolan Földes, *Är detta livet?*, *Lunds Dagblad* 24.10.1938
63. "Stellan Petreus blir diktare" [Rec. av] Gustaf Hellström, *Det var en tjugande idyll*, *Lunds Dagblad* 29.10.1938
64. "Under Lundagårds kronor. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 1.11 1938
65. "En mästertlig skildring av borgerligt liv av idag." [Rec. av] Gösta Sjöberg, *Träblåsarna sätta in*, *Lunds Dagblad* 5.11.1938
66. "Eyvind Johnson och femte budet". [Rec. av] Eyvind Johnson, *Nattövning*, *Lunds Dagblad* 14.11.1938

66. "Livet på landet." [Rec. av] Irja Browallius, *Ellida från gårdar*; Elisabeth Högström-Löfberg, *Att få förlåta*, *Lunds Dagblad* 21.11.1938
67. "Debutanter." [Rec. av] Viveka Starfelt, Narkissos; Paul Andersson, *Guldbrokadén*, *Lunds Dagblad* 23.11.1938
68. "Småländsk tragedi." [Rec. av] Walter Ljungquist, *Resande med okänt bagage*, *Lunds Dagblad* 3.12.1938
69. "En bilderbok." [Rec. av] Carl G. Laurin, *Barnet i liv och konst*, *Lunds Dagblad* 6.12.1938
70. "Från idéernas marknadsplats. Lundabrev till U.N.T.", *UNT* 8.12.1938
71. "En idyllisk sångövning." [Rec. av] Erik Asklund, *Solo i kör*, *Lunds Dagblad* 10.12.1938
72. "Mellanspel." [Rec. av] Olle Hedberg, *Mota Olle i grind*, *Lunds Dagblad* 10.12.1938
73. "Diktarbrev." [Rec. av] *August Strindbergs och Ola Hanssons brevväxling*, *Lunds Dagblad* 10.12.38

1939

74. "Stagnelius och hans Kalmarmiljö", *SLT*, 1939, s. 118–142
75. "Ölandsforskaren Abraham Ahlqvist. Några anteckningar till hans biografi", i *Kalmar nations i Uppsala skriftserie*, XVI, Uppsala 1939, s. 7–31
76. "Epidemier", *UNT* 21.2.1939
77. "Elvahundra sakkunniga", *UNT* 10.3.1939
78. "Nordisk retorik", *UNT* 28.3.1939

1941

79. [Rec. av] *Mårbacka och Övralid. Ny samling*, *Lundagård*, 1941, s. 241–243
80. "Från dagens Köpenhamn", *UNT* 9.5.1941
81. "Från dagens Köpenhamn", *UNT* 17.5.1941
82. "Från dagens Köpenhamn. Press och pressfrihet", *UNT* 20.5.1941
83. "Från dagens Köpenhamn. Böcker och bibliotek", *UNT* 21.5.1941
84. "Det danska motståndet. Nationella stämningar", *UNT* 28.6.1941

1942

85. "Vidgade förpliktelser", *Lundagård*, 1942, nr 8, s. 147
86. "En ny bild av Snoilsky". [Rec. av] Henry Olsson, *Den unge Snoilsky*, *Arbetet* 15.1.1942
87. "Karaktären Castellio". [Rec. av] Stefan Zweig, *Våld och rätt. Castellio contra Calvin*, *Arbetet* 8.6.1942
88. "God tendens i dålig bok". [Rec. av] K. G. Ossiannilsson, *En gång skall förbannelsen vika...*, *Arbetet* 28.10.1942
89. "Gustav Sandgren och tidsgudarna". [Rec. av] Gustav Sandgren, *Maria*, *Arbetet* 28.10.1942
90. "Hjalmar Gullbergs nya". [Rec. av] Hjalmar Gullberg, *Fem kornbröd och två fiskar*, *Arbetet* 7.11.1942
91. "Livshunger och döds Kult". [Rec. av] Peter Nisser, *Hunger*, *Arbetet* [Bokensdagsnr] 1942
92. "Hem och stjärna". [Rec. av] Pär Lagerkvist, *Hemmet och stjärnan*, *Arbetet* 23.11.1942
93. "Ett norskt ungdomsöde". [Rec. av] Nils Brantzeg, *Innan sol går opp*, *Arbetet* 28.11.1942
94. "Allvarlig äventyrsbok". [Rec. av] Harald Hornborg, *Den okände karolinen*, *Arbetet* 28.11.1942
95. "En bok om frihet och värdighet". [Rec. av] Eyvind Johnson, *Krilons resa*, *Arbetet* 9.12.1942
96. "Debutanter och andra". [Rec. av] Rolf Moberg, *I förvårens frost*; Ragnar Eklund, *Den ringes väg*; Atos Wirtanen, *Ett enat Norden*, *Amor fati*; Ragnar Ekelund, *Ljust i mörkt*; Bengt Nyström, *Jord och himmel*; Nils Bohman, *Befrielse*, *Arbetet* 16.12.1942

1943

97. "Karl XII:s stövlar. Excerpter om ett slagord", i *Nittiotalsstudier tillägnade Olle Holmberg*, Lund 1943, s.19–27
98. "Trådarna i väven, Några anteckningar till en dikt av Sigrid Lindström", GLEMS [Gemensamt nummer av Gaudeamus, *Lundagård*, *Ergo*, *Medicinska Förenings Tidskrift*, *Göteborgske Spionen*], 1943, s. 49–52

99. "Heidenstams sista dikter". [Rec. av] Verner von Heidenstam, *Sista dikter*, *Arbetet* 9.1.1943
100. "Rökelse". [Rec. av] Arne Häggqvist, *Ferlin*, *Arbetet* 15.1.1943
101. "Två författarinnor". [Rec. av] Elin Wägnér, *Selma Lagerlöf. Från Mårbacka till Jerusalem*, *Arbetet* 29.1.1943
102. "Norge i våra hjärtan", *Arbetet* 6.2.1943
103. "Prometheus", *Arbetet* 9.6.1943
104. "Kanske två diktare". [Rec. av] Jan Gehlin, *Att gripa varligt*; Ingegerd Granlund, *Balladen om Herrens beläte*, *Arbetet* 16.7.1943
105. "Kloka tankar om Heidenstam". [Rec. av] J. Viktor Johansson, *Verner von Heidenstam. Minnestal*, *Arbetet* 16.7.1943
106. "Att vandra i fjällen", *Arbetet* 12.8.1943
107. "Novellens konst", *Arbetet* 23.8.1943
108. "Överskattad skärgårdsbo?" [Rec. av] Sven Barthel, *Stränder*, *Arbetet* 26.8.1943
109. "Missriktad folkpsykologi", *Arbetet* 6.9.1943.
110. "Kaliforniska berättelser". [Rec. av] John Steinbeck, *Den långa dalen*, *Arbetet* 1.10.1943
111. "Porträtt av en diktare". [Rec. av] Sven Kjersén, *Gunnar Mascoll Silfverstolpe*, *Arbetet* 1.10.1943
112. "Stagnelius 150 år", *Arbetet* 15.10.1943
113. "En man och hans samvete". [Rec. av] Richard Hillary, *Den yttersta fienden*, *Arbetet* 27.10.1943
114. "Drömmen om barndomen". [Rec. av] Johannes Edfelt, *Elden och klyftan*; Olof Lagercrantz, *Dikter från mossen*, *Arbetet* 30.10.1943
115. "Klok man talar". [Rec. av] Hans Ruin, *Det finns ett leende*, *Arbetet* 13.11.1943
116. "Två romantiker". [Rec. av] Harald Forss, *Valda dikter*; Lars-Erik Essén, *Karavell*, *Arbetet* 27.11.1943
117. "Skalder och rimmare". [Rec. av] Erik Blomberg, *Nattens ögon*; Emil Zilliacus, *Silverhöst*; Lars Englund, *Stark dag*; Eskil Almgren, *Medan vi väntar*; Carl Mangård, *Blå november*, *Arbetet* 6.12.1943

118. "Ett kraftprov". [Rec. av] Tore Zetterholm, *Jag kallar dig bort*, *Arbetet* 11.12.1943
119. "För tunt". [Rec. av] Hans Botvid, *Klostret utan nunna och munk*, *Arbetet* 11.12.1943
120. "Två diktande damer". [Rec. av] Ebba Lindqvist, *Manhattan*; Elsa Grave, *Inkräktare*, *Arbetet* 11.12.1943
121. "Krilon går sista ronden". [Rec. av] Eyvind Johnson, *Krilon själv*, *Arbetet* 21.12.1943
122. "En kvinna om böcker". [Rec. av] Annie Löfstedt, *Figurer mot mörk botten*, *Arbetet* 21.12.1943
123. "Under evne". [Rec. av] Karl Asplund, *Dagen kommer*; Gunnar Beskow, *Grus och jord*, *Arbetet* 22.12.1943
124. "Poeter på väg". [Rec. av] Elvin Enqvist, *Skärvor*; Sven Alfons, *Sommaren och döden*, *Arbetet* 24.12.1943
125. "Ornitologi på vers". [Rec. av] *Fågelsång, sammanställd av Sten Selander*, *Arbetet* 29.12.1943

1944

126. "Från Heidenstams pojkår. Verser, brev och teckningar kommenterade", *OoB*, 1944, nr 3, s. 119–126
127. "En Heidenstamkorrespondens. Översikt över Heidenstams brev till Erik G. Norling", *SLT* 1944, nr 1, s. 18–33
128. "Kaj Munk", *Kyrka och hem*, 1944, nr 2, s. 28–30
129. "Ola Hansson". [Rec. av] Ola Hansson, *Valda dikter*. Urval och inledning av Hjalmar Gullberg, *Arbetet* 18.1.1944
130. "Selma Lagerlöf". [Rec. av] Elin Wägner, *Selma Lagerlöf. II. Från Jerusalem till Mårbacka*, *Arbetet* 29.1.1944
131. "Kaj Munk i nattrock". [Rec. av] Kaj Munk, *Foraaret saa sagte kommer*, *Arbetet* 18.2.1944
132. "Plats för eftertanke", *Arbetet* 8.3.1944
133. "Walter Ljungquist". [Rec. av] Walter Ljungquist, *Vägsål*, *Arbetet* 6.4.1944
134. "En handbok om Kaj Munk". [Rec. av] Gunnar Ollén, *Kaj Munk*, *Arbetet* 22.4.1944

135. [Rec. av] Verner von Heidenstam, *Samlade verk*, *Arbetet* 8.5.1944
136. "Landsbygdens försvarsproblem", *Arbetet* 25.7.1944
137. "Apropå de dåliga böckerna", *Arbetet* 16.9.1944
138. "Lyriker och lärare". [Rec. av] Bo Bergman, *Riket*; Fredrik Vetterlund, *Gyllne söndag*; Stellan Arvidson, *Stjärnhavskust*; Jacob Kulling, *Tystnadens sånger*, *Arbetet* 27.9.1944
139. "Bo Bergman 75 år", *Arbetet* 5.10.1944
140. "Pegas med damsadel". [Rec. av] Greta Bergholmen, *Jordisk oro*; Vera Alexandrova, *Femina sum*; Brita Enberg, *Vägen ut*; Carin Flisberg-Andersson, *Tysta år*; Martha Larsson, *I denna cirkel*, *Arbetet* 5.10.1944
141. "Litteraturhistoriskt". [Rec. av] Alf Henriques, *Kaj Munk*; *En bok om Gunnar Mascoll Silfverstolpe*; Folke Leander, *Nya synpunkter på romantiken*, *Arbetet* 13.10.1944
142. "En stor skald och en mindre". [Rec. av] Z. Höglund, *Lyrik och lovtal*, *Arbetet* 18.10.1944
143. "Litteraturen in på livet". [Rec. av] Margit Abenius, *Kontakter*, *Arbetet* 21.10.1944
144. "Kulörta lyktor och månsken". [Rec. av] Nils Ferlin, *Med många kulörta lyktor*, *Arbetet* 6.11.1944
145. "En bok med mycket kärlek i". [Rec. av] Helge Åkerhielm, *Kärlek från hela världen*, *Arbetet* 11.11.1944
146. "Trosfränder". [Rec. av] Anders Frostenson, *Du böjde dig ned över jorden*; Gösta Carlberg, *Vakande ro*; Bengt E. Nyström, *Floderna sjunga*; Folke Personne, *Svarta svanar*; Kaj Lindgren, *Tall i storm*, *Arbetet* 11.11.1944
147. "Norska röster". [Rec. av] Inger Hagerup, *Videre*; Gunnar Reiss-Andersen, *Henrik Wergeland. Ett krönikespel*, *Arbetet* 11.11.1944
148. "Musik och lyrik". [Rec. av] Sara Bohlin, *Videflöjt*; Anna Greta Wide, *Orgelpunkt*; Bertil Gedda, *Gräset och vinden*; Per Erik Wahlund, *Kammarmusik*; Arthur Hald, *Linje*; *Ny lyrik 1944*, *Arbetet* 13.11.1944
149. "Det tidlösa onda". [Rec. av] Pär Lagerkvist, *Dvärgen*, *Arbetet* 25.11.1944
150. "Sekelgamla folksånger", *Arbetet* 4.12.1944

151. "Ur folksångens historia", *Arbetet* 8.12.1944
152. "Artur Lundkvists nya dikter". [Rec. av] *Dikter mellan djur och gud*, *Arbetet* 18.12.1944
153. "Misshandlad Munk". [Rec. av] Kaj Munk, *Himmel och jord*, *Arbetet* 18.12.1944
154. "Översättare och nydiktare". [Rec. av] Hjalmar Gullberg, *Sången om en son och andra tolkningar*, *Arbetet* 27.12.1944

1945

155. "'De många fosterlanden'. Några betraktelser kring en poetisk metafor", *Studiekamraten*, 1945, nr 7/8, s. 103–106
156. "Hamlet i Malmö", *Studiekamraten*, 1945, nr 21/22, s. 235–236
157. "Herr Cyrano i Malmö", *Studiekamraten*, 1945, nr 4/5, s. 48–50
158. "Omslaget till Heidenstams 'Dikter'", *BLM*, 1945, s. 857–858
159. "Tussilago och hjältemod i poesien", *Arbetet* 15.2.1945
160. "Den segerstedtska stilen", *Arbetet* 11.4.1945
161. "C. A. Ehrensvärd om svenskarna", *Arbetet* 4.5.1945
162. "Sångerna om modersmålet", *Arbetet* 18.5.1945
163. "Flaggan och folket", *Arbetet* 6.6.1945
164. "Ung maa verden endnu være!" Till 100-årsdagen av Henrik Wergelands död, *Arbetet* 12.7.1945
165. "Litterära explosioner", *Arbetet* 27.7.1945
166. "Slå dank med Olle Hedberg". [Rec. av] Olle Hedberg, *Slå dank*, *Arbetet* 24.8.1945
167. "Bitter legend". [Rec. av] C. F. Ramuz, *Adam och Eva*, *Arbetet* 20.9.1945
168. "Stillöst om Wallin". [Rec. av] Harry Blomberg, *Mannen som var kyrkogel*, *Arbetet* 22.9.1945
169. "Lyriska variationer". [Rec. av] Helmer Grundström, *I torparskogen*; Teddy Brunius, *Kort tid av lycka*; Harald Forss, *Bortöver havets långa smärta*, *Arbetet* 27.9.1945
170. "Mera Munk". [Rec. av] Ebbe Neergaard, *Vilt åstad över himmel och jord*; G. Hammar, *Livsproblemet hos Kaj Munk*, *Arbetet* 3.10.1945

171. "Poeterna och Polen", *Arbetet* 4.10.1945
172. "I går – i dag". [Rec. av] Torgny Segerstedt, *I dag*, *Arbetet* 5.10.1945
173. "Dikten som överlevde". [Rec. av] Arnold Øverland, *Vi overlever alt!* *Arbetet* 7.10.1945
174. "Fall framåt?" [Rec. av] Sven Bergström, *Gunga bräde*, *Arbetet* 18.10.1945
175. "Phaidra i Ålsten". [Rec. av] Tore Zetterholm, *Drama på Gräshoppstigen*, *Arbetet* 25. 10.1945
176. "Patetisk roman". [Rec. av] Peter Nisser, *De försvunna*, *Arbetet* 17.11.1945
177. "Skolskifte i lyriken". [Rec. av] Karl Vennberg, *Tideräkning*; Stig Carlson, *Sjukjournal*; Stig Sjödin, *Blindgångare*, *Arbetet* 17.11.1945
178. "Spirituell själshygien". [Rec. av] Olle Hedberg, *Den felande länken*, *Arbetet* 18.11.1945
179. "Kampvers från väster", *Arbetet* 28.11.1945
180. "Asociala sällskapet". [Rec. av] Einar Malm, *Något att förlora*; Gustav Sandgren, *Förebud*, *Arbetet* 9.12.1945
181. "Passader på parnassen". [Rec. av] Harry Martinson, *Passad*; Gunnar Ekelöf, *Non serviam*, *Arbetet* 12.12.1945

1946

182. *Heidenstam och sekelskiftets Sverige. Studier i hans nationella och sociala författarskap*, Sthlm 1946, 356 s.

Recensioner:

C. O. Bergström	<i>Nerikes Allehanda</i> 4.10.1947
Anton Blanck	<i>GHT</i> 22.2.1947
Morten Borup	<i>Nationaltidende</i> 13.9.1947
Fredrik Böök	<i>SvD</i> 12.11.1946
Harald Elovson	<i>Arbetet</i> 13.12.1946
Carl Fehrman	<i>SDS</i> 11.11.1946
Carl Fehrman	<i>Samlaren</i> , 1947, s. 114–116
Gudmar Hasselberg	<i>Gefle Dagblad</i> 19.11.1946

Viveka Heyman	AT 25.11.1946
Hugo Kamras	<i>Samtid och framtid</i> , 1947, s. 64
Örjan Lindberger	<i>Studiekamr</i> , 1946, nr 16/18, s. 165–167
Bengt Lundberg	ÖC 29.11.1946
Karl-Erik Lundevall	<i>Gaudeamus</i> , 1946, nr 8, s. 9
Bo V:son Lundqvist	<i>Umebladet</i> 4.12.1946
Edvard Malmkvist	<i>Dagen</i> 18.11.1946
Gustaf Näsström	<i>StT</i> 28.10.1946
Åke Thulstrup	<i>BLM</i> , 1946, s. 890–891
Herbert Tingsten	<i>DN</i> 20.10.1946
183. [Tillsammans med Kjell Janne Wibergh:] *Roliga Samaringubbar*. Ur en annonsserie för Samarin, utgivna av Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm 1946, 32 s.
184. ”Den goda viljans vind”. [Rec. av] Harry Martinson, *Passad, Studiekamraten*, 1946, nr 17/18, s. 214–217
185. ”Heidenstams ’Sverige’ och Stenhammars”, *Samtid och framtid*, 1946, nr 31, s. 14–19
186. ”Litterära explosioner. Ett motiv – tre tidsskeden”, *Studiekamraten*, 1946, nr 23/24, s. 292–294
187. ”Skönlitterär kulturspegel”, i *Lasternas bok. Våra kulturfel*, Sthlm 1946, s. 28–61
188. ”Stagnelius och mamsell Ginetti”, *SLT*, 1946, s. 144
189. ”Strindberg till Steffen. En brevsvit citerad”, *SLT*, 1946, nr 2, s. 65–72
190. ”Litteraturforskning i Danmark”. [Rec. av] Vilhelm Andersen, Et Tiaar; Sven Møller Kristensen, *Digteren og Samfundet, Arbetet* 23.1.1946
191. ”Korpral Storms Sverige”, *Arbetet* 4.3.1946
192. ”Ungdomslandet Sverige”, *Arbetet* 12.3.1946
193. ”Tre danskar”. [Rec. av] Hans Brix, *Hurtig svandt den lyse Sommer; Frederik Poulsen, Liv og Rejser omkring Aarhundreskiftet, Arbetet* 4.4.1946
194. ”Kaj Munk på nära håll”. [Rec. av] *Bogen om Kaj Munk, skrevet af hans Venner, Arbetet* 25.9.1946

195. "Tegnér 1946", *Arbetet* 2.11.1946
196. "Händelselöshet och raffel". [Rec. av] Olle Hedberg, *Större än du nånsin tror*; Harald Beijer, *Mordbrand*, *Arbetet* 12.11.1946
197. "Den kränka blekheten. Lösliga eftertankar", *Arbetet* 17.11.1946
198. "Norska lyriker". [Rec. av] Rudolf Hultengreen, *Profiler i norsk lyrik*, *Arbetet* 27.11.1946
199. "Varjehanda". [Rec. av] *Maneten*, *Arbetet* 2.12.1946
200. "'Den unga lyriken' förr och nu", *Arbetet* 9.12.1946
201. "Permission från moralen". [Rec. av] Jens August Schade, *Jag är galen i dig*, *Arbetet* 11.12.1946
202. "Resande i drömmar". [Rec. av] Aksel Sandemose, *Tjårhandlaren*, *Arbetet* 21.12.1946

1947

203. *Verner von Heidenstam*, Sthlm 1947. 94 s. (Svenska författare).

Recensioner:

Holger Ahlenius	<i>BLM</i> , 1948, nr 2, s. 140–141
Anton Blanck	<i>GHT</i>
Hans Dhejne	<i>SDS</i> 29.4.1948
Harald Elovson	<i>Arbetet</i> 20.12.1947
Gudmar Hasselberg	<i>Gefle Dagblad</i> 15.12.1947
Olle Holmberg	<i>DN</i> 30.11.1947
Hugo Kamras	<i>Samtid och framtid</i> , 1948, s. 64
Örjan Lindberger	<i>Nordisk tidskrift</i> , 1948, s. 47
Giovanni Lindeberg	<i>Nya Samhället</i> 27.2.1948
Gustaf Näsström	<i>StT</i> 17.11.1947

204. "Ensamhetens sagor. Svensk novellistik", *Ord och Bild*, 1947, s. 318–324
205. "Något av ett äventyr. Fragment av ett tal på Bokens dag", *Studiekamraten*, nr. 23/24, s. 248–250
206. "Stockholmsutställningen 1897 som tidsspegel", *Ord och Bild*, 1947, s. 353–360

207. "Svenska romaner", *Ord och Bild*, 1947, s. 279–288
208. "För femtio år sedan", *Arbetet* 29.5.1947
209. "Äventyr i spegeln". [Rec. av] Sigfrid Siwertz, *Spegeln med amornerna*, *Arbetet* 9.9.1947
210. "Ekolodning". [Rec. av] Johannes Edfelt, *Bråddjupt eko*, *Arbetet* 10.9.1947
211. "Protester och program". [Rec. av] Sivar Arnér, *Verandan*; Lars Ahlin, *Jungfrun i det gröna*; Björn-Erik Höijer, *Komedi i norr*, *Arbetet* 12.10.1947
212. "Porträtt av skaldinna". [Rec. av] Elsa Björkman-Goldschmidt, *Harriet Löwenhjelm*, *Arbetet* 22.10.1947
213. "Melodier på höstflöjt". [Rec. av] Anders Österling, *Årens flykt*, *Arbetet* 28.10.1947
214. "Psykologiskt knytkalas". [Rec. av] *Studier i människokunskap tillägnade John Landquist*, *Arbetet* 2.11.1947
215. "Den stora kortleken". [Rec. av] Olle Hedberg, *Bekänna färg*, *Arbetet* 15.11.1947
216. "Bland torpare och miljonärer". [Rec. av] Elin Wägner, *Vinden vände bladen*; Marika Stiernstedt, *Banketten*; Moa Martinson, *Kärlek mellan krigen*, *Arbetet* 6.11.1947
217. "Vägen ut". [Rec. av] Sven Bergström, *En grind slår igen*, *Arbetet* 2.12.1947
218. "En bukett vindrosor". [Rec. av] *Vindros*, *Arbetet* 2.12.1947

1948

219. "Att läsa Homeros", *Gleerups notiser*, 1948, nr 2, s. 20–21
220. "Ensamhetens sagor. Svensk novellistik", *Ord och Bild*, nr 8/9, s. 318–324
221. "Ett lejon i Alperna [Verner von Heidenstam]", *Poesi*, 1948, nr 2/3, s. 40–43
222. "Genombrottets litteraturhistoria". [Rec. av] Gunnar Ahlström, *Det moderna genombrottet*, *Studiekamraten*, 1948, nr 13/14, s. 146–148
223. "Heidenstams 'Sverige'", i *Svenska litteraturstudier i urval*, Lund 1948, s. 179–191

224. "Skalden under Minnets hvalf. Några anteckningar om stjärnsymboliken hos Tegnér", i *Tegnérstudier*, Lund 1948, s. 49–65
225. "Två fäder och sju bröder". [Rec. av] Homeros, *Odyseen*; Aleksis Kivi, *Sju bröder*, *Studiekamraten*, 1948, nr 23/24, s. 241–245
226. "Monologprosans dilemma", DN 8.1.1948
[Med inlägg av:
Sivar Arnér, DN 12.1.1948
Thorsten Jonsson, DN 14.1.1948]
227. "Krilon i helfigur". [Rec. av] Eyvind Johnson, *Krilon*, DN 4.9.1948;
[tillägg] 9.9.1948
228. "Individ på allmän sal". [Rec. av] Tora Dahl, *Avdelning II, sal 3*, DN 5.10.1948
229. "Martyrium humanum". [Rec. av] Carl-Eric Nordberg, *Det korsfästa paradiset*, DN 23.10.1948
230. "Medmänniskor". [Rec. av] Vilgot Sjöman, *Lektorn*, DN 25.10.1948
231. "Gäster hos verkligheten". [Rec. av] Walter Ljungquist, *Azalea*; Bertil Schütt, *Min enda glädje*, DN 30.10.1948
232. "Distingerad underhållning". [Rec. av] Nils-Olof Franzén, *Den gröna manteln*, DN 2.11.1948
233. "Hata sig fram". [Rec. av] Paul Lindblom, *Lång hämnd*, DN 8.11.1948
234. "Hasselskog och Vestlund", DN 14.11.1948
235. "Norskt nittital". [Rec. av] Sigbjörn Obstfelder, *Korset*, DN 19.11.1948
236. "Gott om smått". [Rec. av] Gösta Attorps, *De små stegen*, DN 26.11.1948
237. "40-talet in memoriam". [Rec. av] *Kritiskt 40-tal*, DN 6.12.1948
238. "Domens dag". [Rec. av] Harald Beijer, *Så går en dag*, DN 8.12.1948
239. "Meditationer i vattenbrynet". [Rec. av] Helen af Enehjelm, *På stranden*, DN 16.12.1948

1949

240. "Det möjligas konst. Svenska romaner 1948–1949", *Ord och Bild*, 1949, nr 8/9, s. 325–337

241. "(Forts. följer i nästa n:r). [Om följetongens historia]", *Hörde Ni*, 1949, nr 10, s. 820–827, 830
242. "Färgad berättelse. Om attraktion från stoff till stil i 'Guds vackra värld'", *Nysvenska studier*, 1949, s. 76–99
243. "Komedier i Bergslagen", *Samlaren*, 1949, s. 69–100
244. "Litterär storinventering". [Rec. av] Erik Hj. Linder, *Fyra decennier av nittonhundratalet, Samtid och framtid*, 1949, nr 5, s. 253–259
245. "Medmänniskor". [Rec. av] John Landquist, *Som jag minns dem*; Sigfrid Siwertz, *Att vara ung, Studiekamraten*, 1949, nr 23/24, s. 297–199
246. "Poeterna och sökapparaten", *Studiekamraten*, 1949, nr 19/20, s. 225–228
247. "Plågsam titelsjuka", *DN* 3.1.1949
248. "Det bästa". [Rec. av] Eli Krog, *Det beste jeg har skrevet; Min bästa dikt*; Lars Englund, red., *Harsyra, klockljung. Hundra år svensk kortdikt*, *DN* 9.2.1949
249. "Systemet Billeskov Jansen". [Rec. av] F. J. Billeskovs Jansen, *Inderlighed og Klarhed, Poetik*, *DN* 2.3.1949
250. "Vägarna till diktverket". [Rec. av] René Wellek & Austin Warren, *Theory of Literature*, *DN* 18.3.1949
251. "Fantasiens martyrer". [Rec. av] Walter Muschg, *Tragische Literaturgeschichte*, *DN* 16.5.1949
252. "Ett landskap", *DN* 3.7.1949
253. "En fyrtitalist". [Rec. av] Bernhard Tarschys, *Talis Qualis, studentpoeten*, *DN* 27.8.1949
254. "Fattigmans fest". [Rec. av] Moa Martinson, *Livets fest*, *DN* 15.10.1949
255. "Ödena formas". [Rec. av] Harald Beijer; *Johannes och Trubbnos*, *DN* 19.10.1949
256. "Ådalens prosa". [Rec. av] Otto Karl-Oskarsson, *Alla älvens timmer*, *DN* 31.10.1949
257. "Yttersta domen i Sjövinkel". [Rec. av] Berit Spong, *Sjövinkel*, *DN* 4.11.1949

258. "Högre matematik". [Rec. av] Viveka Starfelt, *Två gånger två*, DN 5.11.1949
259. "Den gode fadern", DN 14.11.1949
260. "Lund förr och nu". [Rec. av] Nils Ludvig, *Lund*; Nils Nihlén, *Femtio år i Lund*, DN 26.11.1949
261. "Med Dagerman på landet". [Rec. av] Stig Dagerman, *Bröllopsbesvär*, DN 5.12.1949
263. "En ljusspridare", DN 10.12.1949
264. "Sagt och gjort". [Rec. av] Amelie Posse, *Åtskilligt kan nu sägas*, DN 15.12.1949

1950

265. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur under 1900-talet. Författare och texter*, Sthlm 1950. 432 s.
266. "Aktivare läsning", *Studiekamraten*, 1950, nr 21, s. 253–254
267. "I marginalen till *Hemsöborna*", *Modersmåslärarnas förenings årskrift*, 1950, s. 25–43
268. "'Liksom en herdinna'. Några betraktelser över en Bellmansdikt", *Studiekamraten*, 1950, nr 23/24, s. 331–334
269. [Rec. av] Olov Westerlund, *Karl XII i svensk litteratur från Dahlstierna till Tegnér*, *Samlaren* 1950, s. 124–129
270. "Sekelskiftets lyriska insats. Några reflexioner om 1900 och 1950 i dikten", *Studiekamraten*, 1950, nr 1/2, s. 1–5
271. "Utvandrare och andra vandrare. Svensk prosa 1949–50", *Ord och bild*, 1950, s. 275–288
272. "Litteraturbedömning väster över". [Rec. av] R. W. Stallman, *Critiques and Essays in Criticism*, DN 2.1.1950
273. "En fjärding i Svartbäcken". [Rec. av] Arne Ohlsson, *Du skall*, DN 11.4.1950
274. "Lund på en dag". [Rec. av] Ellen Rydelius, *Lund på 12 timmar*, DN 23.5.1950
275. "Pennskaftet och skriften". [Rec. av] Elin Wägner, *Valda skrifter*. I–III, DN 19.6.1950
276. "Att förstå böckerna. Läsarens förväntningar", DN 12.7.1950

277. "Att förstå böckerna. Det enkla och det svåra", *DN* 23.7.1950
278. "Ölands historia och beskrivning". [Rec. av] Bertil Palm & Lennart Landin, red., *Öland*, *DN* 13.8.1950
279. "Svenskt-franskt galleri". [Rec. av] Holger Ahlenius, *Svenskt och franskt*, *DN* 9.9.1950
280. "Fransk fresk". [Rec. av] René Barjavel, *Jean och Marie*, *DN* 14.9.1950
281. "Mer än tokroligt". [Rec. av] Torsten Kassius, *Den gamla fabeln om Tälje tokar*, *DN* 23.9.1950
282. "Arabens historia". [Rec. av] Yngve Björnstam, *Dom i ungdomsmål*, *DN* 5.10.1950
283. "Uppklarnande, varmare". [Rec. av] Sivar Arnér, *Vackert väder*, *DN* 6.10.1950
284. "Rädda människor". [Rec. av] Tove Ditlevsen, *Full frihet*, *DN* 10.10.1950
285. "Undrens tid". [Rec. av] Tore Zetterholm, *Simon trollkarlen*, *DN* 14.10.1950
286. "På jakt efter det förflutna". [Rec. av] Walter Ljungquist, *Nycklar till okänt rum*, *DN* 17.10.1950
287. "Förförarens dagbok". [Rec. av] Gunnar Wahlström, *Hjärtat söker väg*, *DN* 21.10.1950
288. "Ur Ossians dunkla sagovärld". [Rec. av] Sigfrid Siwertz, *Slottsfinal*, *DN* 1.11.1950
289. "Kvinnor och äppelträd". [Rec. av] Eva Malmquist, *Berättelser från Mosserosa*, *DN* 8.11.1950
290. "Kärleken och döden". [Rec. av] Olle Hedberg, *Häxan i pepparkaks-huset*, *DN* 13.11.1950
291. "Återfallsförnöjelse". [Rec. av] Barbro Alving, *Femte resan*, *DN* 21.11.1950
292. "Ett porträtt av författare som ung". [Rec. av] Henry Olsson, *Fröding – ett diktarporträtt*, *DN* 25.11.1950
293. "Välrustad resenär". [Rec. av] Elsa Forsgren, *Resa mellan ensamheter*, *DN* 9.12.1950

294. "Artist och agitator". [Rec. av] Folke Fridell, *Hopp-Jerka*; Gustaf Rune Eriks, *Bortom orden*, DN 16.12.1950
295. "Brytningar". [Rec. av] C. F. Sandelin, *Övergång*, DN 18.12.1950

1951

296. "Blott du mitt bröst..." [Om Pär Lagerkvists "Torso"] *Studiekamraten*, 1951, nr 19/20, s. 136–137
297. "Den korta berättelsen". Litteraturkrönika [sänd] den 19 november [1951], i *Hörde Ni*, 1951, s. 47–57
298. "Lyss, göken som ett väggur slår", i *Verser och vetande. En vänbok till Hans Ruin den 18 juni 1951*, Lund 1951, s. 25–35
299. "En lyrikers betraktelser". [Rec. av] Rabbe Enckell, *Relation i det personliga*, DN 15.1.1951
300. "Ludvig Nordström – ensling och visonär". [Rec. av] BLM, DN 23.1.1951
301. "Skapelsen och signaturen", DN 6.2.1951
302. "Förklädd Gud". [Rec. av] *Svensk Litteraturtidskrift*, DN 4.3.1951
303. "Stagnelianer". [Rec. av] Carl Ernst Göransson, *Stagneliuspriset*, DN 13.3.1951
304. "Den svenska smaken". [Rec. av] Arne Trankell, *Litteratur i veckopressen*, DN 1.4.1951
305. "Böcker om böcker om böcker". [Rec. av] *Svensk litteraturhistorisk bibliografi*; Josef Körner, *Handbuch des deutschen Schrifttums*; Wilhelm Koch, *Deutsches Literaturlexikon*; Hans W. Eppelsheimer, *Handbuch der Welt-literatur*, DN 9.4.1951
306. "Fröding och skräcken för det vackra", DN 7.5.1951
307. "Debutanter". [Rec. av] Karin Schultz, *Sceningång*, DN 20.5.1951
308. "Fångnas glädje". [Rec. av] Hans Botwid, *Svart glädje*, DN 29.5.1951
309. "Röster från Roslagen". [Rec. av] Evert Wallert, red., *Till Roslagens ära*, DN 4.6.1951
310. "Wivallius och friheten" [m a a artikel av Lars Forssell]. DN 2.8.1951
311. "Namnge sig själv och andra. Diktens namn och verkligheten", DN 19.8.1951

312. "Vägen till Mäster Olof". [Rec. av] Allan Hagsten, *Den unge Strindberg*, DN 31.8.1951
313. "Vägledande synpunkter". [Rec. av] Thorsten Jonsson, *Synpunkter*, DN 6.9.1951
314. "Porträtt av en streber". [Rec. av] Arne Sand, *Erövraren*, DN 17.9.1951
315. "Förövning till come back". [Rec. av] Gösta Gustaf-Janson, *Stampen*, DN 28.9.1951
316. "Litet". [Rec. av] A. Gunnar Bergman, red., *77 noveller av 44 författare*, DN 5.10.1951
317. "Den europeiska sambandskarlen". [Rec. av] Eyvind Johnson, *Lägg undan solen*, DN 8.10.1951
318. "Minnet av lyckan". [Rec. av] Gertrud Lilja, *När sommaren är förli-*
den, DN 22.10.1951
319. "Kvinnoansikten". [Rec. av] Ali Frost, *Det andra ansiktet*, DN 27.10.1951
320. "Manne mognar". [Rec. av] Erik Asklund, *Mormon Boy*, DN 30.10.1951
321. "Flickan som blev helgon". [Rec. av] Olle Hedberg, *Då bleknar bru-*
den, DN 9.11.1951
322. "Loggbok från drömskeppet". [Rec. av] Hans Ruin, *Drömskepp i torr-*
docka, DN 19.11.1951
323. "Halv sanning". [Rec. av] Gerhard Rasmussen, *Det sanna ansiktet*, DN 20.11.1951
324. "Ådalens poet". [Rec. av] Per Nilsson-Tannér, *I Pelle Molins spår*, DN 3.12.1951
325. "Människor i bur". [Rec. av] Sune Stigsjö, *Frostvår*, DN 11.12.1951
326. "Skulden". [Rec. av] Viveca Holmerus, *Glasflötet*, DN 17.12.1951
327. "Hustru av guld". [Rec. av] Elisabeth Bergstrand-Poulsen, *Hustru*, DN 27.12.1951
328. "Sinnet som förkrympt", DN 30.12.1951

1952

329. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur under 1900-talet. Författare och texter*, 2 uppl., Sthlm 1952. 436 s.

330. "Rapsodi i blått", *Studiekamraten*, 1952, nr 12, s. 255–258
331. "Rydbergs Jungfru Maria", *Studiekamraten*, 1952, nr 7, s. 139–141
332. "Skaldens morgonpsalm", *Studiekamraten*, 1952, nr 1, s. 10–12
333. "Modernismens klassiker". [Rec. av] Bengt Holmqvist, *Modern finlandssvensk litteratur*, DN 10.1.1952
334. "Sigfrid Siwertz 70 år". DN 23.1.1952
335. "Du gamla klang". [Rec. av] Frank Heller, *Ballader till bröderna*, DN 25.1.1952
336. "Levande 30-tal". [Rec. av] Erik Blomberg, *Från öst och väst*, DN 28.1.1952
337. "Psykologen och sagofiguerna". [Rec. av] F. L. Lucas, *Literature and Psychology*, DN 11.2.1952
338. Norsk bokinventering. [Rec. av] Philip Houm, *Norsk litteratur efter 1900*, DN 19.2.1952
339. "Psykologin och konstens egenart" [Svar till Lars Göransson], DN 29.2.1952
340. "Uppvaktning och forskning". [Rec. av] *Geijerstudier*, DN 17.3.1952
341. "Betänkligheter mot Wordsworth". [Rec. av] *Wordsworth. Centenary Studies*, DN 24.3.1952
342. "Stilbildning". [Rec. av] Fritz Askeberg & Bengt Holmberg, *Nusvenska. Stilprov från olika sakområden*, DN 29.4.1952
343. "Rosen på Tistelön". (Litterära omvärderingar), DN 6.6.1952
344. "Strindbergs psykologi". [Rec. av] Hans Lindström, *Hjärnornas kamp*, DN 9.6.1952
345. "Människan och bilen: På diktens vägar" DN 26.7.1952
346. "Tidens mönster", DN 11.8.1952
347. "En dag i dina gårdar", DN 19.8.1952
348. "Det episka nuet", DN 28.8.1952
349. "Långa vid skiljevägen". [Rec. av] Irja Browallius, *En fågel i handen*, DN 9.9.1952
350. "Ett episkt storbygge". [Rec. av] Gösta Sjöberg, *Nordsman och son*, DN 19.9.1952

351. "Stellan Petreus sluträkning". [Rec. av] Gustaf Hellström, *I morgon är en skälm*, DN 24.9.1952
352. "Mognadens tid". [Rec. av] Hans Peterson, *Lärkorna*, DN 3.10.1952
353. "Vägvisare genom arbetardikten". [Rec. av] Åke Runnquist, *Arbets-skildrare från Hedenvind till Fridell*, DN 4.10.1952
354. "Fromma mord". [Rec. av] Lars Ahlin, *Fromma mord*, DN 10.10.1952
355. "Fröding och fröknarna". [Rec. av] Gustaf Fröding, *Brev till en ung flicka*, DN 11.10.1952
356. "Lycka i Lappland". [Rec. av] Sven Rosendahl, *Sommar i Svartböle*, DN 21.10.1952
357. "Talangen som kom bort". [Rec. av] John Einar Åberg, *Sommaren som kom bort*, DN 1.11.1952
358. "Livets grymhet". [Rec. av] Viveca Hollmerus, *Dagblind*, DN 3.11.1952
359. "Psykologi på vers". [Rec. av] Vilgot Sjöman, *I hennes rum*, DN 4.11.1952
360. "Gösta Gustaf-Janson 50 år", DN 5.11.1952
361. "Han älskade människor". [Rec. av] *Carl Larsson skildrad av honom själv i text och bilder*, DN 8.11.1952
362. "Fridegårds kråkor". [Rec. av] Jan Fridegård, *Johan Vallareman och andra sagor*, DN 8.11.1952
363. "Ellen Key och slånbären". [Rec. av] *Brev från Ellen Key*, DN 10.11.1952
364. "Diktare och tolkare". [Rec. av] Karin Treffenberg. *Diktaren om dikten*, DN 22.11.1952
365. "Herrgårdsbarn i Nyland". [Rec. av] Eva Mannerheim Sparre, *Barn-domsminnen*, DN 29.11.1952
366. "Finn-Påvels historia". [Rec. av] Helmer Linderholm, *Berget och lågorna*, DN 8.12.1952

1953

367. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, Sthlm 1953, 329 s.

Recensioner:

Alf Ahlberg	<i>Dala-Demokraten</i> 1.1.1954
Sigvard Andréén	<i>VLT</i> 9.4.1954
Edvard Beyer	<i>Bergens Tidende</i> 14.4.1954
Gunnar Brandell	<i>SvD</i> 15.2.1954
Teddy Brunius	<i>Upsala Nya Tidning</i> 12.11.1953
Erling Christie	<i>Morgenbladet</i> 29.4.1954
W. Eurenus	<i>Blekinge Läns Tidning</i> 19.11.1953
Carl Fehrman	<i>SDS</i> 4.12.1953
Helge Gullberg	<i>Skaraborgs L Annonssbl</i> 10.4.1954
Bengt Holmqvist	<i>BLM</i> , 1954, nr 1, s. 72–74
Ivar Ivre	<i>AT</i> 15.1.1954
Hans Kuhn	<i>Die Welt des Buches</i> 14.2.1954
Karl-Åke Kärnell	<i>Kvällsposten</i> 18.10.1953
Paul Lindblom	<i>Morgon-Tidningen</i> 19.10.1953
Sven Lindqvist	<i>Arbetaren</i> 14.11.1953
Åke Lindström	<i>Expressen</i> 23.10.1953
Sigvard Mårtensson	<i>SkD</i> 31.1.1954
Bengt Nerman	<i>Nord Tidskr</i> , 1953, nr 7/8, s. 319–327
Olof Nordberg	<i>Karlstads-Tidningen</i> 13.11.1953
Sven Rinman	<i>GHT</i> 22.3.1954
Hans Ruin	<i>Nya Argus</i> , 1954, nr 13, s.199–201
Daniel Rydsjö	<i>Lunds Dagblad</i> 7.11.1953
Sven Wissén	<i>Eskilstuna-Kuriren</i> 26.4.1954
Ingemar Wizelius	<i>DN</i> 10.12 1953

368. "Fackelhjärtats dröm", *Studiekamraten*, 1953, nr 12, s. 280–282
369. "Rim och reson". [Rec. av] Einar Odhner, *Svenskt rimlexikon*, *DN* 2.1.1953
370. "Gustaf Hellströms författargärning", *DN* 28.2.1953
371. "Ofullständig död". [Rec. av] Katarina Brendel, *Atomskymning*, *DN* 1.4.1953
372. "Den inre bilden [Filmen och den moderna romankonsten]", *DN* 30.3.1953

373. "En dag som andra och andra dagar". [Rec. av] Örjan Lindberger, red., *Svensk arbetardikt*, DN 24.4.1953
374. "Järnvägens poesi", DN 23.8.1953
375. "Tågresan genom livet", DN 27.8.1953
376. "Rannsakans natt". [Rec. av] Owe Husáhr, *Nattens män*, DN 17.9.1953
377. "Med brutet gevär". [Rec. av] Jan Gehlin, *Gränstrakter*, DN 21.9.1953
378. "PS om Stockholm". [Rec. av] Ludvig Nordström, *I sitt eget sällskap*, DN 25.9.1953
379. "Albert Engström som brevskrivare". [Rec. av] Albert Engström, *En brevbok*, DN 1.10.1953
380. "Snölegend och havstema". [Rec. av] Folke Isaksson, *Irrfärder*, DN 6.10.1953
381. "Utkorelsens börda". [Rec. av] Björn-Erik Höijer, *Rosenkransen*, DN 13.10.1953
382. "Solguden i Gråbinke". [Rec. av] Gustav Sandgren, *Tre dagar i solen*, DN 21.10.1953
383. "Oscars tidevarv". [Rec. av] Gotthard Johansson, Mats Rehnberg & Gösta Selling, *Ur svenska hjärtans djup*, DN 7.11.1953
384. "Birger Lundquist i folkhemmet". [Rec. av] Birger Lundquist, *Livet i Sverige*, DN 14.11.1953
385. "Tro och liv i Skåne". [Rec. av] Nils Kellgren, *Tro i alla påsar*, DN 3.12.1953
386. "Utvandrarnas själavårdare". [Rec. av] Nils Jacobsson, *Bland svensk-amerikaner och gustavianer*, DN 13.12.1953
387. [Rec. av] Gösta Attorps, *Generaler och gemena*, DN 19.12.1953

1954

388. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 2 uppl., Sthlm 1954, 329 s.
389. *Karl XII:s stövlar. Notiser om dikt och annat*, Sthlm 1954. 217 s.

[Innehåll:]

- I:1. "Karl XII:s stövlar. Om ett slagords vandringsvägar"
I:2. "Amiral Rosenfelts poetiska sändning. Om stilvärden
i barockens dikt"
I:3. "Skalden under minnets valv. Om stjärnorna som
traditionssymboler hos Tegnér"
I:4. "Sångerna om modersmålet"
I:5. "Motståndsmannens märken. Om karaktär och stil
hos Torgny Segerstedt"
I:6. "De många fosterlanden. Om en metafor och dess
metamorfoser"
II:1. "'Lyss göken som ett väggur slår'. Om kultur-
metaforen i naturlyriken"
II:2. "Det poetiska sökarljuset. Om det tidslösa och
det efemära i lyriken"
II:3. "Livsresan. Om de poetiska kommunikationsmedlen"
II: 4. "Tre litterära explosioner. Om olika livshållningar
exponerade i en snarlik situation"
III:1. "Ut i det blå. Om en färg och dess symbolinnehåll"
III:2. "Klanger och ord. Om översättbarheten av akustiska
intryck"
III:3. "Diktens dofter. Om språkfästningen av luktförnimmelser"

Recensioner:

Alf Ahlberg	<i>Dala-Demokraten</i> 26.10.1954
Gunnar Anshelm	<i>Lunds Dagblad</i> 13.11.1954
C.-O. Bergström	<i>Nerikes Allehanda</i> 17.8.1955
Gunnar Brandell	<i>SvD</i> 30.12.1954
Sigvard Cederroth	<i>Arbetaren</i> 28.9.1954
Gustaf Fredén	<i>Studiekamraten</i> , 1955, s. 218–219
Ulf Gran	<i>Aftonposten</i> 13.12.1954
Kai Henmark	<i>Svenska Morgonbladet</i> 23.10.1954
Nils Ivar Ivarsson	<i>Kvällsposten</i> 26.11.1954
Gabriel Jönsson	<i>SDS</i> 3.1.1955
Paul Lindblom	<i>Morgon-Tidningen</i> 13.11.1954

Erik Hj. Linder	<i>StT</i> 13.12.1954
Göran Lindström	<i>Berlingske Tidende</i> 22.9.1956
Åke Lindström	<i>Expressen</i> 23.9.1954
Helmer Lång	<i>Skånska Dagbladet</i> 7.10.1954
Bertil Malmberg	<i>Dagens Nyheter</i> 22.9.1954
Evald Palmlund	<i>Arbetet</i> 13.11.1954
Karl Persson	<i>Borås Tidning</i> 23.12.1954
Erik Petersson	<i>GT</i> 3.2.1955
Sven Rinman	<i>GHT</i> 9.11.1954
Nils-Bertil Starmoon	<i>Ny Tid</i> 23.10.1954
Sven Stolpe	<i>Aftonbladet</i> 12.10.1954
Anders Österling	<i>StT</i> 29.11.1954

390. "I förödelsens stund", *Studiekamraten*, 1954, nr 2, s. 28–29
391. "Ludvig Nordström från sidan", *Samtid och framtid*, 1954, nr 2, s. 1–5
392. "Människan, kukan och fåglarna. Två verspromenader", *Studiekamraten*, 1954, nr 11/12, s. 218–222
393. "Smärtans ansikten", *Studiekamraten*, 1954, nr 7, s. 135–137
394. "Stiernhielms viola da gamba", *Samlaren*, 1954, s. 214–215
395. "Svar på 'Ordkonst och filmkonst' [artikel av Anders H. Ångström]", *OoB*, 1954, s. 230–231
396. "Indiska öden och äventyr". [Rec. av] Mulk Raj Anand, *Kuli*; Raja Rao, *Kanthapura*, *indisk by*, *DN* 19.1.1954
397. "Runt om Runeberg". [Rec. av] Gunnar Mårtensson, *Fader Runeberg*, *DN* 1.2.1954
398. "Rom återerövrat". [Rec. av] Amelie Posse, *Minnenas park*, *DN* 10.2.1954
399. "Preludier på kornett". [Rec. av] Ingvar Orre, *Förspel*, *DN* 13.2.1954
400. "Livet på spel". [Rec. av] Ingemar Andersson, *Rökträdet*, *DN* 19.3.1954
401. "Verklighetens martyrer [om Strindberg som studentuppsatsämne]", *DN* 31.3.1954
402. "'Idioten' i Malmö". [Rec. av] Bo Widerberg, *På bottnen av himlen*, *DN* 10.4.1954

403. "Sanning och saga", *DN* 6.7.1955
404. "I Heidenstams fotspår", *DN* 15.7.1954
405. "Bokflod på väg", *DN* 19.7.1954
406. "Slottet och värdshuset", *DN* 31.7.1954
407. "En rosig tallrik. (Litterära måltider)", *DN* 25.7.1954
408. "Ny kritik och gammal [Om amerikanska tidskrifter]", *DN* 2.8.1954
409. "Poeter och publik [Om engelska tidskrifter]", *DN* 17.8.1954
410. "Musik i ord". [Rec. av] Elmer Diktonius, *Opus 12*, *DN* 25.8.1954
411. "Hedenvind borta". [Rec. av] Gustav Hedenvind-Eriksson, *Boccaccios kock*, *DN* 29.8.1954
412. "Albert Olsson 50 år", *DN* 29.8.1954
413. "Underkastelse och uppror". [Rec. av] Halldor Laxness, *Den goda fröken och huset*, *DN* 8.9.1954
414. "Dagdrömmare och despoter". [Rec. av] Hans Egede Schack, *Sandhed med modification*, *DN* 12.9.1954
415. "Ödslig historia". [Rec. av] Owe Husáhr, *Man överbord*, *DN* 13.9.1954
416. "Vårnattens vända". [Rec. av] Tarjei Vesaas, *Vårnatt*, *DN* 16.9.1954
417. [Rec. av] *BLM*, *DN* 17.9.1954
418. "En mänsklig författare". [Rec. av] Per Anders Fogelström, *I kvinno-land*, *DN* 23.9.1954
419. "Engelska utsikter. (Litterära notiser)", *DN* 27.9.1954
420. "Att bli gammal". [Rec. av] Sigfrid Siwertz, *Pagoden*, *DN* 2.10.1954
421. "Farväl till Martin". [Rec. av] Björn-Erik Höijer, *Solvargen*, *DN* 4.10.1954
422. "Nybyggt 1700-tal". [Rec. av] *Ord och Bild*, *DN* 5.10.1954
423. "På ostämt instrument". [Rec. av] Jan Fridegård, *Sommarorgel*, *DN* 11.10.1954
424. "I vargatider". [Rec. av] Sven Rosendahl, *Varulven*, *DN* 14.10.1954
425. "Bikt och dikt". [Rec. av] Peder Sjögren, *Bikten*, *DN* 16.10.1954
426. "Tankar och tal västerifrån. (Litterära notiser)", *DN* 25.10.1954
427. "Marika Stiernstedt [död]", *DN* 27.10.1954
428. "Frisk blåst". [Rec. av] Otto Karl-Oskarsson, *Berättelser för blåsten*, *DN* 30.10.1954

429. "Blodhundarnas saga" [Rec. av] Halldór Kiljan Laxness, *Gerpla – en kämpasaga*, DN 2.11.1954
430. "Från 'Ormen' till 'Den dödsdömde' [Stig Dagerman död]", DN 5.11.1954
431. "Nordiskt nytt och gammalt. (Litterära notiser)", DN 8.11.1954
432. "Idyll och panik". [Rec. av] *Upptakt*, DN 12.11.1954
433. "Spårjakt". [Rec. av] Sigurd Hoel, *Stevnemøte med glemte år*, DN 15.11.1954
434. "Människans åldrar", DN 23.11.1954
435. "Västliga eftertankar. Litterära notiser", DN 29.11.1954
436. "Från Sagoön Bali". [Rec. av] Eric Lundqvist, *Balilegender*, DN 12.12.1954
437. "Tryckt, otryckt, betryckt.." [Rec. av] *BLM, Ord och Bild*, DN 13.12.1954
438. "Efteraars-promenade i svensk prosa", *Politiken* 14.12.1954
439. "Säker på foten". [Rec. av] Jan Berg, *Blandade steg*, DN 16.12.1954
440. "Versminnen". [Rec. av] *Svensk Litteraturtidskrift*, DN 18.12.1954
441. "Lyckans skiften" [kåseri av Étienne på Namn och Nytt]. DN 22.12.1954

1955

442. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 3 uppl., Sthlm 1955, 329 s.
443. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur intill 1900. Författare och texter*. Under medverkan av Gunnar Jörn, Sthlm 1955. 456 s.
444. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur under 1900-talet. Författare och texter*, 3 uppl., Sthlm 1955. 436 s.
445. "Kring Pehr Staaffs Akademigång 1886", *SLT*, 1955, s. 105–127
446. "Nordiska krönikor. Litterära notiser", 11.1.1955
447. "Stridbar om idyllen". [Rec. av] Sven Linnér, *Livsförsoning och idyll*, DN 17.1.1955
448. "Värderingar västeröver. Litterära notiser", DN 24.1.1955

449. "Expressionism och barnsagor". [Rec. av] Hjalmar Bergman, *Samlade skrifter*, DN 25.1.1955
450. "Øvring". [Rec. av] *Ordbog over det danske sprog*, DN 29.1.1955
451. [Rec. av] Gösta Eberstein, *Natanael och Elsa Beskow, studier och minnesbilder*, DN 6.2.1955
452. "Logik på spårvagnen". [Kåseri av Étienne på Namn och Nytt]. DN 10.2.1955
453. "Bengtsson och Bellman". [Rec. av] *Svensk Litteraturtidskrift, Ord och Bild*, DN 18.2.1955
454. "Stolthet och fördomar". [Rec. av] Hamilton Basso, *The View from Pompey's Head*, DN 23.2.1955
455. "Bestäm er för att vara lycklig!" [Rec. av] Norman Vincent Peale, *The Power of Positive Thinking*, DN 6.3.1955
456. "En blomma". [Rec. av] *All världens berättare*, DN 12.3.1955
457. "Engelska utsikter. Litterära notiser", DN 14.3.1955
458. "Gralriddare och Munch. Litterära notiser", DN 18.3.1955
459. "Upptakt". [Rec av] *Upptakt*, DN 19.3.1955
460. "Familjebild i negativ". [Rec. av] Clas Engström, *Löjliga familjen*, DN 21.3.1955
461. "Verkligheten och bilden". [Rec. av] Eirik Hornborg, *Fänrik Stål och verkligheten*, DN 27.3.1955
462. "I sällskap med döden. [Rec. av] Bo Setterlind, *Ett underligt sällskap*, DN 28.3.1955
463. "Ur det förtegn". [Rec. av] Walter Ljungquist, *Brevet från Casper*, DN 3.4.1955
464. "Tre nejlikor [Holbein]", DN 13.4.1955
465. "Hans Christan Andersen post festum." [Rec. av] Erling Nielsen, *H.C. Andersen*, DN 15.4.1955
466. "Att slå sig fram till verkligheten". [Rec. av] Ingemar Andersson, *I stället för en död*, DN 18.4.1955
467. "Vad betyder litteraturen?" ("Varför litteratur?"), DN 22.4.1955
468. "Breven och dikten". [Rec. av] Esaias Tegnér, *Brev 1–3*, DN 5.5.1955

469. "Tegnér och hans censor". [Rec. av] Esaias Tegnér, *Brev 1–3*, DN 11.5.1955
470. "Poetens namn. Vid vägkanten", DN 18.5.1955
471. "Än en gång, kapten!" [Rec. av] Paul Paulsson, *Läckande skuta*, DN 31.5.1955
472. "Skånskt gästabud". [Rec. av] Finn. Utgiven av Lukasgillet, DN 1.6.1955
473. "Minnas miljöer". [Rec. av] *Under Lundagårds kronor*, DN 19.6.1955
474. "Skolsvenska och skaldskap". [Rec. av] Karin Tarschys, *Svenska språket och litteraturen*, DN 1.7.1955
475. "Det svenska lejonet", DN 13.7.1955
476. "Till konstens krigshistoria". [Rec. av] Gösta Lilja, *Det moderna måleriet i svensk kritik 1905–1914*, DN 19.7.1955
477. "Islands klocka". [Halldór Kiljan Laxness nobelpristagare], DN 28.10.1955

1956

478. "Stagnelius", i E. N. Tigerstedt, red., *Ny illustrerad svensk litteraturhistoria*, Sthlm 1956, s. 145–173
479. "Mognadens sång", *Studiekamraten*, 1956, nr 7/8, s. 140–141
480. [Om berättarkonsten, diskussionsinledning], i *All världens berättare*, 1956, s. 40–41
481. "Religiöst spektrum". [Rec. av] Erik Hj. Linder, *Guds pennfäktare*, DN 2.1.1956
482. "Minnas miljöer". [Rec. av] *Under Lundagårds kronor*; Vilhelm Bexell, *Gamla prästhem i Småland och på Öland*, DN 10.1.1956
483. "Dickens på firmamentet". [Rec. av] Gerald H. Ford, *Dickens and His Readers*, DN.10.2.1956
484. "Känsla och känslsamhet", DN 20.2.1956
485. "Lärdom och trolldom". [Rec. av] *Lychnos*, DN 20.3.1956
486. "Litterära saker". [Rec. av] G. von Wilpert, *Sachwörterbuch der Literatur*; J. T. Shipley, ed., *Dictionary of World Literary Terms*, DN 9.4.1956

487. "Studieresultat". [Rec. av Studier tillägnade Henry Olsson] DN 18.4.1956
488. "Det sant mänskliga". [Rec. av] *Insikt och handling*, DN 19.5.1956
489. "En kulturskapares minnen. Med ett PS om Harrie och Heidenstam", [Rec. av Karl Otto Bonnier, *Bonniers, en bokhandlarefamilj*. 5] DN 8.6.1956
490. "Henriks tvesyn". [Rec. av] Knut Ahnlund, *Henrik Pontoppidan*, DN 9.7.1956
491. "Samtal med Hans Ruin". [Rec. av] *Hans Ruin 18/6 1956*, DN 19.7.1956
492. "Om änglar och peruker [Om takmålningar i Norra Sandsjö kyrka]", DN 30.7.1956
493. "Ljus och grymhet i Brügge", DN 26.8.1956
494. "Klockspelaren", DN 2.9.1956
495. "Den klassiska hållningen". [Rec. av] Einar Löfstedt, *Romare*, DN 12.11.1956
496. "Tegnér's prosa". [Rec. av] Esaias Tegnér, *Brev 1828–1829*, DN 26.11.1956
497. "Den bärgade tonen". [Rec. av] Hans Ruin, *Den sjunkna hornet*, DN 30.11.1956
498. "Den amoraliske". [Rec. av] Johan Borgen, *Lillelord, De mørke kilder*, DN 12.12.1956
499. "Ruinernas realitet". [Rec. av] Carl Fehrman, *Ruinernas romantik*, DN 17.12.1956

1957

500. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 4 uppl., Sthlm 1957, 329 s.
501. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur intill 1900. Författare och texter*. Under medverkan av Gunnar Jörn, 2 uppl., Sthlm 1957. 464 s.
502. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur under 1900-talet. Författare och texter*, 4 uppl., Sthlm 1957. 436 s.

503. "Martin Koch". [Rec. av] Hans O. Granlid, *Martin Koch och arbetarskildringen, Studiekamraten*, 1957, nr 11/12, s. 225–228
504. "Nytt om Wallin". [Rec. av] Daniel Andreæ, *Johan Olof Wallin, DN* 2.1.1957
505. "Chronsough, Bondeson och normerna". [Rec. av Albert Sandklef, *August Bondeson – folklivsforskaren-författaren*] *DN* 4.1.1957
506. "Andarnes huvudkvarter". [Rec. av] Stellan Ahlström, *Strindbergs erövring av Paris, DN* 18.2.1957
507. "Epigonen", *DN* 20.4.1957
508. "Ångestens läderlappar". [Rec. av] Hans O. Granlid, *Martin Koch och arbetarskildringen, DN* 16.5.1957
509. "Dilettanten", *DN* 8.7.1957
510. "Pekoralisten", *DN* 14.7.1957
511. "Med och mot dr Johnson på Skye", *DN* 29.8.1957
512. "Prinsen och Ossian", *DN* 1.9.1957
513. "Promenad med romaner". [Rec. av] Olle Holmberg, *Lovtal över svenska romaner, DN* 13.9.1957
514. "Martin Kochs vedermödor". [Rec. av] Inge Lund, *Brev från Martin Koch, DN* 30.9.1957
515. "Barock i Kalmar". [Rec. av] Bengt Hallvik, *Tryckt i Kalmar hos Lars Lindeblad, DN* 12.10.1957
516. "Offer till glömskan". [Rec. av] Bo Setterlind, *Pandoras ask, DN* 25.10.1957
517. "Skaldens kulisser". [Rec. av] Ove Moberg, *Gustaf Fröding och Karlstad, DN* 28.10.1957
518. "Kardinal Dinesen berättar". [Rec. av] Karen Blixen, *Sista berättelser, DN* 4.11.1956
519. "Den animerade guiden". [Rec. av] Jens Kruuse, *Litteraturens mästerverk, DN* 11.11.1957
520. "Landskap". [Rec. av] Erik Frykman, *Skottarnas Skottland; Willy Kyrklund, Aigaion, DN* 27.11.1957
521. "Klimatet Ola Hansson". [Rec. av] Ingvar Holm, *Ola Hansson. En studie i åttitalsromantik, DN* 13.12.1957
522. "Julskinkan som sakrament". *DN* 24.12.1957

1958

523. "Den levande präglingen. Om Heidenstams relation till Goethe", i *En Goethebok till Algot Werin*, Lund 1958, s. 276–295
524. "Skaldens aningar [Gustaf Fröding]", *Studiekamraten*, 1958, nr 11/12, s. 228–231
525. "Spöken och livsvärden [Nils Ferlin, "Inte ens det förflutna"]", *Studiekamraten*, 1938, nr 3, s. 55–56
525. "Livets fiende". [Rec. av] Johan Borgen, *Vi har ham nå*, DN 13.1.1958
526. "Kareliasvit". [Rec. av] Ralf Parland, *Hem till sitt hav*, DN 27.1.1958
527. "Vi läsa – vi läsa". [Rec. av] Henirich Heine, *Lyrik och prosa*, DN 15.3.1958
528. "Birgitta – en opoetisk uppenbarelse". [Rec. av] Birgitta, *Himmelska uppenbarelsen*, DN 23.3.1958
529. "Groteska sällskapet". [Rec. av] Wolfgang Kayser, *Das Groteske*, DN 16.4.1958
530. "Klassiskt boktips [Voltaire, Candide]", DN 24.4.1958
531. "Nära vers och avlägsen". [Rec. av] Lars Wivallius, *Självbiografi, vers och prosastycken*; Johan Gabriel Oxenstierna, *Skördarne*, DN 12.5.1958
532. "Ruter äss". [Rec. av] Eva von Zweigbergk, *Upptäcktsfärd i Skottland*, DN 18.5.1958
533. "Poetiken och nyanserna". [Rec. av] Sven Møller Kristensen, *Digtningens teori*, DN 16.6.1958
534. "Det estetiska underlaget", DN 23.6.1958
535. "Ola Hansson sammanfattad". [Rec. av] Stellan Ahlström, *Ola Hansson*, DN 30.6.1958
536. "Shakespeares konturer". [Rec. av] Gustaf Fredén, *William Shakespeare*, DN 14.7.1958
537. "Ibsen poeten". [Rec. av] Herleiv Dahl, *Bergmanden og Byggemesteren*, DN 25.8.1958
538. "Den evige Ibsen". [Rec. av] Daniel Haakonsen, *Ibsens realisme*; Else Høst, *Hedda Gabler*, DN 3.9.1958
539. "Den dödsdömde". [Rec. av] Olof Lagercrantz, *Stig Dagerman*, DN 26.9.1958

540. "Politik och kärlek". [Rec. av] Eva Alexanderson, *Väckt ur drömmen*, DN 27.10.1958
541. "Fantasins Flyckt". [Rec. av] Walter Ljungquist, *Ossian*, DN 31.10.1958
542. "En utpost". [Rec. av] Emilia Fogelklou, *Form och strålning*, DN 14.11.1958
543. "Redaktör Branting". [Rec. av] Ture Nerman, *Hjalmar Branting – kulturpublicisten*, DN 27.11.1958
543. "En befriare", DN 24.12.1958

1959

544. *Verner von Heidenstam*, 2 omarbetade uppl., Sthlm 1959. 87 s. (Svenska författare).
545. *Verner von Heidenstam* [på tyska], Sthlm 1959, 20 s.
546. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur intill 1900. Författare och texter*. Under medverkan av Gunnar Jörn, 3 uppl., Sthlm 1959. 464 s.
547. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur under 1900-talet. Författare och texter*, 5 uppl., Sthlm 1959. 464 s.
548. "Ett och annat om prosastudiet på gymnasiet samt en inledning till 'Barabbas'", *Aktuellt från SÖ*, 1959, s. 353–366
549. "Frithiof och Bernardina. Några anteckningar om dopnamn", *Från Småland och Hellas. Studier tillägnade Bror Olsson*, Malmö 1959, s. 27–40
550. "Heidenstam och gemenskapen. Erinringar inför 100-årsminnet", *Studiekamraten*, 1959, nr 5/6, s. 85–88
551. "Heidenstams sommar", *Röster i radio*, 1959, nr 25, s. 22
552. "I förödelsens stund", i *Diktens livsvärde*, Lund 1959, s. 18–21
553. "Jairi dotter. En kommentar", i *Verner von Heidenstam, Fragment och aforismer. Otryckta diktutkast och strötankar utgivna till 100-årsdagen den 6 juli 1959. Jämte studier kring Verner von Heidenstam*, Sthlm 1959, s. 135–155
554. "Rydbergs jungfru Maria", i *Diktens livsvärde*, Lund 1959, s. 12–17

555. "Strindbergs Tjänstekvinnans son", *Studiekamraten*, 1959, nr 3/4, s. 62–68
556. "Ur Naddöposten. Några textnotiser", *Svensk Litteraturtidskrift*, 1959, s. 98–106
557. "Verner von Heidenstam", *Vasastjärnan [USA]*, 1959, nr 10, s. 6–8
558. [Tillsammans med Tage Aurell:] "Kreaturens suckan", i *Vänkritik. 22 samtal om dikt tillägnade Olle Holmberg*, Sthlm 1959, s. 174–194
559. "Om Selma Lagerlöfs natur". [Rec. av] Erland Lagerroth, *Landskap och natur i Gösta Berlings saga och Nils Holgersson*, DN 12.1.1959
560. "Dikten och spegeln [om Heidenstam, 'Om tusen år']", DN 1.2.1959
561. "Dikten och spegeln", DN 8.2.1959
562. "Trafiken över Kölen". [Rec. av] Kristian Magnus Kommandantvold, *Nabo i speilet*, DN 16.2.1959
563. [Tillsammans med Eyvind Johnson:] "Ensamhet och gemenskap", DN 4.3.1959
564. "Tegnér's bild". [Rec. av] Nils Palmborg, red., *Esaias Tegnér sedd av sina samtida*, DN 15.3.1959
565. "Dikten och spegeln [Om en dikt av Samuel Olof Tilas]", DN 29.3.1959
566. "En trettondagstanke [om förklädnadsmotiv]", DN 16.4.1959
567. "Psalmsstudier". [Rec. av] *Psalm och sång. Studier tillägnade Emil Liedgren*, DN 27.4.1959
568. "Folksagor – kungasagor". [Rec. av] *Svenska folksagor*, DN 23.5.1959
569. "Dikten och spegeln [om en dikt av Tegnér]", DN 6.6.1959
570. "Konst som gräs". [Rec. av] Lars Börjesson, *Bergvärld*, DN 29.6.1959
571. "Verner von Heidenstams diktning", radioföredrag 19.7.1959
572. "Ny litteraturhistorisk vägledning". [Rec. av *Bonniers allmänna litteraturhistoria. 1–2*], DN 4.9.1959
573. "Till de löjliga familjernas sociologi", DN 9.8.1959
574. "Dikten och spegeln", DN 16.8.1959
575. "Verner von Heidenstams diktning [forts.], radioföredrag 16.8.1959
576. "Du fjällhöga Nord", DN 19.9.1959
577. "Dikten och spegeln", DN 4.10.1959

578. "Fallande träd". [Rec. av] Sven Rosendahl, *Lövhyddorna*, DN 10.10.1959
579. "Albert Engström bakom de guldbågade". [Rec. av] Helmer Lång, *Den unge Albert Engström*, DN 12.10.1959
580. "En parentes". [Rec. av] Albert Olsson, *Du ljuger, Marie*, DN 15.10.1959
581. "Prästsonen från Össeby-Garn". [Rec. av] Eva Hedén, *Den unge Erik Hedén*, DN 26.10.1959
582. "Det kuriösa imperiet". [Rec. av] Eric Linklater, *Mina fäder och jag*, DN 4.11.1959
583. "Lärd och lättsam". [Rec. av] Magnus von Platen, *Biktare och bedragare*, DN 11.11.1959
584. "Samtalets konst". [Rec. av] Peder Sjögren, *Till minne*, DN 16.11.1959
585. "Konferencier Jean Fredman. Ett program om Bellmans konstnärskap", radioföredrag 29.11.1959
586. "En hjältesaga". [Rec. av] J. R. Tolkien, *Sagan om ringen*, DN 10.12.1959

1960

587. "En lustgård som jag minns". [Om Frans G. Bengtssons "Elegi under furor"], i *Studiekamraten*, 1960, nr 9/10, s. 186–189
588. "Fem slöjornas dans [Om humanisterna]", Lundagård, 1960, s. 42–44
589. "Liv i skola skickar mig [Ragnar Thoursie]", *Studiekamraten*, 1960, s. 53–54
590. "Selma Lagerlöf, poeten". [Rec. av] Selma Lagerlöf, *Dockteaterspel*, DN 28.1.1960
591. "De gyllene seklen". [Rec. av] *Bonniers allmänna litteraturhistoria*. 3, DN 29.1.1960
592. "Att bli professor och att vara det", DN 19.2.1960
593. "Akademiska meriter", DN 23.2.1960
594. "Det lyriska jaget", radioföredrag 9.4.1960
595. "Kommunalt boktips". [Rec. av] *Matrikel öfver Embets- och Tjänstemän m.m. i Calmar län*, DN 10.4.1960
596. "Politik och poesi". [Rec. av] *Politisk rimdans*, DN 29.5.1960

597. "Nya stigar". [Rec. av] Vivi Edström, *Livets stigar*, DN 20.6.1960
598. "Björnstjerne Björnson och hans svenska vänner". [Rec. av] *Bjørnstjerne Bjørnsons brevveksling med svenske 1858–1909*, DN 8.7.1960
599. "Mysteriet med den svenske arkeologen". [Om Agatha Christie]. DN 24.8.1960
600. "Sångaren och minnet [Om arkivering av skivor]", DN 15.9.1960
601. "Xantippas ståndpunkt". [Rec. av] Lars Gyllensten, *Sokrates död*, DN 7.10.1960
602. "Det poetiska hjärtat. Om diktens bildspråk", radioföredrag 8.10.1960
603. "Den välborna lejoninnan". [Rec. av] Karen Blixen. *Skuggor på gräset*, DN 7.11.1960
604. "Många om Fröding". [Rec. av] *Värmland förr och nu*, DN 26.11.1960
605. "Blandade intryck". [Rec. av] Melker Johnsson, *En klosterresa*, DN 7.12.1960
606. "Sagan drar österut". [Rec. av] J. R. Tolkien, *Sagan om de två tornen*, DN 3.12.1960
607. "Barnet i templet". DN 24.12.1960

1961

608. *Lyriska läsövningar. Trettio svenska dikter begrundade*, "Till Hans Ruin 18.6.1961". Lund 1961, 212 s.

Recensioner:

Knut Ahnlund	<i>SvD</i> 11.12.1961
Göran Eriksson	<i>Västerbottens-Kuriren</i> 22.12.1961
Lennart Fröier	<i>Arbetet</i> 19.12.1961
Olof Lagercrantz	<i>DN</i> 26.11.1961
John Landquist	<i>AB</i> 17.12.1961
Göran Lindström	<i>SDS</i> 13.2.1962
Helmer Lång	<i>SkD</i> 14.12.1961
Rolf Nystedt	<i>ÖC</i> 14.12.1961
Sonja Ohlon	<i>GP</i> 20.12.1961
Christer Olofsson	<i>Nya Kristianstadsbladet</i> 3.11.1961
Nils Ludvig Olsson	<i>Helsingborgs Dagblad</i> 11.11.1961
Sven Rinman	<i>GHT</i> 1.2.1962

609. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 2.1900-talet. Författare och texter*, 6 uppl., Sthlm 1961. 480 s.
610. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 1. Före 1900. Författare och texter*. Under medverkan av Gunnar Jörn, 4 uppl., Sthlm 1961, 464 s.
611. "Hjärtat, brandplats och båtmotor. Kring en poetisk metafor", *Ord och Bild*, 1961, s. 179–188
612. "Jaget och helheten [Hjalmar Gullberg], *Studiekamraten*, 1961, s. 100–101
613. "La vie et l'oeuvre de Verner von Heidenstam", i Verner von Heidenstam, *Les carolins, Prix de Noel de Littérature 1916. La Collection des Prix Nobel de littérature est éditée sous le patronage de l'Académie suédoise et de la Fondation Nobel*, Paris 1961, s.19–31
614. "Rapport om romaner", *SLT*, 1961, s. 15–27
615. "Sorgens klädnader", *BLM*, 1961, nr 9, s. 692–701
616. "Tillvaron som provisorium", *DN* 2.2.1961
617. "Karl för sitt hår". [Rec. av] Jesper Swedberg, *Levernesbeskrivning DN* 4.4.1961
618. "Bjuggandets lof". [Rec. av] *Karl XII:s bibel*, *DN* 23.4.1961
619. "En kulturagent". [Rec. av] *Sir Edmund Gosse's Correspondence with Scandinavian Writers*, *DN* 2.5.1961
620. "Törneros – en brevkonstnär". [Rec. av] Sigfrid Siwertz, *Adolf Törneros*, *DN* 15.5.1961
621. "Selma Lagerlöfs världar". [Rec. av] *Lagerlöfsstudier*, *DN* 14.6.1961
622. "Människan och det tidlösa. Om ett tema i poesin", radioföredrag 22.6.1961
623. "Det litterära kraftspelet [Nittitalet]", *DN* 23.6.1961
624. "Långdans med musan". [Rec. av] Eric Linklater, *Den muntra musan*, *DN* 11.9.1961
625. "Annonsfamiljen". *DN* 17.9.1961
626. "Svensk standard". [Rec. av] Alrik Gustafson, *A History of Swedish Literature*, *DN* 4.10.1961
627. "Om barnens böcker", [Rec. av] Greta Bolin & Eva von Zweigbergk, *Barn och böcker*, *DN* 19.10.1961

628. "Bilder av Blanche". [Rec. av] August Blanche, *Bilder ur Stockholmslivet*, DN 11.10.1961
629. "Torso av en roman". [Rec. av] John Karlzén, *Råttan*, DN 16.10.1961
630. "Sagans lyckliga slut". [Rec. av] J. R. Tolkien, *Sagan om konungens återkomst*, DN 4.12.1961
631. "Nordiska öden". [Rec. av] Annalisa Forssberger, *Ekon och speglingar*, DN 18.12.1961

1962

632. *Världens bästa tal*. I urval [och med "Inledning", s. IX–XIX] av Staffan Björck, Sthlm 1962

Recensioner:

Back, P.-E.	<i>Arbetet</i> 30.3.1962
Teddy Brunius	<i>UNT</i> 19.3.1962
Gustaf Fredén	<i>GHT</i> 27.4.1962
Knut Hagberg	<i>SvD</i> 9.4.1962
Gunnar Hallingberg	<i>Expr</i> 16.2.1962
Nils Gunnar Nilsson	<i>KvP</i> 22.3.1962
Birger Norman	<i>Metallarbetaren</i> , 1962, nr 19/30, s. 2
Odd Solumsmoen	<i>Arbeiderbladet</i> 11.8.1962
Herbert Tingsten	<i>DN</i> 19.3.1962

633. *Världens bästa lyrik*. I urval av Johannes Edfelt. [Huvudredaktör: Staffan Björck], Sthlm 1962
634. *Världens bästa noveller*. I urval av Bengt Holmqvist. [Huvudredaktör: Staffan Björck], Sthlm 1962
635. *Världens bästa dramer*. I urval av Ragnar Josephson. [Huvudredaktör: Staffan Björck], Sthlm 1962
636. *Världens bästa essayer*. I urval av Magnus von Platen. [Huvudredaktör: Staffan Björck], Sthlm 1962
637. *Världens bästa myter och sagor*. I urval av Erland Ehnmark & Jan-Öyvind Swahn, [Huvudredaktör Staffan Björck], Sthlm 1962

638. *Lyriska läsövningar. Trettio svenska dikter begrundade*, 2 uppl., Lund 1962, 212 s.
639. "Diktarens orgel", *Orgel. Tidskrift för svensk orgelkonst*, 1962, nr 1, s. 4–20
640. "Några anteckningar om Hemmabyarnas konstform", i *Studier utgivna av Hans Larsson-Samfundet*, 1962, s. 18–35
641. "I marginalen till Hemsöborna", i *Vägen till dikten. Valda uppsatser*, Sthlm 1962, s. 7–25;
642. "Bellmans kortkonster". [Rec. av] *Bellmansstudier*, DN 21.1.1962
643. "Idyllernas bok". [Rec. av] Christer Topelius, *Den svenska idyllen*, DN 20.2.1962
644. "Upplysning från Århus". [Rec. av] *Bonniers Allmänna Litteraturhistoria*. 4–5, DN 8.3.1962
645. "Röstens räckvidd. Om det talade ordet i gamla tider och nu", radioföredrag 10.3.1962
646. "Läsning för barn". [Rec. av] Göte Klingberg, *Barnboken genom tiderna*, DN 31.3.1962
647. "Shakespeare och Tegnér", DN 16.4.1962
648. "Med Almqvist i Paris". [Rec. av] Carl Jonas Love Almqvist, *Hvad är en tourist*, DN 22.4.1962
649. "Vem har skrivit romanen?" [Rec. av] Bertil Romberg, *Studies in the narrative techniques of the first-person novel*, DN 7.5.1962
650. "I sällskap med Birger Sjöberg". [Rec. av] Birger Sjöberg Sällskapet Årsskrift, DN 13.5.1962
651. "Krysanter och ölsupa". [Rec. av] Karl-Åke Kärnell, *Strindbergs bildspråk*, DN 25.5.1962
652. "Barnhuspojken väg". [Rec. av] Vilhelm Mauritz, *Föräldrar okända*, DN 4.6.1962
653. "Den allvarsamma ordleken", DN 9.7.1962
654. "'Drag an registren, drag dov bordun...' Om orgeltoner i svensk diktning", radioföredrag 30.7.1962
655. "Herrar och hundar [om England]", DN 7.8.1962
656. "Manssamhället på medalj". [Rec. av] Brita Olsén, *Lea Ahlborn*, DN 14.8.1962

657. "Franska fränder". [Rec. av] Hjalmar Gullberg, *Franskt 1600-tal*, DN 26.9.1962
658. "Allvarstal". [Rec. av] Dag Hammarskjöld, *Tal*, DN 7.11.1962
659. "Guds verk och spegel". [Rec. av] Haquin Spegel, *Guds verk och vila*, DN 12.11.1962
660. "En skål för Idun". [Rec. av] *Sällskapet Idun 100 år*, DN 17.11.1962
661. "Om bordets nöjen". [Rec. av] *Gastronomisk kalender*, DN 21.12.1962
662. "Utanför tiden", DN 24.12.1962

1963

663. *Lyriska läsövningar. Trettio svenska dikter begrundade*, 3 uppl., Lund 1963, 212 s.
664. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 5 uppl., Sthlm 1963, 329 s.
665. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 2.1900-talet. Författare och texter*, 7 uppl., Sthlm 1963. 480 s.
666. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 1. Före 1900. Författare och texter*. Under medverkan av Gunnar Jörn, 5 uppl., Sthlm 1963, 464 s.
667. "Estudio introductivo", i Verner von Heidenstam, *Os Carolinos, Rio de Janeiro 1963*, s.19–31
668. "Psalm och poesi", *BLM*, 1963, s. 650–653
669. "Vänskapens pris". *Svensk Litteraturtidskrift*, 1963, nr 3, s. 89–125
670. "Samlade situationer". [Rec. av] Francis Bull, *Minnen om människor*, DN 4.1.1963
671. "Dikten om välståndet". [Rec. av] *Nordisk Tidskrift*, DN 1.2.1963
672. "Nu och förgånget", *Hufvudstadsbladet* 6.2.1963
673. "Gammal god radikalism". [Rec. av] P. G. Ahnfelt, *Studentminnen*, DN 24.4.1963
674. "Franska favoriter". [Rec. av] Carl August Hagberg, *Fransk litteratur 1836*, DN 13.5.1963
675. "När slutar historien? Om gränsen mellan nuet och det förgångna", radioföredrag 27.5.1963

676. "På Geijers vägar." [Rec. av] W. Gordon Stiernstedt, *Erik Gustaf Geijers liv Skildringar och brev*, DN 30.5.1963
677. "Brevväxling om Geijer [Replik till John Landquist]", DN 5.6.1963
678. "Karen Blixens rollbyten". [Rec. av] Karen Blixen, *Ehrengard*; Clara Svendsen & Ole Wivel, red., *Karen Blixen*, DN 15.7.1963
679. "Snorre Sturlason finkammad". [Rec. av] Peter Hallberg, *Den fornisländska poesin*, DN 7.8.1963
680. "Åka bil till medeltiden [om medeltida Gotlandskyrkor]", DN 25.8.1963
681. "Solen i spegeln". [Rec. av] Johannes Edfelt, *Årens spegel*, DN 4.10.1963
682. "Meditation och minne", DN 14.10.1963
683. "Diktare och tänkare". [Rec. av] *Årsbok för Hjalmar Bergman-Samfundet*, DN 4.11.1963
684. "Litteratursociala meddelanden". [Rec. av] *Sociala meddelanden*, DN 24.11.1963
685. "Goetheskisser". [Rec. av] Nils Antoni, *Många maskers man*, DN 27.11.1963
686. "Samtal mellan stjärnor". [Rec. av] *Vintergatan*, DN 1.12.1963
687. "Dikter i brevlådan". [Rec. av] Bo Grandien, *Min mammas förkläsbands*, DN 22.12.1963

1964

688. *Löjliga familjerna i samhälle och dikt*, Sthlm 1964, 272 s.

Innehåll:

I.

- "Om vältaligheten"
"Om brevet"
"Om psalmen"
"Den vuxnes nya psalm"
"Barnet i templet"
"Om dödsannonsernas poesi"
"Om folksagan"

”Om detektivromanen”

”Om den politiska visan”

II.

”Stockholmsutställningen 1897”

”Pehr Staaffs akademisång”

”Oscariska gestalter”

”Familjemålarer: Carl Larsson”

”Sagoberätterskan: Elsa Beskow”

”Den radikale journalisten”

”Hjalmar Branting”

”Erik Hedén”

”Medaljgraveusen: Lea Ahlborn”

”Fostraren: John Chronschough”

III.

”Om människans åldrar”

”Om människans namn”

”Barnens”

”Diktfigurernas”

”Om människans känslor: sentimentaliteten”

”Om människans föda”

”Om människans lekar”

”Löjliga familjerna”

”Författarspelet”

”Homonymleken”

”Om människan i annonsernas spektrum”

IV.

”Två metaforstudier”

”Poetens hjärta”

”Poetens orgel”

”Två utkast om den estetiska verksamhetens
yttersidor”

”Rätten till eftervärlden”

”Rätten till verket”

”Tre litterära kumpaner”
”Pekoralisten”
”Epigonen”
”Dilettanten”
”Berättaren och hans gestalter”

Recensioner:

Kurt Aspelin	<i>AB</i> 25.2.1965
Gustaf Fredén	<i>GHT</i> 15.1.1965
Lennart Fröier	<i>Arbetet</i> 16.12.1964
Ivar Harrie	<i>Expr</i> 15.12.1964
Olle Holmberg	<i>DN</i> 19.12.1964
Nils Ivar Ivarsson	<i>SDS</i> 18.12.1964
Erik Hj. Linder	<i>GP</i> 19.1.1965
Nils Gunnar Nilsson	<i>KvP</i> 30.12.1964
T. von Vegesack	<i>StT</i> 23.1.1965

689. *Verner von Heidenstam*, 3 uppl., Sthlm 1964, 87 s. (Svenska författare)
690. ”Fredman som conférencier”, i Lars-Göran Eriksson, red., *Kring Bellman*, Sthlm 1964, s. 47–60
691. ”I marginalen till Hemsöborna”, i Göran Lindström, red., *Strindbergs språk och stil. Valda studier*, Lund 1964, s. 111–127
692. ”Schwertertanz mit Theodor Körner. Einige Bemerkungen zur Rolle des Selbstverständlichen bei der Lektüre”, *Orbis Litterarum*, 1964, s. 107–121
693. ”Två stora brevskrivare [Esaias Tegnér, August Strindberg]”, *Studiekamraten*, 1964, nr 7, s. 121
694. ”Verner von Heidenstam”, i Verner von Heidenstam, Erik Axel Karlfeldt & Johannes V. Jensen, *Roman, gedichten, verhalen*, Hasselt 1964, s. 9–30
695. ”Selma Lagerlöfs 10-tal”. [Rec. av] Ulla-Britta Lagerroth, *Körkarlen och Bannlyst*, *DN* 7.1.1964

696. "Psalmkunskap". [Rec. av] Allan Arvastson, *Den svenska psalmen*, DN 20.1.1964
697. "Ett fromt försök". [Rec. av] Birger Christofferson, *Sakrament. En romananalys*, DN 27.1.1964
698. "Perspektiv från Östrabo". [Rec. av] Esaias Tegnér, *Brev. 8*, DN 3.2.1964
699. "Karen Blixens livsvision". [Rec. av] Robert Langbaum, *The Gayety of Vision*, DN 8.2.1965
700. "Öländska brottstycken". [Rec. av] Lennart Landin, *På häradsting*, DN 14.2.1965
701. "Referendum om Stagnelius". [Rec. av] Gunnar Hansson, *Dikt i profil*, DN 5.3.1965
702. "Natanael Beskow 100 år", DN 9.3.1965
703. "En festkavalkad". [Rec. av] Mats Rehnberg, *Svenska gästbud från alla tider*, DN 22.3.1964
704. "Sjung gamla psalmer, skriv nya!", *Kvällsposten* 26.3.1964
705. "Dagboken", radioföredrag 4.4.1964
706. "Då dikten danades". [Rec. av] Gerhard Arfwedson, *Diktens födelse*, DN 6.4.1964
707. "Ord och inga visor". [Rec. av] Lars Huldén, *Ordstudier i Fredmans epistlar*, DN 20.4.1964
708. "I Shakespeares skog". [Rec. av] Shakespeare, *De stora dramerna*, övers. av Björn Collinder, DN 22.4.1964
709. "Verkligheter hos Hjalmar Bergman". [Rec. av] Sverker R. Ek, *Verklighet och vision*, DN 26.4.1964
710. "Fick-Boken". [Herman Melville, *Moby Dick*], DN 25.6.1964
711. "Småländska öden". [Rec. av] Vilhelm Mauritz, *Brutna banor*, DN 27.7.1964
712. "Från den gemensamma marknaden [Annonsen i *Life*]", DN 28.7.1964
713. "Diktarens upplevelse av de diktade gestalterna", radioföredrag 31.7.1964
714. "Att meta metaforer". [Rec. av] Per Erik Wahlund, *Bordssamtal*, DN 27.8.1964

715. "Kärleken som allt". [Rec. av] Eva Dahlbeck, *Hem till kaos*, DN 31.8.1964
716. "Det nära fjärran". [Rec. av] Hans O. Granlid, *Då som nu*, DN 7.9.1964
717. "I jagets gruva". [Rec. av] Johan Borgen, *Blåtind*, DN 14.9.1964
718. "Parodikern Holberg". [Rec. av] Ludvig Holberg, *Odysseus von Ithacien*, DN 14.10.1964
719. "Till och från döden". [Rec. av] Sigfrid Siwertz, *Andromeda tur och retur*, DN 2.10.1964
720. "Mer än skuggor". [Rec. av] Wilhelm, *Obekant stad*, DN 19.10.1964
721. "Vårt liv i annonser", DN 1.11.1964
722. "I sagans spår". [Rec. av] Jöran Mjöberg, *Strandhugg på sagoö*, DN 7.11.1964
723. "100 års röster i DN". [Rec. av] Sven Hallén, red., *Klartext*, DN 13.11.1964
723. "Vännernas Bellman". [Rec. av] C. M. Bellman, *Dikter till enskilda*, DN 16.11.1964
724. "Om läsning för barn". [Rec. av] Göte Klingberg, *Svensk barn- och ungdomslitteratur 1591–1839*, DN 19.11.1964
725. "Vägar till barnboken". [Rec. av] Bo Strömstedt, red., *Min väg till barnboken*, DN 11.12.1964
726. "Psalmen i lexikon". [Rec. av] Oscar Lövgren, *Psalm- och sånglexikon*, DN 22.12.1964
727. "Fågelsträcket". [Rec. av] Peder Sjögren, *Elis*, DN 26.10.1964
728. "Frustande ordglädje". [Rec. av] Frédéric Mistral, *Sången om Rhône*, DN 7.12.1964

1965

729. "Förord", i Yrlid, Rolf & Terje, Ola, *Svenska diktarhem*, Sthlm 1965, s. 8–12
730. "På evighetens strand. Om Lars Englunds 'Efter stormen'", i Magnus von Platen, red., *Svenska diktanalyser*, Sthlm 1965, s. 237–239
731. "Klassikern Ibsen". [Rec. av] *Ibsen-Årsbok*, DN 12.4.1965
732. "Engelska tankar och typer". [Rec. av] Herbert Tingsten, *Viktoria och viktorianerna*, DN 9.5.1965

733. "Självreportage av Laxness". [Rec. av] Halldór Kiljan Laxness, *Skaldetid*, DN 21.6.1965
734. "Folkdiktningens former". [Rec. av] Anna Birgitta Roth, *Folklig diktning*, DN 5.7.1965
735. "Ett par ord om ordpar". [Rec. av] Gerhard Bendz. *Ordpar*, DN 15.7.1965
736. "Jeanna Oterdahl död". DN 29.7.1965
737. "Vandringar med Oxenstierna". [Rec. av] Johan Gabriel Oxenstierna, *Journal. Skenäs 1805*, DN 2.8.1965
738. "Dramat om 'Fröken Julie'". [Rec. av] Lennart Josephson. *Fröken Julie*, DN 13.9.1965
739. "Storljugarens historier". [Rec. av] Axel Larsson, *Amiralens Malmöbesök*, DN 27.9.1965
740. "Livets mål". [Rec. av] Ernst Nathorst-Böös, *Måltider ur världslitteraturen*, DN 29.9.1965
741. "Professorns blå bok". [Rec. av] Nils Herlitz, *Tidsbilder*, DN 11.10.1965
742. "En mästare". [Rec. av] Johan Borgen, *Barndomens rike; Nye noveller*, DN 25.10.1965
743. "Berättelser från det gamla Sverige". [Rec. av] Fritiof Nilsson Piraten, *Millionären och andra historier*, DN 5.11.1965
744. "Brev till kvinnor". [Rec. av] August Strindberg, *Brev. 9*, DN 13.11.1965
745. "Kulturduvans flykt". [Rec. av] Ivar Anderson, red., *Svenska Dagbladets historia. 2*, DN 15.12.1965
746. "Denna Swahn". [Rec. av] Sven Christer Swahn, *Detta Lund*, DN 10.12.1965
747. "Ett verk för evigheten". [Rec. av] Alf Henrikson, *Alla årets dagar*, DN 13.12.1965

1966

748. [Tillsammans med Bertil Palmqvist & Hilding Sallnäs:] *Litteraturhistoria i fickformat. Svensk diktning från 80-tal till 60-tal*, 2 uppl, Sthlm 1966, 305 s.

749. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 2.1900-talet. Författare och texter*, 8 uppl., Sthlm 1966. 504 s.
750. "Dikt – Sång – Visböcker", *Samfundet för unison sång, årsskrift*, 1966, s. 5–15
751. "Norges barnlitteratur inventerad". *Biblioteksbladet*, 1966, nr 3, [opag]
752. "Sångaren och plågan. Ett litteraturpsykologiskt motiv och ett dikt-komplex hos Birger Sjöberg", i *Birger Sjöbergssällskapet [års-skrift]*, 1966, s. 34–52
753. "Bellman i pressen". [Rec. av] Carl Michael Bellman, *Allehanda dik-ter*, DN 31.1.1966
754. "Europa berättar". [Rec. av] Jan-Öjvind Swahn, red., *Europeiska folk-sagor*, DN 9.2.1966
755. "Att dikta för dagen". [Rec. av] Caj Lundgren, *Marginalvers*, DN 7.3.1966
756. "Elsa Norberg död". DN 16.4.1966
757. "Den danska dikten". [Rec. av] *Dansk litteraturhistorie 1–2*, DN 22.4.1966
758. "Saga och forskning". [Rec. av] Sonja Hagemann, *Børnelitteratur i Norge inntil 1850*; Göte Klingberg, *Sekelskiftets barnbokssyn och barnboksbiblioteket Saga*, DN 9.5.1966
759. "Selma Lagerlöf och mördaren Nordlund". [Rec. av] *Lagerlöfsstu-dier*, DN 10.6.1966
760. "'Sången är av sorg upprunnen'. Om det poetiska skapandets villkor", radioföredrag 24.6.1966
761. "En kvinnokontur". [Rec. av] Vilhelm Mauritz, *Egna vägar*, DN 4.7.1966
762. "Bellman på många sätt". [Rec. av] Lars-Olof Lindell, *Bellman på nytt sätt*, DN 8.8.1966
763. "Tegnér och Bibeln". [Rec. av] H. S. Nyberg, *Esaias Tegnér*, DN 1.8.1966
763. "Borges i Malmö". [Rec. av] Anders Emilsson, *Att minnas i en stad*, DN 22.8.1966
764. "Birgitta på index". [Rec. av] Birgit Klockars, *Birgitta och böckerna*, DN 9.9.1966

765. "Lagerkvist betraktad". [Rec. av] Gunnar Tideström, red., *Synpunkter på Pär Lagerkvist*, DN 19.9.1966
766. [Rec. av] Edvard Beyer, *Profiler og problemer*, i norsk radio 20.9.1966
767. "Sidor av en samtida [Almqvist]", DN 27.9.1966
768. "Det unga geniet". [Rec. av] Olof Mustelin, *Hjalmar Neiglick*, DN 15.10.1966
769. "Hela världen och tjuren". [Rec. av] Ann Margret Dahlquist-Ljungberg, *Ja eller nej – en kärlekssaga*, DN 17.10.1966
770. "Med vakna ögon". [Rec. av] Elsa Grave, *Medan vi låg och sov*, DN 24.10.1966
771. "Bankdirektör berättar". [Rec. av] Claes Lindskog, *Malört och vira*, DN 28.10.1966
772. "Runeberg och vårt land". [Rec. av] Ernst Brydolf, *Sverige och Runeberg 1849–1863*, DN 14.11.1966
773. "Romantiska penndrag". [Rec. av] Erik Gustaf Geijer, *Skaldestycken*, illustrerade av Ernst Josephson, DN 28.11.1966
774. "Med tre B:n". [Rec. av] Francis Bull, *Vildanden og andra essays*; Gunnar Brandell, *Konsten att citera*; Edvard Beyer, *Profiler og problemer*, DN 2.12.1966
775. "Ensidig sakkunskap [Mellanstick]", DN 7.12.1966
776. "Bo Bergmans tonfall". [Rec. av] Ingrid Gavelius Renwik, *Bo Bergmans tidigare lyrik*, DN 13.12.1966
777. "Don Juans roll". [Rec. av] Ole Söderström, *Borgmästaren*, DN 19.12.1966
778. "Ord och ansikten". [Rec. av] Albert Wifstrand, *Fem ord*; John Landquist, *Möten*, DN 22.12.1966

1967

779. [Tillsammans med Bertil Palmqvist & Hilding Sallnäs:] *Litteraturhistoria i fickformat. Svensk diktning från 80-tal till 60-tal*, 2 uppl., Sthlm 1967, 305 s.
780. "Press–nytt [Svenskt pressregister], *Biblioteksbladet*, 1967, nr 5/6, s. 503–504

781. "Stagnelius", i *Ny illustrerad svensk litteraturhistoria*, 2. bearb. uppl., Sthlm 1967, s. 145–173, 583–584
782. [Tillsammans med Carl Fehrman & Per Rydén:] "Om pressen: forskning och inventering", i *Humaniora: forskning och förnyelse*, Sthlm 1967, s. 41–68
783. "Wir weben – ich weissle", *Svensk Litteraturtidskrift*, 1967, s. 143–144
784. "Nära och fjärran". [Rec. av] Daniel Andreæ, red., *Utomeuropeiska litteraturer*, DN 23.1.1967
785. "På jakt efter biskop Thomas". [Rec. av] Erik Lönnroth, *Biskop Thomas av Strängnäs*, DN 26.1.1967
786. "En äldre samtida". [Rec. av] Manne Hofrén, *Barometern 1841–1966*, DN 2.2.1967
787. "Ola Hanssons minne". [Rec. av] Anders Österling, *Ola Hansson*, DN 6.2.1967
788. "Nordiska priset [till Johan Borgen]", DN 14.2.1967
789. "Ett mammutverk". [Rec. av] Combi Visuell, DN 29.3.1967
790. "Isländska dater". [Rec. av] Sigurdur Nordal, *Islandske streifyls*, DN 10.4.1967
791. "Visby i våra hjärtan". [Rec. av] Folke Lundin, *Visby*, DN 23.4.1967
792. "Karlfeldt – allvarsman". [Rec. av] Karl-Ivar Hildeman, *Sub luna och andra Karlfeldtessäer*, DN 7.5.1967
793. [Tillsammans med Hans Åstrand och Sven Sandström:] "Om konstarnas olikheter. 1. Om bundenhet till materialet", radioföredrag 14.5.1967
793. "Sällskap på prosa". [Rec. av] Reidar Ekner, *En sällsam gemenskap*, DN 22.5.1967
794. [Tillsammans med Hans Åstrand och Sven Sandström:] "Om konstarnas olikheter. 2. Direkt och förmedlad konstupplevelse", radioföredrag 27.5.1967
795. [Tillsammans med Hans Åstrand och Sven Sandström:] "Om konstarnas olikheter. 3. Ental och mångfald i konsten", radioföredrag 3.6.1967
796. "Stridsmän och sångare". [Rec. av] *Bellmansstudier*, DN 5.6.1967

797. "Norge i väster". [Rec. av] *Contemporary Approaches to Ibsen*; Brian Downs, *Modern Norwegian Literature*, DN 21.6.1967
798. "Levande 1700-tal". [Rec. av] Torkel Stålmarch, *Hedvig Charlotta Nordenflycht*, DN 3.7.1967
799. "Antiklassiker". [Rec. av] *Fifty Works of English and American Literature We Could Do Without*, DN 14.7.1967
800. "Journalisten, forskaren – och gårdagen", *Blekinge Läns Tidning* 19.7.1967
801. "Svenska meningar". [Rec. av] Gösta Holm, *Epoker och prosastilar*, DN 28.7.1967
802. "'Ett slags sol vi även i Sverige ha'. Om naturupplevelsen i svensk dikt", radioföreläsning 30.7.1967
803. "Konsten att minnas". [Rec. av] Gösta Sjöberg, *Brorin och hundra andra*, DN 4.9.1967
804. "En skälmroman". [Rec. av] Jan Olof Olsson, *De tre från Haparanda*, DN 30.9.1967
805. "Saga och sanning". [Rec. av] Jöran Mjöberg, *Drömmen om sagatiden*, DN 13.10.1967
806. "Vandringar med Wahlund". [Rec. av] Per Erik Wahlund, *Londonpromenader*, DN 27.10.1967
807. "En stämman". [Rec. av] Ragnar Josephson, *Strimmar av liv*, DN 10.11.1967
808. "Linné rannsakar". [Rec. av] Sten Lindroth, *Löjtnant Åhls äventyr*, DN 12.11.1967
809. [Om brukspoesi], radioföreläsning i "Söndagsbladet" 12.11.1967
810. "Litterär kartläggning". [Rec. av] *Kring Vänersborg*, DN 1.12.1967
811. "Brandsyn". [Rec. av] Gunnar Axberger, *Diktarfantasi och eld*, DN 14.12.1967
812. "Folkläsning". [Rec. av] Hilding Pleijel, *Våra äldsta folkböcker*, DN 15.12.1967
813. "Serenad i ekotemplet". [Rec. av] Ole Söderström, *Lasaretsfesten*, DN 19.12.1967
814. "Med Strindberg och Nils Ludvig". [Rec. av] Nils Ludvig, *På vandring i Skåne*, DN 28.12.1967

1968

815. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 5 uppl., ny tryckning, Sthlm 1968, 332 s.
816. "Det stora bullret. Ett litterärt krig för 60 år sedan [Strindbergsfejden]", *Studiekamraten*, 1968, nr 5, s. 85–88
817. "Diktaren och kritikern. Kring relationen mellan Birger Sjöberg och Fredrik Böök", *Birger Sjöbergssällskapets [årsskrift]*, 1968, s. 33–47
818. "Ett lexikaliskt leve", i *Hakon Stangerup paa 60-aarsdagen 10. november 1968*, Khvn 1968, s. 171–200
819. "Innehållet är budskapet", i *Vårt behov av press, radio och TV*, Sthlm 1968, s. 158–161
820. "Klanger och ord", i Carl Fehrman & Evald Palmlund, red., *Svenska litteraturstudier. Ny samling*, Lund 1968, s. 175–188
821. "Leben und Werk von Verner von Heidenstam", i *Verner von Heidenstam, Karl der Zwölfte und seine Krieger*, Zürich 1968, s. 17–26
822. "Världsklassiker och svensk vardag. Ett strövtåg på litteraturmarknaden", i *Fataburen*, 1968, s. 115–128
823. [Tillsammans med Inge Jonsson och Jan Thavenius:] "Skall vi syssla med Ridderstad. Samtal med litteraturhistoriker", radioföredrag 10.2.1968
824. "Förbränning och förnyelse". [Rec. av] Kurt Aspelin, *Poesi och verklighet*, DN 12.2.1968
825. "Geniet själv". [Rec. av] Selma Lagerlöf, *Brev I, 1871–1902*, DN 26.2.1968
826. "Björnson spelar upp". [Rec. av] Harald Noreng, *Björnsons skuespil på svensk scene*, DN 11.3.1968
827. "Ord och många visor". [Rec. av] Paul Britten Austin, *The Life and Songs of Carl Michael Bellman*, DN 8.4.1968
828. "Strindberg av och om, med och mot". [Rec. av] Harry Järv, red., *Strindbergsfejden*, DN 20.5.1968
829. [Om diktarhem], i "Söndagsbladet", radioföredrag 25.5.1968
830. "Mått på miljön". [Rec. av] Karl Erik Rosengren, *Sociological Aspects of the Literary System*, DN 10.6.1968

831. "Motroten [Om fördomar förr och nu]", *DN* 5.8.1968
832. "Strofernas mångfald". [Rec. av] Halvard Lie, *Norsk verslære*, *DN* 12.8.1968
833. "Den läraktige kritikern. Om en episod i Fredrik Bööks verksamhet som recensent", radioföredrag 15.8.1968
834. "Man och kvinna i dikten". [Rec. av] Karin Westman Berg, *Könsroller i litteraturen från antiken till 1960-talet*, *DN* 10.12.1968
835. "Gärningen". [Rec. av] Ole Söderström, *Högkvarteret*, *DN* 9.9.1968
836. "Mediaminnen". [Rec. av] Olle Holmberg, *Den osannolika verkligheten*, *DN* 20.9.1968
837. "Strödda tankar". [Rec. av] Olle Hedberg, *Upp till kamp emot kvalen*, *DN* 23.9.1968
838. "Tvånget att skriva". [Rec. av] Vilhelm Moberg, *Berättelser ur min levnad*, *DN* 28.9.1968
839. "En ljusspridare". [Rec. av] Leif Kihlberg, *Lars Hierta i helfigur*, *DN* 2.10.1968
840. "Utsikt mot 20-talet. Om litteraturvärlden och dess förändringar", radioföredrag 19.10.1968
841. "Prosa från ön". [Rec. av] Werner Aspenström, *Sommar*, *DN* 21.10.1968
842. "75 gånger årets dikt". [Rec. av] Daniel Hjort & Sandro Key-Åberg, red., *Lyrisk backspegel*, *DN* 28.10.1968
843. "En konversatör". [Rec. av] Joen Lagerberg, *I stället för memoirer*, *DN* 1.11.1968
844. "Vismannen". [Rec. av] Alf Henrikson, *Sakta mak*, *DN* 18.11.1968
845. "Ett barns memoarer". [Rec. av] Tove Jansson, *Bildhuggarens dotter*, *DN* 20.12.1968
846. "Bäste Kjell Hjern!" [Rec. av] Kjell Hjern, *Kära du*, *DN* 18.12.1968
847. "Sommarlektyr". [Rec. av] Carl Olov Sommar, *Boksamlare och deras jaktmarker*, *DN* 28.12.1968

1969

848. C.J.L. Almqvist: Romantic Radical, *The American Scandinavian Review*, 1969, Spring, s. 24–31

849. "Till minnet av 'Oskicket'. En Hjalmar Söderbergs-arabesk", *Studiekamraten*, 1969, nr 4/5, s. 47–50
850. "En kungavecka". [Rec. av] Bertil Hökby, *En vecka i en konungs liv*, DN 13.1.1969
851. "Det karolinska som camp". [Rec. av] Ingvar Andersson, *Uddeholms herrgård under tre sekler*, DN 19.1.1969
852. "Tingsten och fosterlandet". [Rec. av] Herbert Tingsten, *Gud och fosterlandet*, DN 3.2.1969
853. "Bokfröjd", DN 3.2.1969
854. "Den nya pressen". [Rec. av] Hakon Stangerup, *Henrik Cavling og den moderne avis*, DN 13.3.1969
855. "Svensk dikt". [Rec. av] Lars Gustafsson, red., *Svensk dikt från trollformler till Björn Håkanson*, DN 16.3.1969
856. "Läsvärt om läsbart". [Rec. av] C. H. Björnsson, *Läsbarhet*, DN 28.4.1969
857. "Förfelade finesser". [Rec. av] Bengt Nordberg, *Recensenter och läsare*, DN 19.5.1969
858. "En gammal succéförfattare [Israel Kolmodin]", DN 1.6.1969
859. "Moder och mödor". [Rec. av] Per Wieselgren, red., *Brev till Georg Stiernhielm*, DN 2.6.1969
860. "Bellman och skomakarrealismen", [Rec. av] Nils Afzelius, *Studier i Bellmans dikt*, DN 15.6.1969
861. "Snillebrev". [Rec. av] Selma Lagerlöf, *Brev 2*; August Strindberg, *Brev 11*, DN 23.6.1969
862. "Mellan kvinnor". [Rec. av] Lennart Breitholtz, *Monsieur Bovary och andra essayer*, DN 21.7.1969
863. "Karlfeldts första Nobelpris [1919]", DN 1.8.1969
864. "Vishetens vagn". [Rec. av] Olle Holmberg, *Tankar i en husvagn*, DN 12.9.1969
865. "Mellan två kvinnor". [Rec. av] Eva Alexanderson, *Kontradans*, DN 22.9.1969
866. "Strindberg katalogiserad". [Rec. av] Karl-Åke Kärnell, *Ett Strindbergslexikon*, DN 28.9.1969
867. "På hundraårsdagen". [Rec. av] Bo Bergman, *Äventyret*, DN 6.10.1969

868. "BLM:s Strindbergsnummer". [Rec. av] *BLM*, sommarnr, *DN* sommaren.1969
869. "Bibliska bekymmer [1963 års bibelkommissions betänkande]", *DN* 12.10.1969
870. "Världen är skön och god". [Rec. av] Sivar Arnér, *Skön och god*, *DN* 25.10.1969
871. "Första Aronsboken". [Rec. av] Sven & Cecilia Lindqvist, *Resa med Aron*, *DN* 26.10.1969
872. "Lyrisk komposition". [Rec. av] Carl Fehrman, red., *Musiken i dikten*, *DN* 29.10.1969
873. "Panorama över afrikansk litteratur". [Rec. av] Per Wästberg, *Afrikas moderna litteratur*, *DN* 3.11.1969
874. "En trekungatallrik på väggen i ett rum nära Glimmingehus". [Rec. av] Jan Olof Olsson, *Slipsen från Krakow*, *DN* 7.11.1969
875. "Någon gång i Sverige". [Rec. av] Kar de Mumma, *Någonstans i Sverige*, *DN* 2.12.1969
876. "Minnesbilder och självrannsakan". [Rec. av] Hans Ruin, *Hem till sommaren*, *DN* 5.12.1969
877. "I Sandbergs Sverige och Hedlunds". [Rec. av] Nils-Eric Sandberg, *Sanders söndagsdiaboliteter*; Oscar Hedlund, *Oscar III:s Sverige*, *DN* 9.12.1969
878. "Johannesratoriet". [Rec. av] *Perspektiv på Johannes Edfelt*, *DN* 20.12.1969

1970

879. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 6 reviderade uppl., Sthlm 1970, 340 s.
880. "Hans Ruin i min fickspegel". [Rec. av] Hans Ruin, *Världen i min fickspegel*, *Studiekamraten*, 1970, nr 1, s. 1–4
881. "Litteraturen historia är ej identisk med det allmänna läsandets historia", *Studiekamraten*, 1970, nr 6, s. 89–92
882. "'Lundstedt' – och därefter?" [Rec. av] Bernhard Lundstedt, *Sveriges periodiska litteratur 1645–1899*, *DN* 26.1.1970
883. "Ibsenstudier". [Rec. av] *Ibsenårsbok*, *DN* 7.2.1970

884. "Esaias Tegnér inför vänstervridningen på 1830-talet: En förstockad reaktion". DN 15.2.1970
885. "Vad är litteratur?" [Rec. av] Bo Bennich-Björkman, *Termen litteratur i svenskan 1750–1950*, DN 2.3.1970
886. "Vad vet vi om bibliotek?" [Rec. av] Lars Furuland, *En bok om biblioteksforskning*, DN 6.3.1970
887. "Finns visor finns". [Rec. av] Finn Zetterholm, *Barnvisan i Sverige*, DN 19.3.1970
888. "Fickboken". [Rec. av] Frans G. Bengtsson, *Litteratörer och militärer; De långhåriga merovingerna*, DN 21.3.1970
889. "Alrik Gustafson död" DN 28.3.1970
890. "Ur slungarens hand". [Rec. av] Gustaf Aulén, *Dag Hammarskjöld's White Book*, DN 20.4.1970
891. "Sorgen förvandlas till sång...tårarna till pärlor [Stagnelius]", DN 15.8.1970
892. "En inspirerad levnadsteckning". [Rec. av] Evert Taube, *När jag var en ung caballero*, DN 27.8.1970
893. "Källor och kryddor". [Rec. av] *Bellmansstudier*, DN 3.9.1970
894. "En pressofficer rapporterar". [Rec. av] Christer Wahlgren, *På skilda fronter*, DN 14.10.1970
895. "Tegnér om hösten". [Rec. av] Esaias Tegnér, *Brev*, DN 2.11.1970
896. "Militärer och missdådare". [Rec. av] Jan Olof Olsson, *Generaler och likställda*, DN 6.11.1970
897. "En resehandbok". [Rec. av] Olle Hammarlund, *Resan till paradiset*, DN 16.11.1970
898. "Läsning för vuxna om läsning för barn". [Rec. av] *Orientering i dagens barnlitteratur*, DN 17.11.1971
899. "Den melankoliske essäistens triumf". [Rec. av] Per Erik Wahlund, *Kammarrådinnans konterfej*, DN 30.11.1970
900. "Bokryggen: Brokiga blad". [Rec. av] Nils Ludvig, *Valda sidor*, DN 23.12.1970
901. "Möten i sista grinden". [Rec. av] Stella Falkner-Söderberg, *Fanny Falkner och August Strindberg*, DN 27.12.1970

902. "Fritänkaren och Zandahls kanon. Om kulturkrönikan för 100 år sedan", radioföredrag 31.12.1970

1971

903. [Tillsammans med Bertil Palmqvist & Hilding Sallnäs:] *Litteraturhistoria i fickformat. Svensk diktning från 80-tal till 70-tal*, 3 uppl., Sthlm 1971, 328 s.
904. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 2.1900-talet. Författare och texter*, 9 uppl., Sthlm 1971. 562 s.
905. "Estudio introductivo", i Verner von Heidenstam, *Os Carolinos*, Rio de Janeiro 1971, s.19–31
906. "von Heidenstam, Carl Gustaf Verner", i *SBL*, 1971, s. 523–536
907. "The life and works of Verner von Heidenstam", i *Gerhart Hauptmann, Verner von Heidenstam & Johannes V. Jensen*, New York 1971, (Nobel prize library. 8.) s. 247–251
908. "Fredrik Bööks dagsverke". [Rec. av] Rolf Arvidsson, *Fredriks Bööks bibliografi*, DN 11.1.1971
909. "Det sagolika med 'Sagan om ringen'", DN 1.2.1971
910. "Den skapande processen". [Rec. av] John Landquist, *Tankar om den skapande individen*, DN 12.3.1971
911. "Författaren som ämbetsman. [Rec. av] Bo Bennich-Björkman, *Studier i funktion och organisation av författarämbetena vid svenska hovet och kansliet 1550–1850*, DN 21.3.1971
912. "Ut ur Inferno". [Rec. av] August Strindbergs dramer, red. Carl Reinhold Smedmarck, DN 5.4.1971
913. "Axel Uhlén död". DN 8.4.1971
914. "Ny lyrisk tidsspegel". [Rec. av] *Lyrik i tid och otid*, DN 3.5.1971
915. "Visdom för barn". [Rec. av] Robert Murray, *Kronprinsens Barnabok*, DN 9.5.1971
916. "Om tycke och smak". [Rec. av] Lennart Skaaret, "God" och "dålig" litteratur, DN 24.5.1971
917. "Josua Mjöberg död". DN 29.5.1971
918. "I Fredmans värld. 1. "Vid alla instrumenters ljud", radioföredrag 24.6.1971

919. "I Fredmans värld. 2. Kalendern runt", radioföredrag 28.6.1971
920. "I Fredmans värld. 3. Förgängligheten", radioföredrag 1.7.1971
921. "I Fredmans värld. 4. Mowitz, tusenkonstnär", radioföredrag 5.7.1971
922. "I Fredmans värld. 5. Inne och ute", radioföredrag 8.7.1971
923. "I Fredmans värld. 6. Om kärleken", radioföredrag 12.7.1971
924. "I Fredmans värld. 7. Båtar av olika slag", radioföredrag 15.7.1971
925. "I Fredmans värld. 8. Dygnet runt", radioföredrag 19.7.1971
926. "I Fredmans värld. 9. Fromhet, mer eller mindre", radioföredrag 22.7.1971
927. "I Fredmans värld. 10. "Utfärder", radioföredrag 26.7.1971
928. "Pär Lagerkvist i arvsföljden", *DN* 18.9.1971
929. "Med ögonen på läsaren". [Rec. av] Lilian Nowak, *Bokläsaren*, *DN* 20.9.1971
930. "Litteraturens världshistoria. Om ett nyutkommet verk om böckerna och deras författare", radioföredrag 9.10.1971
931. "Ut och in i Röda rummet". [Rec. av] *Perspektiv på Röda rummet*, *DN* 21.10.1971
932. "Tant Brun, Tant Grön, Tant Gredelin och Farbror Blå analyserade". [Rec. av] Pär Bergman, *Studier kring Tant Brun, Tant grön och Tant Gredelin*, *DN* 23.10.1971
933. "Karlfeldt genom tiderna". [Rec. av] Majt Banck, red., *Karlfeldt – synpunkter och värderingar*, *DN* 8.11.1971
934. "Linné som stilist". [Rec. av] Sigurd Fries, *Linnés språk och stil*, *DN* 19.9.1971
935. "Vår senaste Fredman. Om Cornelius Vreeswijks Bellmanskiva", radioföredrag 15.11.1971
936. "I Ibsens fjällvärld". [Rec. av] Hans Ruin, *Höjder och stup hos Ibsen och andra*, *DN* 3.12.1971
937. "Lundensare med profil". [Rec. av] Alf Nyman, *Människor längs vägen*, *DN* 27.12.1971
938. "Frödingland. Nya och gamla inspelningar av Frödings dikter", radioföredrag 25.12.1971

1972

939. "Den första svenska bokfloden. Om 1800-talets romanserier och lånebibliotek", *Studiekamraten*, 1972, nr 4/5, s. 61–66
940. "Förord", i Gudmund Björck, *Djäknar och astronauter*, 2 uppl. av förf:ns *Djäknar och helikoptrar*, bearbetad av Tomas Hägg, Lund 1972, s. 7–9
941. "Hjärtstilla", i Gunnar Tideström, red., *Karlfeldtsdikter tolkade och belysta*, Sthlm 1972, s. 65–69
942. "Konturerna av ett författarliv speglade i brev från Heidenstam till Mörner", i *Samfundet Örebro Stads- och länsbiblioteks vänner meddelanden*, XXXVIII, 1972, s. 7–47
943. "Martin Koch och den svenska arbetareromanen [1947]", i *Det stod i Arbetet 1887–1972*. Ett urval av Alvar Alsterdal och Ove Sandell, Sthlm 1972, s. 125–132
944. "Ungdom", i Gunnar Tideström, red., *Karlfeldtsdikter tolkade och belysta*, Sthlm 1972, s. 205–217
945. "Hjalmar Gullbergs ordförråd i prydliga tabeller". [Rec. av] Jan Thavenius, *Konkordans till Hjalmar Gullbergs lyrik*, DN 3.1.1972
946. "Birger Sjöberg – utan motstycke." [Rec. av] Johannes Edfelt, *Birger Sjöberg. Konturer av ett liv*, DN 16.1.1972
947. "För gammal vänskaps skull" [Rec. av] Bo Bergman & Helena Klein, *Brev från en gammal skald*, DN 29.1.1972
948. "Piraten död", DN 2.2.1972
949. "Vem driver Bellman med?" [Rec. av] Alf Kjellén, *Bellman som bohém och parodiker*, DN 5.2.1972
950. "Poesi att använda". [Rec. av] Finn Zetterholm & Bengt af Klintberg. *Svensk folkpoesi*, DN 25.2.1972
951. "Romanfloden över Sverige. Om Hiertas 'Läsebibliothek' och andra romanserier under 1800-talet", radioföredrag 12.3.1972
952. "Romanfloden över Sverige. Om lånebibliotek och andra läsmöjligheter på 1800-talet", radioföredrag 19.3.1972
953. "Kritiker och kritiker". [Rec. av] Sven Nilsson & Rolf Yrlid, red. *Svensk litteratur i kritik och debatt*, DN 23.5.1972
954. "Skrota tidningarna? [Mikrofilmning]", DN 6.7.1972

955. "Selma Lagerlöfs kvinnoroll". [Rec. av] *Lagerlöfsstudier*, DN 17.7.1972
956. "Fragment och helhet". [Rec. av] P. O. Barck, *Ansikten och möten*, DN 24.7.1972
957. "I valet mellan Gud och poeten". [Rec. av] Folke Holmström, "Någon är alltid hos oss...". *Bibelns återklang i modern dikt*, DN 6.8.1972
958. "Rinaldo Rinaldini – Apenninernas skräck". (Bästsäljarna), DN 12.8.1972
959. "Litterär årsbok. När skalden Oxenstierna slogs mot Ryssland". [Rec. av] *Historiska och litteraturhistoriska studier*, DN 21.8.1972
960. "Emilia Fogelklou död", DN 27.9.1972
961. "En helhetsbild". [Rec. av] Karl Asplund, *Bo Bergman – människan och diktaren*, DN 14.10.1970
962. "Waldemar Hammenhög död", DN 14.10.1972
963. "Runt Piraten". [Rec. av] Sven Christer Swahn, *Piraten*; Claes Lindskog, *Från Fritiof Nilsson Piratens värld*, DN 18.12.1972

1973

964. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 1. Före 1900. Författare och texter*. Under medverkan av Gunnar Jörn, 6 uppl., Sthlm 1973, 464 s.
965. "Estudio introductivo", i Verner von Heidenstam, *Os Carolinos*, Rio de Janeiro 1973, s.19–31
966. "Viktor Rydberg på nytt sätt med nya grepp i Rydbergs lyrik och vår dröm om fördomsfrihet". [Rec. av] Hans Granlid, *Vår dröm är frihet; Nya grepp i Viktor Rydbergs lyrik*, *Studiekamraten*, 1973, nr 9/10, s. 153–156
967. "Fjärrblickar på nordisk litteratur. Bellmansforskning, Falstaff fakiranalyser, Lagerkvistjubileer", DN 12.3.1973
968. "Carl Jonas Almqvist – samhällets främling", DN 30.4.1973
969. "Ivar Harrie död", DN 28.7.1973
970. "Möte mellan ensamheter [Peder Sjögrens roman *Damen*]", DN 27.8.1973

971. "Sista sorteringen". [Rec. av] Fritiof Nilsson Piraten, *Medaljerna*, DN 5.10.1973
972. "Ur en fallen skog". [Rec. av] Eugen Montelin, *Sjötorpet*, DN 8.10.1973
973. "Ett ambitiöst kalas". [Rec. av] Nils-Peter Eckerbom, *Kanslern*, DN 22.10.1973
974. "En människa bildas". [Rec. av] Elsa Nilsson, *Albert Nilsson. En levnadsteckning*, DN 9.11.1973
975. "Från slott och koja". [Rec. av] Eva Waldemarsson, *Emelie – Carl XV:s frilla*, DN 26.11.1973
976. "Här vimlar av folk och få". [Rec. av] Gunnar E. Sandgren, *Järnsparven*, DN 7.12.1973
977. "Celebert sällskap". [Rec. av] Kjell Strömberg, *Mänskligt högvilt i närbild*, DN 10.12.1973
978. [Tillsammans med andra medarbetare:] "1890-talet", radioföredrag 21.8.1973
979. [Tillsammans med andra medarbetare:] "Före det första världskriget", radioföredrag 26.9.1973

1974

980. "Diktaren som dikt. Strövtåg med en metafor", *Svensk Litteraturtidskrift*, 1974, nr 1, s. 3–10
981. "Förord", i Haakon Bjørklid, *Måns matglad*, Sthlm, 1974 [opag.]
982. "Tvåhundra års litteraturhistoria i svensk-akademisk förkortning och fördröjning", *Studiekamraten*, 1974, nr 9/10, s. 153–159
983. "Försvar för poeten". [Rec. av] Olof Lagercrantz, *Tretton lyriker och fågeltruppen*, DN 6.1.1974
984. "Sagan om det lilla landet". [Rec. av] Axel Strindberg, *Mästarna kring kungen*, DN 14.1.1974
985. "Hur Robinson Crusoe kom att vörda Gustav II Adolf". [Rec. av] Margareta Winqvist, *Den engelske Robinson Crusoes sällsamma öden genom svenska språket*, DN 21.1.1974
986. "Hotet nedifrån. Nya Bergmanstudier". [Rec. av] Hjalmar Bergman *Samfundet – Årsbok*, DN 11.2.1974

987. "Livet som dikt. Om en poetisk metafor", radioföredrag 24.2.1974
989. "Från Schweitzer till Marcovic". [Rec. av] Nils-Börje Stormbom, *Pejlingar*, DN 25.2.1974
990. "Brev om själar och kroppen". [Rec. av] Gunnar Mårtenson, *En själ att dansa med*, DN 27.2.1974
991. "Med kloka danska ögon". [Rec. av] Torben Brostrøm, *Moderne svensk litteratur*, DN 11.3.1974
992. "John Landquist är död", DN 4.4.1974
993. "Bokryggen: Gamla Lund". [Rec. av] Waldemar Wahlöö, *Karlin, Collin, Montelin & Mesopotamus Jönsson*, DN 20.4.1974,
994. "Diverse dokument". [Rec. av] *Allehanda urkunder*, DN 30.4.1974
995. "Om grammatikens poesi och poesins grammatik". [Rec. av] Kurt Aspelin & Bengt A. Lundberg, red., *Poesi och lingvistik*, DN 20.5.1974
996. "Walter Ljungquist död", DN 23.5.1974
997. "Hans originalitet var unik [Olle Holmberg]", DN 8.6.1974
998. "Sagokonst vid sekelskiftet", DN 27.6.1974
999. "Murklor och människor". [Rec. av] Per Erik Wahlund, *Självstudier*, DN 19.9.1974
1000. "Bombi Bitt och hans mor – ett försvarbart falsifikat", [Rec. av] Fritiof Nilsson Piraten, *Bombi bitt och hans mor*, DN 7.10.1974
1001. "Släktkrönika i sammandrag". [Rec. av] Åke Bonnier, *Bonniers. En släktkrönika*, DN 26.10.1974
1002. "Frida före Frida". [Rec. av] *Birger Sjöberg-ällskapet[s årsbok]*, DN 17.11.1974
1003. "Hugo Mattsson död", DN 22.11.1974
1004. "De 164 i Svenska Akademien. Om akademiens sammansättning och uppgifter", radioföredrag 1.12.1974
1005. "Stol nummer åtta. Vår litteraturhistoria speglad i sex akademister (Oxenstierna, Tegnér, Böttiger, Wirsén, Heidenstam, Lagerkvist)", radioföredrag 8.12.1974
1006. "En biblioteksmans memoarer". [Rec. av] Elof Tegnér, *Minnen och silhouetter*, DN 9.12.1974

1007. "Gud för gud". [Rec. av] *Den olympiska gudavärlden och dess återspeglning i den svenska diktningen*, DN 14.12.1974

1975

1008. [Tillsammans med Bertil Palmqvist & Hilding Sallnäs:] *Litteraturhistoria i fickformat. Svensk diktning från 80-tal till 70-tal*, 3 uppl., 3 tryckn., Sthlm 1975, 341 s.
1009. "Förord" i Aisopos, *Fabler. De gamla goda djursagorna*, Sthlm 1975, s. 4–5
1010. "Historien – närvarande eller frånvarande", *Nordisk Tidskrift*, 1975, nr 1, s. 1–22
1011. "Klassikerna prövas", *Studiekamraten*, 1975, nr 9/10, s. 157–158
1012. "Olle Holmberg. Minnesord", *Kungl. Hum. Vetenskapssamfundets i Lund Årsberättelse 1974–1975*, Lund 1975, s. 34–50
1013. "Psykiatri och reklam", i *Birger Sjöbergssällskapet: Årsbok*, 1975, s. 30–47
1014. [Tillsammans med Per Erik Ljung, Jan Thavenius, Louise Vinge:] "Friska sydvästliga vindar", *Studiekamraten*, 1975, nr 9/10, s. 151–154
1015. "Chronsough – Fridas vän – A:lfr-d V:stl-nd. Om släktmärken och särdrag", radioföredrag 30.3.1975
1016. "Vad sjunger du och varför?", DN 5.1.1975
1017. "Uppslagsboken: Svenska Akademiens ordbok – vårt största språklexikon", DN 8.1.1975
1018. "Allt om Karlfeldt". [Rec. av] Arne Bergstrand, *Erik Axel Karlfeldts bibliografi*, DN 20.1.1975
1019. "Ypperliga författare", DN 7.2.1975
1020. "Uppslagsboken: Med andra ord sagt", DN 27.2.1975
1021. "Bokryggen: Tips till förläggare", DN 6.3.1975
1022. "I Bellmans sällskap". [Rec. av] Carl Michael Bellman, *Dikter till enskilda*, DN 17.3.1975
1023. "Ibsen och hans vänner". [Rec. av] Einar Østvedt, *Henrik Ibsen og hans venner*, DN 7.4.1975

1024. "Nyheternas förflutna". [Rec. av] Hakon Stangerup, *Avisens historie*, DN 29.5.1974
1025. "Den svenska landsortsteaterns historia". [Rec. av] Rune Hillbom, *Ett sekel med Thalia på Bollhus och Branta berg*, DN 3.8.1975
1026. "Rimmad vers skall det vara". [Rec. av] Carl Ivar Ståhle, *Vers och språk i vasatidens och stormaktstidens svenska diktning*, DN 10.8.1975

1976

1027. "Albert Engströms riksdagsmannaval", *Studiekamraten*, 1976, nr 7, s. 113–118
1028. "Engelskt på den svenska litteraturmarknaden under 1800-talet, i *Lundaforskare föreläser*. 8, Lund 1976, s. 104–117
1029. "Johannes V. Jensen och hans spår", [Rec. av] Oluf Friis, *Den unge Johannes V. Jensen*, *Studiekamraten*, 1976, nr 3, s. 41–43
1030. Spaltkonst på lek och allvar. Om tidningarnas dagsverser och deras tecknare, *Studiekamraten*, 1976, nr 9/10, s. 158–167

1977

1031. "Att glömmas och att glömma. Ett tema hos Heidenstam och Lagerkvist", *Svensk Litteraturtidskrift*, 1977, nr 1, s. 8–15
1032. "Dikter för dagligt bruk. Om den journalistiska poesin", radioföreläsning 2.1.1975
1033. "Nidvisor och tankefynd. Om dagens dikt i tidningen", radioföreläsning 9.1.1977
1034. "Det har just kommit ut en ny bok". [Rec. av] Hans Ruin, *Uppbrott och återkomst*, SDS 17.12.1977

1978

1035. [Tillsammans med Hilding Sallnäs & Bertil Palmqvist:] *Litteraturhistoria i fickformat. 1–2*, Sthlm 1978
1036. "Landquist, John", i *Svenskt biografiskt lexikon*, Sthlm 1978, s. 237–241
1037. "Närmanden till Cora Sandel", *Edda*, 1978, nr 3, s. 181–186

1038. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”Arvid Falk gav upptakten : (Journalisten i litteraturen)”, *Pressens Tidning*, 1978, nr 3, s. 26–27
1039. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”Idealism och älskogslek: (Journalisten i litteraturen: 00-talet)”, *Pressens Tidning*, 1978, nr 11, s. 20–21
1040. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”’Människoätare’ på tidningsgolvet : (Journalisten i litteraturen: 1890-talet)”, *Pressens Tidning* 1978, nr 8, s. 14–15
1041. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”Strandköpings Allehanda möter Frihetshärolden : (Journalisten i litteraturen: 1880-talet), *Pressens Tidning*, 1978, nr 5, s. 14–15
1042. ”Dikter till katten, åldrandet och månen. Om de lyriska antologiernas urvalsprinciper”, föredrag i radio 11.3.1978
1043. ”Krönet på ett enhetsverk [Carl XII:s bibel]”, *SDS* 20.8.1978
1044. ”Dagsversen i svensk press på väg att försvinna”. [Intervju m a a *Dikter för dagen*], *Dagens eko* 13.11.1978

1979

1045. [Tillsammans med Hilding Sallnäs:] *Svensk litteratur. 2.1900-talet. Författare och texter*, 9 uppl., 3 tryckn., Sthlm 1979. 562 s.
1046. ”Borgerligheten som kliché (Hvar 8 dag 1909/10)”, i *Veckopressen i Sverige*, Löderup 1979, s. 47–63
1047. ”Per Olov Barck. Minnesord”, *Vetenskapssocieteten i Lund. Årsbok*, 1979, s. 105–110
1048. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”Chefer och stjärnor på språng mot Pilen och W6: (Journalisten i litteraturen: 1940-talet)”, *Pressens Tidning*, 1979, nr 10, s. 28–29
1049. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”Lokalredaktörens lott i Lesshamn och Lövköping : (Journalisten i litteraturen: 1930-talet)”, *Pressens Tidning*, 1979, nr 8, s. 18
1050. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] ”Murvlar, mötestalare och visionärer : (Journalisten i litteraturen: 1910-talet)”, *Pressens Tidning*, 1979, nr 1/2, s. 24–26

1051. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] "Tidningsmannens önskedröm att accepteras av samhället : (Journalisten i litteraturen: 1920-talet)", *Pressens Tidning*, 1979, nr 4, s. 20, 22
1052. "Svenska språkets skönheter. Om våra äldsta poetiska antologier", radioföredrag 28.1.1979

1980

1053. [Tillsammans med Bertil Palmqvist & Hilding Sallnäs:] *Litteraturhistoria i fickformat. Svensk diktning från 80-tal till 70-tal*, 3 uppl., 5 tryckn., Sthlm 1980, 341 s.
1054. "Om de lyriska antologiernas urvalsprinciper", i Gunvor Blomquist, *Värt att veta*, Sthlm 1980, s. 34–45
1055. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] "Att leva på ensamheten i den galnaste av världar: (Journalisten i litteraturen: 1950-talet)", *Pressens Tidning*, 1980, nr 1/2, s. 28–29
1056. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] "Diktare och journalister som gäster i verkligheten: (Journalisten i litteraturen: 1970-talet)", *Pressens Tidning*, 1980, nr 10, s. 24–26
1057. [Tillsammans med Claes-Göran Holmberg & Per Rydén:] "Röda rummet gav ton åt ett sekels romankonst: (Journalisten i litteraturen)", *Pressens Tidning*, 1980, nr 12, s. 28–30
1058. "Den läsande familjen". [Rec. av] Eric Johannesson, *Den läsande familjen*, SDS 6.7.1980
1059. "Skalden och den gyllene lyran. Det musikaliska bildspråket i poesin", radioföredrag 13.7.1980
1060. "Romanen i bladet. [Rec. av] Ingemar Oscarsson, "Fortsättning följer", SDS 12.8.1980
1061. "I diktens skugga. Om skuggan som tema i litteraturen", radioföredrag 21.9.1980
1062. "Hundra år i Schücks spår". [Rec. av] *Samlaren*, SDS 31.10.1980

1981

1063. "Fåvitska jungfrur eller tanklösa flickor?", i *Lunds stiftsbok* 1981/82, s. 32–41

1064. "Lundaåren. Minnesprogram. Skilda omdömen om Hans Ruin", föredrag i radio 27.12.1981
1065. "Hans Ruin". [Minnesord i] *Vetenskapssocieteten i Lund. Årsbok*, 1981, s. 119–129
1066. "Strövtåg i diktens skugga". *Studiekamraten*, 1981, nr 3, s. 6–10
1067. "Gammalt och (ändå) nytt om romantiken. Poeten, pengarna och diktens främlingar". [Rec. av] Victor Svanberg, *Medelklassrealism; Romantikens samhälle*; Bengt Lewan, *Främling i sin tid*, SDS 17.1. 1981
1068. "Nationalförfattaren [August Strindberg]", SDS 26.7.1981
1069. "Titlar för tanken", radioföredrag 6.9.1981
1070. "Varför lyrik?" SDS 1.11.1981
1071. "Kommunikation per skrift". [Rec. av] *Gustaf Frödings brev, 1877–1891*, SDS 15.12.1981

1982

1072. "Farmor hos Hjalmar Bergman – en praktgumma eller en elak råta?", *Svensk Litteraturtidskrift*, 1982, nr 1, s. 3–15
1073. "Lyrikboken – det måste ha varit en lycka att ha gjort den", *Studiekamraten*, 1982, nr 3, s. 3
1074. "Skalden och den gyllene lyran", *Artes*, 1982, nr 5, s. 108–116
1075. "Avlutad Bellman – bara en gycklare?" [Rec. av] James Massengale, *Systerligt förente*, SDS 26.2.1982
1076. "Bibliska spår i profant språkbruk", radioföredrag 13.6.1982
1077. "Att begråta det stora minnet. Om S. A. Hollander och 1800-talets skaldekult", radioföredrag 10.10.1982;

1983

1078. *Romanens formvärld. Studier i prosaberättarens teknik*, 7 uppl., Sthlm 1983, 340 s.
1079. *Världens bästa tal i urval*, 2 uppl., Sthlm 1983
1080. "En skuta, Ö, du själv är lik...". På seglats genom Ölandsdikten, i Sven Gillsäter & Sigvard Malmberg, red., *Öland. Nattviol och näktergal*, Sthlm 1983, s. 63–87

1081. [Rec. av] Jan Stenkvis, *Nationalskalden. Heidenstam och politiken från och med 1909*, *Samlaren*, 1983, s. 130–132
1082. ”Från författarverkstan i Hörby”. [Rec. av] Victoria Benedictsson, *Stora boken II. Dagbok 1884–1886*, *SDS* 14.2.1983
1083. ”Jag tillhör två världar. Om prästdottern och målarinnan Ester Almqvist”, radioföredrag 10.6.1983

1984

1084. *Swenska Språkets Skönheter. Om den lyriska antologin i Sverige – dess historia och former samt en katalog över titelbeståndet 1737–1983* [den senare] utarbetad av Sylvia Törnkvist, Sthlm 1984, 318 s

Recensioner:

Curt Bladh	<i>Sundsvalls Tidning</i> 4.8.1984
Pehr Edwall	<i>Barometern</i> 13.8.1984
C-G Ekerwald	<i>DN</i> 30.7.1984
Leif Eriksson	<i>Eskilstuna-Kuriren</i> 10.8.1984
Lars Gustafsson	<i>Nerikes Allehanda</i> 27.8.1984
Helmer Lång	<i>SkD</i> 3.10.1984
Ingrid Schöier	<i>Västerbottens-Kuriren</i> 14.8.1984
Thure Stenström	<i>SvD</i> 27.8.1984
Ulf Wittrock	<i>UNT</i> 6.8.1984
Ulf Wittrock	<i>Samlaren</i> , 1985, s. 162–163

1085. ”Litteraturhandboken i nya kläder. Staffan Björck anmäler den nya omarbetade upplagan”, *Obs, kulturen, information*, 3.9.1984
1086. ”En mästaress skisser”. [Rec. av] Henry Olsson, *Banbrytare och stigfinnare*, *SDS* 16.9.1984
1087. ”Stagnelius och Kalmar”, *Barometern* 14.10.1984

1985

1088. ”Bellman och gurkorna i Västerås”, *VLT* 24.1.1985
1089. [Inledning till uppläsning av Johan Borge's *Lillelord*]. Föredrag i radio 3.5.1985

1090. "Den bergtagna". [Rec. av] Victoria Benedictsson, *Stora Boken och Dagboken. Volym III. Dagbok 1886–1888*, SDS 9.6.1985

1090. "Skalder och skriftställare. Om några yrkesbeteckningar inom litteraturen", radioföredrag 29.9.1985

1986

1091. "Gunnar Tideström", i *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets 1986, Akademiens Årsbok*, s. 30–34

1092. "Historia i tidningsnamn", *Studiekamraten*, 1986, nr 6, s. 3–6;

1092. "Inledning", i [Hadar Hessel], *Landskap – vandringar* av Gustafsson med muntascherna (pseud.), Sthlm 1986, s. 5–12

1093. "Josua Mjöberg", *Svenskt Biografiskt Lexikon*, Sthlm 1986, s. 533–538

1094. "Litteratörer, skriftställare och lyriker – ett och annat om de litterära yrkesorden", *Bokvännen*, 1986, nr 1, s. 3–11

1095. "Nattens gud – på blanka dagen! Några flyktigheter om den evige Bellman", i Bengt Landgren, red., *Att välja sin samtid*, Sthlm 1986, s. 57–74

1096. [Tillsammans med Hans Janstad:] "Ett grafisk blad", *Studiekamraten*, 1986, nr 4, s. 24

1097. "Mercurius och telegrafen. Om tidningsnamn och vad de berättar om nyhetsspridningens historia", radioföredrag 5.1.1986

1098. "Från Carl Michael till och med Thåström eller på jakt efter Uttrycket med stort U. Stephen Farran-Lee och lärde herrar samtalar om Bellman-tolkningar idag och i historien", radioföredrag 21.6.1986

1099. "Gömda brev, glömda brev och drömda brev". [Rec. av] Bo Setterlind, red., *Brevet i svensk lyrik. Antologi sammanställd*, SDS 26.7.1986

1987

1100. "Den nya Skapelsen. Tolkning av Stagnelius 'Vän i förödelsens stund'", *Aurora*, 1987, nr 1/2, s. 8–10

1101. "Ett hantverksgille från Christinehamn", *Bokvännen*, 1987, nr 8, s. 188–196

1102. "Kring 'Yrkesvisorna' hos Nils Ferlin, *Poste Restante*, 1987, nr 2, s. 10–15
1103. [*Studiekamraten*], *Press på biblioteket*, 1988, nr 6, s. 3–7
1104. "Systrarna Almqvist och minnesfonden", i [Utställningskatalog för] *Ester Almqvist och hennes stipendiater*, Skånska konstmuseum/Pictura 12/4–3/5 1988, s. 4–5
1105. "Andens svärd och ordets båge. Om det militära bildspråket i svensk diktning", radioföredrag 1.3.1987

1988

1106. "Topelius och tågkonduktören. Om några yrkesvisor", radioföredrag 17.1.1988

1989

1107. "Odalbonden, Byron, Den lungsiktiga och Tågkonduktören. Ur den svenska rolldiktens 1700-talshistoria", i *Historiska och litteraturhistoriska studier utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland*, 1989, s. 161–223
1108. "Per Rydén's storverk om svensk litteraturkritik". [Rec. av] Per Rydén, *Domedagar*, *Studiekamraten*, 1989, nr 3, s. 6–9
- [Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:
1109. Afzelius, Nils
1110. Antologi (signerad)
1111. Arvidson, Stellan

1990

1112. "Höstkväll med Frank Jæger", *Bokvännen*, 1990, nr 5, s. 121–124
1113. "Några minnesglimtar från slutskedet i det gamla Kalmar-läroverket", i *Kalmar Län [årsbok]* 1990, s. 43–60
1114. [Rec. av] *Gunnar Tideström i forskarsamhället*, *Samlaren*, 1990, s. 127–129
1115. "Slingor mellan Tegnér och Karlfeldt", i Jöran Mjöberg, red., *Vägvisare för Karlfeldt. Nio uppsatser om bakgrunden till Karlfeldts diktning*, Malung 1990, s. 104–118

[Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:

- 1116. Balten, Ode
- 1117. Barck, Per Olov
- 1118. belles lettres
- 1119. Bengtsson, Frans G. (signerad)
- 1120. biografi (signerad)
- 1121. Björkeson, Ingvar
- 1122. Björkman-Goldschmidt, Elsa
- 1123. Blanck, Anton
- 1124. blå blomman
- 1125. Botwid, Hans
- 1126. bovarysm
- 1127. Brenner, Arvid
- 1128. brev (som litteratur, signerad))
- 1129. Browallius, Irja
- 1130. Bülow, Waldemar
- 1131. Byström, Olof
- 1132. Böttiger, Carl Wilhelm
- 1133. Carlberg, Gösta
- 1134. Chronschough
- 1135. dagens dikt
- 1136. dagsvers (signerad)
- 1137. Dahlberg, Ivar
- 1138. dandyism
- 1139. dekadens (signerad)
- 1140. deploration
- 1141. Dickson, Walter

1991

- 1142. ”Albert Engströms riksdagsmannaval”. i *Antologia Engstroemiana*, Sthlm 1991, s. 214–224
- 1143. ”Arbetets söner”. [Rec. av] Knut Barr, *Arbetets söner, Bokvännen*, 1991, nr 1, s. 9–17

[Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:

- 1144. *Disciplina clericalis*

- 1145. Drougge, Lise
- 1146. Eckermann, Johann Peter
- 1147. Ehnmark, Elof
- 1148. Eichendorff, Joseph von (signerad)
- 1149. Ek, Emy
- 1150. Ekelund, Erik
- 1151. elfenbenstorn
- 1152. engagerad dikt
- 1153. epik (signerad)
- 1154. epistel (signerad)
- 1155. epopé
- 1156. epos (signerad)
- 1157. epyllion
- 1158. eskapism
- 1159. esteticism
- 1160. Ewald, Johannes (signerad)
- 1161. fabel (handlingsgång i verk)
- 1162. fabel (allegorisk berättelse)
- 1163. femme fatale
- 1164. Fleetwood, Carl
- 1165. Franzén, Frans Michael (signerad)

1992

- 1166. ”Det är ens egen generation som är världen för en, där man har sina rötter och känner sig hemma. En rapsodi på generationstemat”, i *Personhistorisk tidskrift*, 1992, nr 1/2, s. 1–9
- 1167. [Rec. av] Gunvor Blomquist, red., *Under Lundagårds kronor. Femte samlingen, 1–2*, *Personhistorisk tidskrift*, 1992, nr 3–4, s. 143–145
- 1168. ”Skåning i arvsföljden [Anders Österling]”, i Jöran Mjöberg, red., *Karlfeldt och 1900-talets klassiker*, Sthlm 1992, s. 42–56
- 1169. ”Språkljuden och versrytmen (om Strindbergforskaren Allan Hagsten)” *Sammlaren*, 1992, s. 120–121
- 1170. ”Vittra kvinnor”. [Rec. av] Sven G. Hansson, *Satir och kvinnokamp i Hedvig Charlotta Nordenflychts diktning*, *Personhistorisk tidskrift*, 1992, nr 3/4, s. 125–126

[Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:

- 1171. förord
- 1172. Gamla skolan
- 1173. Gartenlaube
- 1174. Golowanjuk, Jascha
- 1175. Grönköpings Veckoblad (signerad)
- 1176. Gustafson, Alrik
- 1177. Hagsten, Allan
- 1178. Hallberg, Peter
- 1179. Hallström, Per (signerad)
- 1180. Hamburger, Käte
- 1181. Hammenhög, Waldemar
- 1182. Hasselskog, Nils
- 1183. Hedén, Erik
- 1184. von Heidenstam, Verner (signerad)
- 1185. Hellberg, Mauritz
- 1186. Hellström, Gustaf (signerad)
- 1187. Henning, Albert
- 1188. Henriques, Alf
- 1189. Hessel, Hadar (signerad)
- 1190. historiett
- 1191. Holmberg, Olle (signerad)
- 1192. Holmström, Torsten
- 1193. humoresk
- 1194. Högstedt, Arthur
- 1195. inre monolog
- 1196. intrig
- 1197. intrinsic study

1993

- 1198. ”Ett skaldeöde”. [Rec. av] Elisabeth Mansén, *Konsten att förgylla vardagen. Thekla Knös och romantikens Uppsala, Personhistorisk tidskrift*, 1993, nr 3/4, s. 120–121
- 1199. ”Som solarna väckte till dans”, i *Erik Johan Stagnelius Vänners [Årsskrift]*, 1993, s. 44–47

1200. "Verner von Heidenstam", i Gudmund Fröberg, red., *Kring Verner von Heidenstam. Essayer och studier*, Sthlm 1993, s. 20–38
1201. [Tillsammans med Carl Fehrman:] "Förord" i Olle Holmberg, *Lovtal till svensk lyrik. Artiklar ur Dagens Nyheter 1958–59*. Utgivna av Staffan Björck och Carl Fehrman, Lund 1993, s. 9–11

[Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:

- 1202. jag (i dikten)
- 1203. jagform
- 1204. Jairi dotter
- 1205. Janson, Ture
- 1206. Jeremias i Tröstlösa
- 1207. Jonason, Olov
- 1208. Jonsson, Thorsten
- 1209. Josephson, Lennart
- 1210. Jönsson, Nine Christine
- 1211. Kajenn (Caj Lundgren)
- 1212. Karl-Oskarsson, Otto (ps f. Otto Carlsson)
- 1213. Karlzén, John
- 1214. Kernell, Yngve
- 1215. Kleen, Else
- 1216. kliché
- 1217. Knutsson, Gösta
- 1218. Kreutzwald, Friedrich Reinhold
- 1219. Kulling, Jacob
- 1220. Kärnell, Karl-Åke
- 1221. Lagerkvist, Pär (signerad)
- 1222. Lamm, Martin
- 1223. Landquist, John (signerad)
- 1224. Landquist, Solveig
- 1225. l'art pour l'art
- 1226. ledmotiv
- 1227. Lehrstück
- 1228. Lemonnier, Camille
- 1229. Lénström, Carl Julius
- 1230. Levander, Hans

- 1231. licentia poetica
- 1232. Lidforss, Edvard
- 1233. Liedgren, Emil
- 1234. Lindblad, Göran
- 1235. Linder, Nils
- 1236. Lindgren, Arne H(arald)
- 1237. Lindner, Sven
- 1238. Lindqvist, Märta
- 1239. Lindström, Aksel
- 1240. Lindström, Hans
- 1241. Lindström, Sigfrid
- 1242. Linnér, Sven
- 1243. Lissauer, Ernst
- 1244. litteratör
- 1245. Livin, Zacharias
- 1246. Ljunggren, Gustaf
- 1247. Ljusterdal, Gunnar
- 1248. Lundgren, Caj (Kajenn)
- 1249. Lundgren, Hjalmar (Abbé Coignard)
- 1250. Lång, Helmer
- 1251. Lönnroth, Lars

1994

- 1252. ”Oterdahl, Jeanna Louise”, i *Svensk biografiskt lexikon*, Sthlm 1994
s. 421–426

[Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:

- 1253. Malmquist, Eva
- 1254. Marlboroughvisan
- 1255. memoarer (signerad)
- 1256. Mjöberg, Josua
- 1257. monografi
- 1258. monolog
- 1259. Mortensen, Johan
- 1260. motto
- 1261. Mörner, Birger

- 1262. Nathansen, Henri
- 1263. nationalromantik (litteratur)
- 1264. nationalskald
- 1265. Nilsson, Albert
- 1266. Nisser, Peter
- 1267. Nordström, Ludvig (Lubbe, signerad)
- 1268. Norling, Erik
- 1269. nyckelroman
- 1270. Ofvandahl, Erik
- 1271. Olsson, Bror
- 1272. Olsson, Gits
- 1273. Orbis Litterarum
- 1273. Palgrave, Francis Turner
- 1274. pangermanism
- 1275. parodi
- 1276. pastisch
- 1277. patos
- 1278. Paulsson, Georg (Den blyge)
- 1279. pekoral
- 1280. persiflage
- 1281. af Petersens, Hedvig
- 1282. pikareskroman
- 1283. plagiat
- 1284. point of view

1995

[Medverkan i:] *Nationalencyklopedien [NE]* under året:

- 1285. Q-vers
- 1286. ramberättelse
- 1287. Randel, Ane
- 1288. reseskildring (signerad)
- 1289. resonör
- 1290. Rickson, Levi (Jeremias i Tröstlösa)
- 1291. Rinman, Sven
- 1292. rolldikt

- 1293. roman
- 1294. Romberg, Bertil
- 1295. Rosenius, Paul
- 1296. Rydberg, Viktor (signerad)
- 1297. Rydén, Per
- 1298. rövarroman
- 1299. Sand, Arne
- 1300. Sandgren, Gunnar E(rnst)
- 1301. Santesson, Carl
- 1302. Schyberg, Frederik
- 1303. Schück, Henrik
- 1304. sensationsroman
- 1305. Serapionsbröderna
- 1306. Svenskläraryöreningen
- 1307. Sällskapet Bokvännerna

1308. *Vänskapens pris. Litteraturvetenskapliga studier*, Lund 1995, 297 s.

Innehåll:

I

- ”Fredman som conférencier: en synpunkt på hans konstnärskap”
- ”Nattens Gud – på blanka dagen! Några flyktigheter om den evige Bellman”
- ”Tegnér’s eftermäle”
- Chronschough – Fridas vän – Alfr-d V:st-und: släktmärken och särdrag”
- ”Kring ’Yrkesvisorna’ hos Nils Ferlin”

II

- ”Den första svenska bokfloden: om 1800-talets romanserier och lånebibliotek”
- ”Tvåhundra års litteraturhistoria i svensk-amerikansk förkortning och fördröjning”
- ”Litteratör, skriftställare och lyriker – ett och annat om de litterära yrkesorden”
- ”Historia i tidningsnamn”

”Historien – närvarande eller frånvarande: om det offentliga
och det privata minnet på Runebergs tid och nu”

III

”Diktaren som dikt: strövtåg med en metafor”

”Att glömmas och att glömma: ett tema hos Heidenstam
och Lagerkvist”

”Strövtåg i diktens skugga”

”Skåning i arvsföljden: Anders Österling”

IV

”I marginalen till Hemsöborna

”Farmor hos Hjalmar Bergman – en praktgumma eller
en elak råtta?”

”Några hållpunkter i Barabbas”

V

”Vänskapens pris: en episod från Ernst Ahlgrens sista
levnadsår”

Förkortningar

<i>AT</i>	<i>Afton-Tidningen</i>
<i>DN</i>	<i>Dagens Nyheter</i>
<i>Exp</i>	<i>Expressen</i>
<i>GHT</i>	<i>Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning</i>
<i>GP</i>	<i>Göteborgs-Posten</i>
<i>KvP</i>	<i>Kvällsposten</i>
<i>OoB</i>	<i>Ord och Bild</i>
<i>SDS</i>	<i>Sydsvenska Dagbladet Snällposten</i>
<i>SkD</i>	<i>Skånska Dagbladet</i>
<i>SLT</i>	<i>Svensk Litteraturtidskrift</i>
<i>StT</i>	<i>Stockholms-Tidningen</i>
<i>SvD</i>	<i>Svenska Dagbladet</i>
<i>UNT</i>	<i>Upsala Nya Tidning</i>
<i>VLT</i>	<i>Vestmanlands Läns Tidning</i>
<i>ÖC</i>	<i>Östgöta Correspondenten</i>

Personregister

upptar alla namn utom Staffan Björcks eget på sidorna 7–122

- Abenius, Margit 52
Afzelius, Nils 97, 113
Agrell, Ivar 17
Ahlberg, Alf 66, 69
Ahlborn, Lea 83, 86
Ahlenius, Holger 56, 61
Ahlin, Lars 23, 57, 65
Ahlqvist, Abraham 48
Ahlström, Gunnar 57
Ahlström, Stellan 76
Ahlund, Claes 44
Ahnfelt, P.G. 84
Ahnlund, Knut 74, 80
Aisopos 106
Alexanderson, Eva 77, 97
Alexandrova, Vera 52
Alfons, Sven 51
Almgren, Eskil 50
Almqvist, C.J.L. 83, 92, 97, 103
Almqvist, Ester 112, 114
Alving, Barbro 29, 61
Anand, Mulk Raj 69
Andersen, H.C. 72
Andersen, Vilhelm 55
Andersson, Ingemar 69, 72
Andersson, Ingvar 97
Anderson, Ivar 90
Andersson, Nils Gustaf 47
Andersson, Paul 48
Andrén, Sigvard 66
Andreæ, Daniel 24, 75, 94
Anshelm, Gunnar 69
Antoni, Nils 85
Arfwedson, Gerhard 88
Arnér, Sivar 23, 31, 57, 58, 61, 98
Arvastson, Allan 88
Arvidsson, Rolf 100
Arvidson, Stellan 52, 113
Arvidsson, Karl Axel 17
Askeberg, Fritz 64
Asklund, Erik 48, 63
Aspelin, Kurt 87, 95
Aspenström, Werner 96
Asplund, Karl 51, 103
Attorps, Gösta 58, 67
Aulén, Gustaf 99
Aurell, Tage 78
Austen, Jane 28
Austin, Paul Britten 95
Axberger, Gunnar 28, 94
Back, P.-E. 82
Balten, Ode 114
Banck, Majt 101
Bang, Kate 16
Barck, Per-Olov 103, 108, 114
Barjavel, René 61
Barr, Knut 114
Barthel, Sven 50
Basso, Hamilton 28
Beijer, Harald 58, 59
Bellman, Carl Michael 30, 41, 60, 72, 79, 83, 87, 89, 90, 91, 93, 96, 97, 100, 101, 102, 103, 106, 110, 112, 120
Bendz, Gerhard 90
Benedictsson, Victoria 111, 112, 121
Bengtsson, Frans G 43, 72, 79, 105, 114
Bengtsson, Simon 13
Bennich-Björkman, Bo 99, 100
Berg, Jan 71

- Bergholmen, Greta 52
Bergman, A. Gunnar 63
Bergman, Bo 52, 92, 97, 105
Bergman, Hjalmar 72, 86, 88, 93, 104, 110, 121
Bergman, Pär 101
Bergstrand, Arne 106
Bergstrand-Poulsen, Elisabeth 63
Bergström, Carl-Olof 54, 69
Bergström, Sven 54, 57
Beskow, Elsa 72, 86
Beskow, Natanael 72, 88
Bexell, Vilhelm 73
Beyer, Edvard 66, 92
Birgitta 76
Bismarck, Otto von 25
Björck, Amelie 36
Björck, Erland 8, 36
Björck, Gudmund 10, 19, 37, 102
Björck, Ingela 14
Björck, f. Widéen, Ingrid 14
Björck, Maj 10, 36
Björck, Philippa 36
Björck, f. Lindegren, Pia 7, 35, 43
Björck, Valdemar 14, 35
Björkild, Haakon 104
Björkesson, Ingvar 114
Björkman-Goldschmidt, Elsa 57, 114
Björnstad, Yngve 61
Björnson, Björnsterne 80, 95
Björnsson, C.H. 97
Bladh, Curt 111
Blanche, August 82
Blanck, Anton 54, 56, 114
Blixen, Karen 75, 80, 85
Blomberg, Erik 51, 64
Blomberg, Harry 53
Blomquist, Gunvor 7, 109, 115
Bloom, Harold 40
Bolin, Greta 81
Bolin, Sara 52
Bohman, Nils 49
Bondesson, August 75
Bonnier, Karl-Otto 74
Bonnier, Åke 105
Borgen, Johan 28, 74, 76, 89, 90, 94, 111
Borges, J.L. 92
Borup, Morten 54
Botvid, Hans 51, 62, 114
Brandell, Gunnar 66, 69, 92
Branting, Hjalmar 34, 77, 86
Brantzeg, Nils 49
Breitholtz, Lennart 98
Brendel, Katarina 66
Brenner, Arvid 114
Brix, Hans 55
Broman, Sven 44
Brostrøm, Torben 105
Browallius, Irja 48, 64
Brunius, Teddy 54, 66, 82
Brydolf, Ernst 92
Bull, Francis 84, 92
Börjesson, Lars 78
Böttiger, Carl Wilhelm 105, 114
Böök, Fredrik 12, 16, 55, 95
Carlberg, Gösta 52, 114
Carlson, Stig 54
Castro, Fidel 25
Cavling, Henrik 98
Cederroth, Sigvard 69
Cederroth, Sture 16
Christie, Agatha 32, 80
Christie, Erling 66
Christofferson, Birger 88
Churchill, Winston 25
Chrustjov, Nikita 25
Claesson, Stewe 19
Collinder, Björn 88
Combüchen, Sigrid 19

- Dagerman, Stig 31, 60, 71, 76
Dahl, Harleiv 76
Dahl, Tora 58
Dahlbeck, Eva 89
Dahlberg, Ivar 27, 115
Dahlquist-Ljungberg, Ann-Margret 92
Dahlstierna, Gunno 60
Danielsson, Axel 28
Dhejne, Hans 56
Dickens, Charles 73
Dickson, Walter 114
Diktonius, Elmer 70
Ditlvesen, Tove 61
Donnér, Jarl V. 17
Dostojevskij, Fjodor 25
Down, Brian 94
Drougge, Lise 115
- Eberstein, Gösta 72
Eckerbom, Nils-Peter 104
Eckermann, Johann Peter 115
Edfelt, Johannes 17, 22, 24, 28, 50, 57, 82, 85, 98, 102
Edström, Vivi 80
Edwall, Pehr 111
Ehnmark, Elof 115
Ehnmark, Erland 24, 82
Ehrensward, C.A. 53
Eichendorff, Joseph von 115
Ek, Emy 115
Ek, Sverker R. 88
Ekelund, Erik 115
Ekelund, Ragnar 49
Ekelöf, Gunnar 13, 30, 54
Ekerwald, C.-G. 112
Eklund, Ragnar 49
Ekner, Reidar 93
Elovson, Harald 54, 56
Emilsson, Anders 91
Enckell, Rabbe 62
- Enehjelm, Helen af 58
Englund, Lars 50, 59, 89
Engström, Albert 67, 79, 107, 114
Engström, Arne 7
Engström, Clas 72
Enqvist, Elvin 51
Eriks, Gustaf Rune 31
Eriksson, Göran 80
Eriksson, Göran O. 88
Eriksson, L-G 87
Eriksson, Leif 112
Essén, Lars-Erik 50
Eurenium, W. 66
Ewald, Johannes 115
- Falkner, Fanny 99
Falkner-Söderberg, Stella 99
Fehrman, Carl 7, 9, 12, 13, 15, 16, 18, 23, 24, 26, 33, 42, 43, 44, 54, 66, 74, 93, 95, 98, 117
Ferlin, Nils 13, 17, 50, 52, 76, 112, 120
Fleetwoof, Carl 115
Flisberg-Andersson, Carin 52
Fogelclou, Emilia 77, 103
Fogelström, Per Anders 70
Ford, Gerald H. 73
Forsgren, Elsa 61
Forss, Harald 50, 53
Forssberger, Annalisa 82
Forssell, Lars 62
Franzén, Frans Michael 115
Franzén, Nils Olof 58
Fredén, Gustaf 69, 76, 82, 87
Fridell, Folke 31
Fridegård, Jan 65, 70
Fries, Sigurd 101
Friis, Olof 107
Frost, Ali 63
Frostenson, Anders 52
Frykman, Erik 75

- Fröberg, Gudmund 118
Fröding, Gustaf 16, 61, 65, 75, 80, 101, 110
Fröier, Lennart 80, 87
Furuland, Lars 99
Földes, Jolan 47
- Gavelius Renwik, Ingrid 92
Gedda, Bertil 52
Gehlin, Jan 50
Geijer, Erik Gustaf 64, 85, 92
Gillsäter, Sven 110
Goethe, J.W. von 76
Golowanjuk, Jascha 116
Gran, Ulf 50, 67
Grandien, Bo 85
Granlid, Hans O. 75, 89, 103
Granlund, Ingegerd 50
Grave, Elsa 92
Grundström, Helmer 53
Gullberg, Helge 66
Gullberg, Hjalmar 3, 30, 49, 51, 53, 81, 84, 102
Gustaf-Janson, Gösta 63, 65
Gustafson, Alrik 81, 198, 116
Gustafsson, Lars 97, 101
Gyllensten, Lars 31
Göransson, Carl Ernst 62
Göransson, Lars 64
- Haakonsen, Daniel 76
Hagberg, Carl August 84
Hagberg, Knut 82
Hageman, Sonja 91
Hagerup, Inger 52
Hagsten, Allan 63, 115, 116
Hald, Arthur 52
Hallberg, Peter 85, 116
Hallén, Sven 89
Hallingberg, Gunnar 82
- Hallström, Per 116
Hallvik, Bengt 25, 75
Hamburger, Käte 116
Hammar, Geo. 54
Hammar, Gunnar 89
Hammarlund, Olle 99
Hammarskjöld, Dag 84, 99
Hammenhög, Waldemar 103, 116
Hansson, Ola 48, 51, 75, 76, 93
Hansson, Sven G. 115
Harrie, Ivar 87, 103
Hasselberg, Gudmar 54, 56
Hasselskog, Nils 58
Hauptmann, Gerhart 100
Hedberg, Olle 31, 48, 53, 54, 56, 57, 61, 63, 96
Hedén, Erik 34, 79, 86, 116
Hedenius, Ingemar 23
Hedenvind Eriksson, Gustav 70
Hedlund, Oscar 98
Heidenstam, Verner von 13, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 26, 29, 30, 38, 44, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 70, 74, 77, 78, 79, 81, 84, 87, 95, 100, 102, 103, 105, 107, 116, 117, 121
Heine, Heinrich 76
Hellberg, Mauritz 116
Heller, Frank 64
Hellström, Gustaf 13, 31, 47, 65, 66, 117
Henmark, Kai 69
Henning, Albert 117
Henrikson, Alf 35, 36, 90, 97
Henriques, Alf 52, 117
Herlitz, Nils 90
Hessel, Hadar 34, 113, 117
Heyman, Viveka 55
Hierta, Lars Johan 97, 102
Hildeman, Karl-Ivar 93
Hillary, Richard 50
Hillbom, Rune 107
Hitler, Adolf 25

- Hjern, Kjell 96
Hjort, Daniel 96
Hoel, Sigurd 71
Hofrén, Manne 93
Hollander, S.A. 110
Holberg, Ludvig 89
Holm, Gösta 28, 94
Holm, Ingvar 26, 75
Holmberg, Bengt 64
Holmberg, Claes-Göran 34, 108, 109
Holmberg, Olle 12, 15, 23, 42, 43, 49, 56, 75, 78, 87, 96, 97, 105, 106, 116, 117
Holmberg, Åke 18
Holmerus, Viveca 33
Holmqvist, Bengt 24, 66, 82
Holmström, Folke 103
Holmström, Torsten 116
Homeros 57
Hornborg, Eirik 72
Hornborg, Harald 49
Houm, Philip 64
Huldén, Lars 28, 88
Hultengren, Rudolf 56
Husáhr, Owe 31, 67, 70
Håkanson, Björn 97
Hägg, Tomas 102
Häggqvist, Arne 50
Höglund, Zäta 52
Högstedt, Arthur 116
Högström-Löfberg, Elisabeth 48
Höijer, Björn-Erik 23, 57, 70
Hökby, Bertil 98

Ibsen, Henrik 76, 89, 94, 99
Isaksson, Folke 31, 67
Ivarsson, Nils Ivar 69, 88
Ivre, Ivar 66

Jacobsson, Nils 67
Janson, Ture 117

Jansson, Tove 96
Janstad, Hans 112
Jensen, Johannes V. 87, 100, 107
Jeremia 25
Johannesson, Eric 109
Johansson, Axel 11, 13
Johansson, Gotthard 67
Johansson, Johan Victor 50
Johnson, Eyvind 14, 27, 31, 47, 49, 51, 58, 63, 78
Johnson, Samuel 30, 75
Johnsson, Melker 80
Jonsson, Inge 95
Jonsson, Thorsten 23, 58, 63
Josephson, Ernst 92
Josephson, Lennart 90, 117
Josephson, Ragnar 24, 82, 94
Jæger, Frank 113
Järv, Harry 95
Jönsson, Gabriel 68
Jönsson, Nine Christine 117
Jörn, Gunnar 21, 71, 74, 77, 81, 84, 104

Kamras, Hugo 55, 56
Karas, Anton 18
Karl XII 67, 81, 108
Karlfeldt, Erik Axel 44, 87, 93, 97, 101, 102, 106, 113
Karl-Oskarsson, Otto 59, 70, 117
Karlzén, John 43, 81, 117
Kayser, Wolfgang 76
Kellgren, Nils 67
Kernell, Yngve 117
Key, Ellen 65
Key-Åberg, Sandro 96
Kihlberg, Leif 96
Kivi, Aleksis 50
Kjellén, Alf 102
Kleen, Else 117
Klein, Helena 102

- Klingberg, Göte 83, 89, 93
Klintberg, Bengt af 102
Klockars, Birgit 91
Knutsson, Gösta 117
Knös, Tekla 116
Koch, Martin 75
Koch, Wilhelm 62
Kolmodin, Israel 98
Kommandantvold, Kristian Magnus 78
Kreutzwald, Frierich Reinhold 117
Krog, Eli 59
Kruuse, Jens 75
Kullenberg, Annette 33, 43
Kulling, Jacob 52, 117
Kyrklund, Willy 76
Kärnell, Karl-Åke 66, 83, 98, 118
Körner, Josef 62
Körner, Theodor 87

Lagerberg, Joen 77
Lagercrantz, Olof 23, 29, 50, 76, 80, 104
Lagerkvist, Pär 13, 49, 52, 62, 78, 101, 103, 105, 107, 117, 121
Lagerlöf, Selma 50, 51, 78, 79, 87, 91, 95, 97, 103
Lagerroth, Erland 78
Lagerroth, Ulla-Britta 19, 87
Lamm, Martin 117
Landgren, Bengt 44, 112
Landin, Lennart 61, 89
Landquist, John 57, 59, 80, 85, 92, 100, 105, 107, 117
Landquist, Solveig 117
Langbaum, Robert 88
Larsson, Axel 90
Larsson, Carl 33, 65, 86
Larsson, Inger 44
Larsson, Martha 52
Laurin, Carl G. 48
Laxness, Haldor Kiljan 70, 73, 90
Leander, Folke 52

Lemonnier, Claude 117
Lénström, Carl Julius 117
Lewan, Bengt 110
Levander, Hans 117
Levertin, Oscar 19
Lidforss, Bengt 14
Lidforss, Edvard 118
Liedgren, Emil 78
Lilja, Gertrud 63
Lilja, Gösta 73
Lindberger, Örjan 55, 56, 67
Lindblom, Paul 58, 66, 68
Lindeberg, Giovanni 56
Lindeblad, Lars 75
Lindell, Lars-Olof 91
Linder, Erik Hj. 59, 69, 73, 87
Linder, Nils 43, 118
Linderholm, Helmer 65
Lindgren, Arne H. 118
Lindgren, Kaj 52
Lindner, Sven 118
Lindqvist, Cecilia 98
Lindqvist, Ebba 51
Lindqvist, Märta 118
Lindqvist, Sven 66, 98
Lindroth, Sten 94
Lindskog, Claes 92, 103
Lindström, Aksel 118
Lindström, Göran 69, 80, 87
Lindström, Hans 64, 118
Lindström, Sigfrid 49
Lindström, Åke 66
Linklater, Eric 79, 81
Linné, Carl von 101
Linnér, Sven 71, 118
Lissauer, Ernst 118
Livin, Zacharias 118
Ljung, Per Erik 19, 106
Ljunggren, Gustaf 43, 118

- Ljungquist, Walter 13, 28, 31, 48, 51, 58, 61, 73, 77, 105
Ljusterdahl, Gunnar 43
Lucas, F.L. 64
Lund, Inge 75
Lundberg, Bengt 55
Lundevall, Karl-Erik 55
Lundgren, Caj 36, 91, 117, 118
Lundgren, Hjalmar 118
Lundin, Folke 93
Lundkvist, Artur 30, 53
Lundquist, Birger 67
Lundquist, Eric 71
Lundqvist, Bo V:son 55
Lundstedt, Bernhard 34, 98
Luther, Martin 25
Lång, Helmer 69, 79, 80, 111, 118
Löfstedt, Annie 22, 51
Löfstedt, Einar 74
Lönnroth, Erik 93
Lönnroth, Lars 118
Löwenhjelm, Harriet 57
Lövgren, Oscar 89
- Malm, Einar 54
Malmberg, Bertil 69
Malmberg, Sigvard 110
Malmkvist, Edvard 55
Malmquist, Eva 28, 61, 119
Mangård, Carl 50
Mannerheim Sparre, Eva 65
Mansén, Elisabeth 116
Martinson, Harry 54, 55
Martinson, Moa 28, 57, 59
Massengale, James 110
Mattsson, Hugo 105
Mauritz, Vilhelm 83, 88, 91
McLuhan, Marshall 34
Melander, Ellinor 7
Melville, Herman 88
- Mistral, Frédéric 89
Mjöberg, Josua 100, 101, 119
Mjöberg, Jöran 14, 44, 89, 94, 113, 115
Moberg, Ove 75
Moberg, Rolf 49
Moberg, Vilhelm 96
Molin, Pelle 64
Montelin, Eugen 104
Mortensen, Johan 119
Munch, Edvard 72
Munk, Kaj 14, 51, 52, 53, 54, 55
Murray, Robert 100
Muschg, Walter 59
Mustelin, Olof 92
Mårtensson, Sigvard 66
Møller Kristensen, Sven 55, 76
Mörner, Birger 102, 119
- Nathansen, Henri 119
Nathorst-Böös, Ernst 90
Neergaard, Ebbe 53
Neiglick, Hjalmar 92
Nerman, Ture 77
Nielsen, Erling 72
Nilsson, Albert 104, 119
Nilsson, Elsa 104, 119
Nilsson, Nils Gunnar 82, 87
Nilsson, Sven 102
Nilsson Piraten, Fritiof 90, 102, 104, 105
Nilsson Tannér, Per 63
Nisser, Peter 49, 54, 119
Norberg, Elsa 91
Nordahl, Sigurdur 93
Nordberg, Carl-Eric 58
Nordberg, Olof 66
Nordenflycht, Hedvig Charlotta 94, 115
Nordström, Ludvig 62, 67, 69, 119
Noreng, Harald 95
Norling, Erik G. 51, 119
Norman, Birger 82

- Nyberg, H.S. 91
Nyman, Alf 101
Nystedt, Rolf 80
Nyström, Bengt E. 49, 52
Näsström, Gustaf 55, 56
- Obstfelder, Sigbjörn 58
Odhner, Einar 66
Ohlon, Sonja 80
Ofvandahl, Erik 119
Ollén, Gunnar 51
Olofsson, Christer 80
Olsén, Brita 83
Olsson, Albert 70, 79
Olsson, Arne 60
Olsson, Bror 77, 119
Olsson, Gits 119
Olsson, Henry 49, 61, 74, 111
Olsson, Jan Olof 29, 94, 98, 99
Olsson, Nils Ludvig 60, 80, 94, 99
Orre, Ingvar 69
Oscarsson, Ingemar 109
Ossiannilsson, K.G. 49
Oterdahl, Jeanna 90, 119
Oxenstierna, Johan Gabriel 76, 90, 103, 105
- Palgrave, Francis Turner 119
Palm, Anders 19
Palm, Bertil 61
Palmborg, Nils 78
Palmkvist, Bertil 21, 90, 92, 100, 106, 107, 109
Palmlund, Evald 89, 95
Parland, Ralf 96
Paulsson, Georg 119
Paulsson, Paul 73
Peale, Norman Vincent 28, 72
Perikles 25
Personne, Folke 52
- Persson, Karl 69
Petersen, Hedvig af 119
Peterson, Hans 65
Platen, Magnus von 24, 79, 82, 89
Pleijel, Hilding 94
Pontoppidan, Henrik 74
Posse, Amelie 60, 69
Poulsen, Frederik 55
Printz-Påhlson, Göran 28
- Rao, Raja 69
Randel, Ane 119
Rasmussen, Gerhard 63
Rehnberg, Mats 67, 88
Reiss-Andersen, Gunnar 52
Ramuz, C.F. 53
Rickson, Levi 43 117, 119
Rinman, Sven 66, 69, 81, 120
Robespierre 24
Romberg, Bertil 19, 83, 120
Roosevelt, Franklin D. 25
Rosendahl, Sven 65, 70, 79
Rosenfelt, Werner von 20
Rosengren, Karl Erik 95
Rosenius, Paul 120
Roth, Anna Birgitta 90
Ruin, Hans 27, 62, 63, 66, 74, 98, 101, 107, 110
Runeberg, Johan Ludvig 69, 93
Runnquist, Åke 65
Rydberg, Viktor 77, 103, 120
Rydellius, Ellen 60
Rydén, Per 44, 93, 108, 109, 113, 120
Rydsjö, Daniel 66
- Sallnäs, Hilding 21, 63, 71, 74, 77, 81, 84, 90, 91, 92, 93, 100, 103, 106, 107, 108, 109
Sand, Arne 31, 63, 120
Sandberg, Nils-Eric 98
Sandelin, C.F. 62

- Sandemose, Aksel 56
 Sandgren, Gunnar E. 104
 Sandgren, Gustav 49, 54, 67
 Sandklef, Albert 75
 Sandström, Sven 93
 Schack, Hans Egede 70
 Schade, Jens August 56
 Schweitzer, Albert 105
 Schück, Henrik 14, 18, 20, 109, 120
 Schütt, Bertil 58
 Schöier, Ingrid 111
 Segerstedt, Torgny 14, 20, 34, 41, 54, 68
 Selander, Sten 37, 51
 Selling, Gösta 67
 Setterlind, Bo 72, 75, 112
 Shakespeare, William 84, 88
 Shipley, J.T. 73
 Silfverstolpe, G.M. 50 52
 Siwertz, Sigfrid 31, 57, 59, 61, 64, 70, 81, 89
 Sjöberg, Birger 30, 41, 83, 91, 95, 102, 105
 Sjöberg, Birthe 7
 Sjöberg, Gösta 47, 64, 94
 Sjödin, Stig 54
 Sjögren, Peder 70, 79, 89, 103
 Sjöman, Vilgot 31
 Skaaret, Lennart 100
 Smedmarck, Carl Reinhold 100
 Solumsmoen, Odd 82
 Sommar, Carl Olov 28, 96
 Spegel, Haquin 84
 Spong, Berit 59
 Staaff, Pehr 71, 86
 Stagnelius, Erik Johan 9, 48, 50, 55, 62, 73, 88, 99, 111, 112, 116
 Stallman, R.W. 60
 Stangerup, Hakon 95, 97, 107
 Starfelt, Viveka 48, 60
 Starmon, Nils-Bertil 69
 Steffen, G F 55
 Steinbeck, John 50
 Stenhammar, Wilhelm 55
 Stenkvist, Jan 111
 Stenström, Thure 111
 Stiernhielm, Georg 69, 98
 Stiernstedt, Marika 57, 70
 Stiernstedt, W. Gordon 85
 Stolpe, Sven 69
 Stormbom, Nils-Börje 106
 Strindberg, August 11, 46, 48, 55, 63, 64, 69, 84, 87, 90, 94, 95, 97, 99, 100, 110
 Strömberg, Kjell 104
 Strömstedt, Bo 89
 Sturlason, Snorre 85
 Ståhle, Carl Ivar 107
 Stålmarch, Torkel 94
 Swahn, Jan Öyvind 24, 82, 91
 Swahn, Sven Christer 28, 90, 103
 Svanberg, Victor 110
 Swedberg, Jesper 81
 Svendsen, Clara 85
 Sylwan, Otto 33
 Söderberg, Hjalmar 97
 Söderström, Ole 92, 94, 96
 Sörman, Py 47
 Tarschys, Bernhard 59
 Tarschys, Karin 73
 Taube, Evert 32, 99
 Tedin, Olle 17
 Tegnér, Elof 105
 Tegnér, Esaias 20, 56, 58, 60, 68, 72, 74, 78, 79, 84, 87, 91, 99, 105, 113
 Tegnér d y, Esaias 92
 Tengwall, August 23
 Terje, Ola 89
 Thavenius, Jan 95, 102
 Thomas, biskop 94
 Thorild, Thomas 47
 Thoursie, Ragnar 79

- Thulstrup, Åke 55
Tideström, Gunnar 39, 92, 102, 112, 113
Tigerstedt, E.N. 73
Tilas, Samuel Olof 78
Tingsten, Herbert 23, 29 55, 82, 89, 97
Tolkien, J.R. 79, 80, 82
Topelius, Christer 28, 83
Topelius, Zacharias 113
Trankell, Arne 62
Treffenberg, Karin 65
Tyrberg, Anders 19
Törneros, Adolf 81

Uhlén, Axel 100

Wahlström, Gunnar 61
Wahlund, Per Erik 28, 52, 88, 94, 99, 105
Wahlöö, Waldemar 105
Wallengren, Axel 103
Wallert, Evert 62
Wallin, Johan Olov 75
Warburg, Karl 39
Warren, Austin 18, 59
Vegesack, T. von 87
Wellek, René 18, 59
Welles, Orson 18
Vennberg, Karl 54
Wergeland, Henrik 52, 53
Werin, Algot 76
Vesaas, Tarjei 70
Westerlund, Olof 18, 60
Vestlund, Alfred 20, 34, 58, 106, 120
Westman Berg, Karin 96
Vetterlund, Fredrik 52
Wibergh, Kjell Janne 16, 55
Wide, Anna-Greta 52
Widerberg, Bo 69
Wieselgren, Harald 28
Wieselgren, Per 98
Wifstrand, Albert 92

Viklund, Daniel 13
Wilhelm 89
Wilpert, Gero von 73
Vinge, Louise 106
Winqvist, Margareta 104
Wirtanen, Atos 49
Wissén, Sven 66
Wittrock, Ulf 111
Wivallius, Lars 63, 76
Wivel, Ole 85
Wizelius, Ingemar 66
Voltaire 76
Wordsworth, William 64
Wagner, Elin 50, 51, 57, 60
Wästberg, Per 98

Yrliid, Rolf 89, 102

Zetterholm, Finn 29, 99
Zetterholm, Tore 51, 54, 61, 102
Zetterström, Erik 98
Zilliacus, Emil 50
Zorn, Anders 28
Zweig, Stefan 49
Zweigbergk, Eva von 76, 81

Åberg, John Einar 65
Åkerhielm, Helge 52
Ångström, Anders H. 69
Åsberg, Christer 7
Åstrand, Hans 93

Österberg, Carin 44
Österling, Anders 22, 57, 93
Østvedt, Einar 106
Øverland, Arnulf 54

I serien

ABSALON

Skrifter utgivna vid Litteraturvetenskapliga institutionen i Lund

har hittills utkommit:

1. *Moderna klassiker. 16 föreläsningar om texter från vår tid*, red. Per Erik Ljung, 1992.
2. Inga-Lisa Petersson, *Studier i Läsebok för folkskolan. Läseboken och den svenska industrialiseringen. Fraktur eller antikva? Om tryckstilar i pedagogisk litteratur 1842–1889*, 1992.
3. *Algot Werin. Från ett seminarium kring hans liv och verk*, red. Louise Vinge & Per Erik Ljung, 1993.
4. *På försök. 8 essäer och 3 inledningar*, red. Jenny Westerström, Tommy Olofsson & Per Rydén, 1993.
5. Claes-Göran Holmberg, *Texter och kontexter. Samtal med 15 amerikanska litteraturforskare*, 1994.
6. *Efter dekonstruktionen. Tolv uppsatser om aktuell litteraturteori*, red. Ulla-Britta Lagerroth, 1994.
7. Staffan Björck, *Vänskapens pris*, 1995.
8. Carl Fehrman, *Vinglas och timglas i Bellmans värld*, 1995.
9. *Möten och metamorfoser. Dikt i samspel med musik, bild och film*, red. Lars Gustaf Andersson & Johan Stenström, 1995.
10. *Teori och pedagogik i litteratur- och mediastudier*, red. Lars Gustaf Andersson & Jan Thavenius, 1997.
11. *Italienska förbindelser. En vänbok till Bengt Lewan*, red. Jan Thavenius, 1997.
12. *Utsikter – föreläsningar från Helgonabacken*, red. Lars Gustaf Andersson & Johan Stenström, 1997.
13. *Bild och text i Astrid Lindgrens värld*, red. Helene Ehriander & Birger Hedén, 1997.
14. *Baudelaire – det moderna livets betraktare. Studier i ett författarskap*, red. Christina Sjöblad & Lennart Leopold, 1998.

15. Carl Fehrman, *Litteraturhistorien i Europaperspektiv. Från komparatism till kanon*, 1999.
16. *Mannen med filmkameran. Studier i modern film och filmisk modernism*, red. Lars Gustaf Andersson & Erik Hedling, 1999.
17. *Skeptiska betraktelser*, red. Lars Gustaf Andersson, Bengt Lewan, Gun Malmgren & Birthe Sjöberg, 1999.
18. *Litteraturens makt*, red. Birthe Sjöberg, 2000.
19. *Skriva om jazz – skriva som jazz. Artiklar om ord och musik*, red. Walter Baumgartner, Per Erik Ljung & Frithjof Strauß, 2001.
20. *Drömmens Vin, Ordets Blod. Tolv föredrag om Vilhelm Ekelunds lyrik*, red. Per Erik Ljung, 2004.
21. *Från Eden till Damavdelningen. Studier om kvinnan i litteraturen*, red. Bibi Jonsson, Karin Nykvist & Birthe Sjöberg, 2004.
22. Per Rydén, *Staffan Björks Bibliografi 1937–1995*, 2005.